

DE WERELDREVOLUTIE

DOOR

HERMAN GORTER.

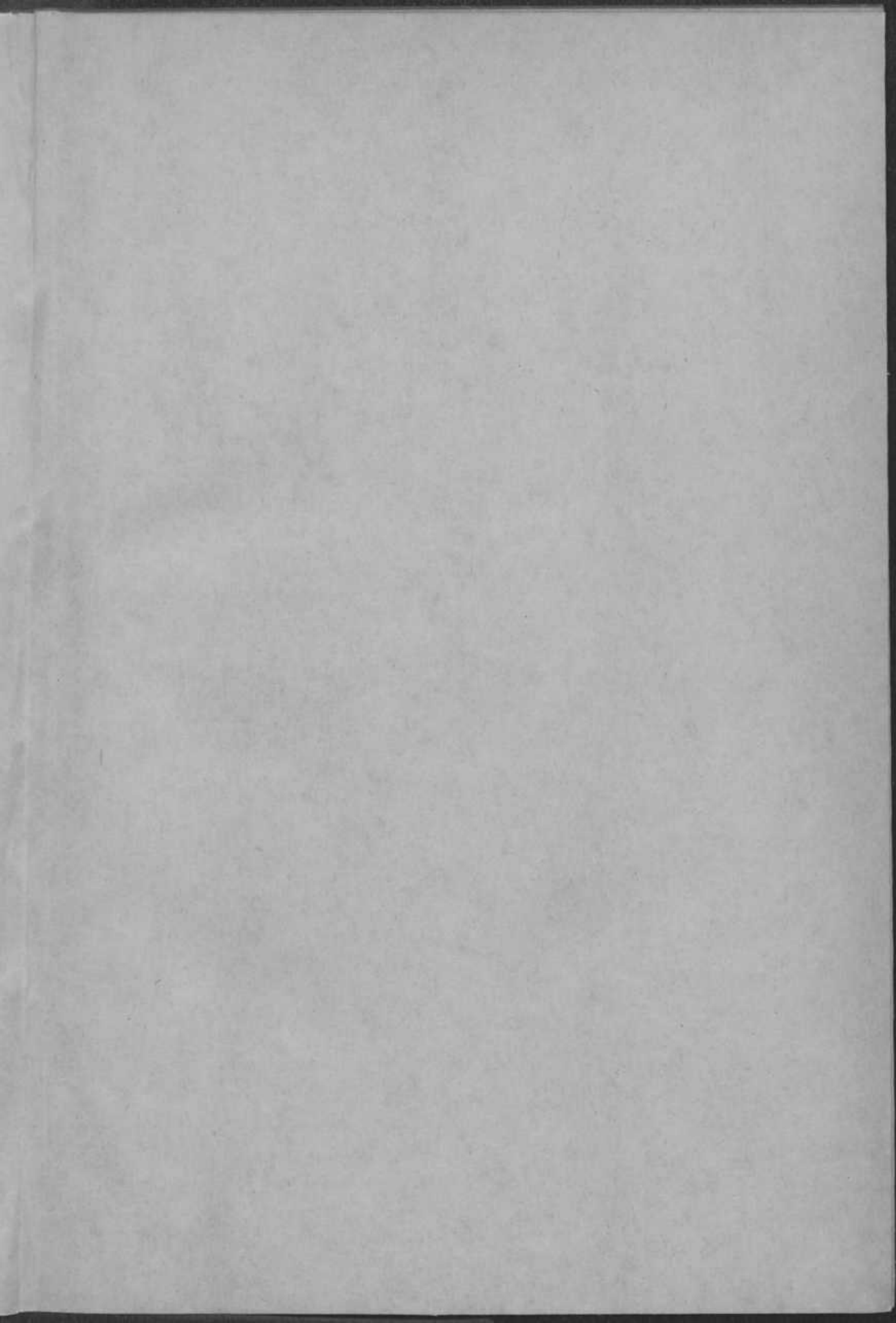
J. J. BOS — AMSTERDAM
KINKERSTRAAT 300

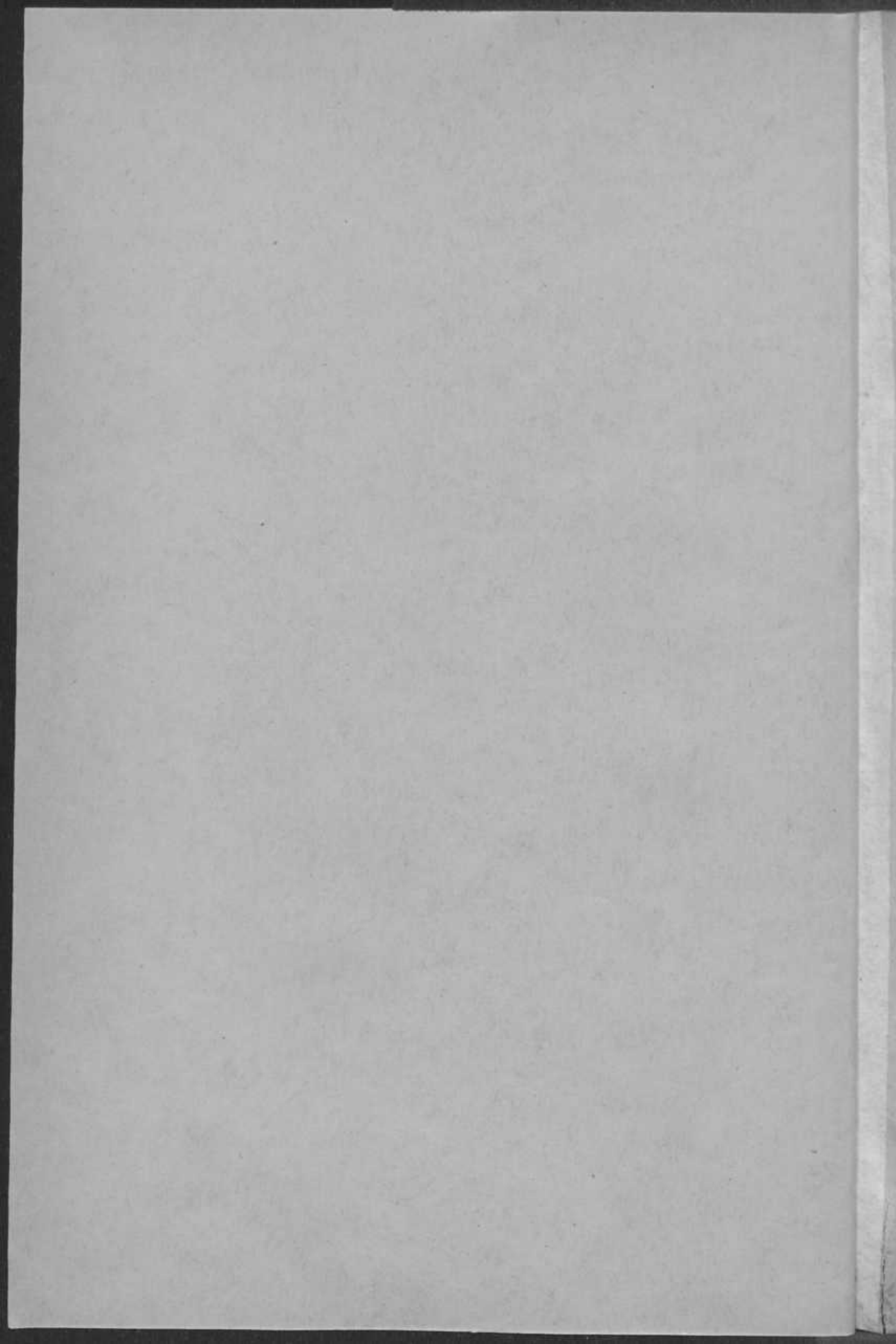
2 B 8647

BIBLIOTHEEK RU GRONINGEN

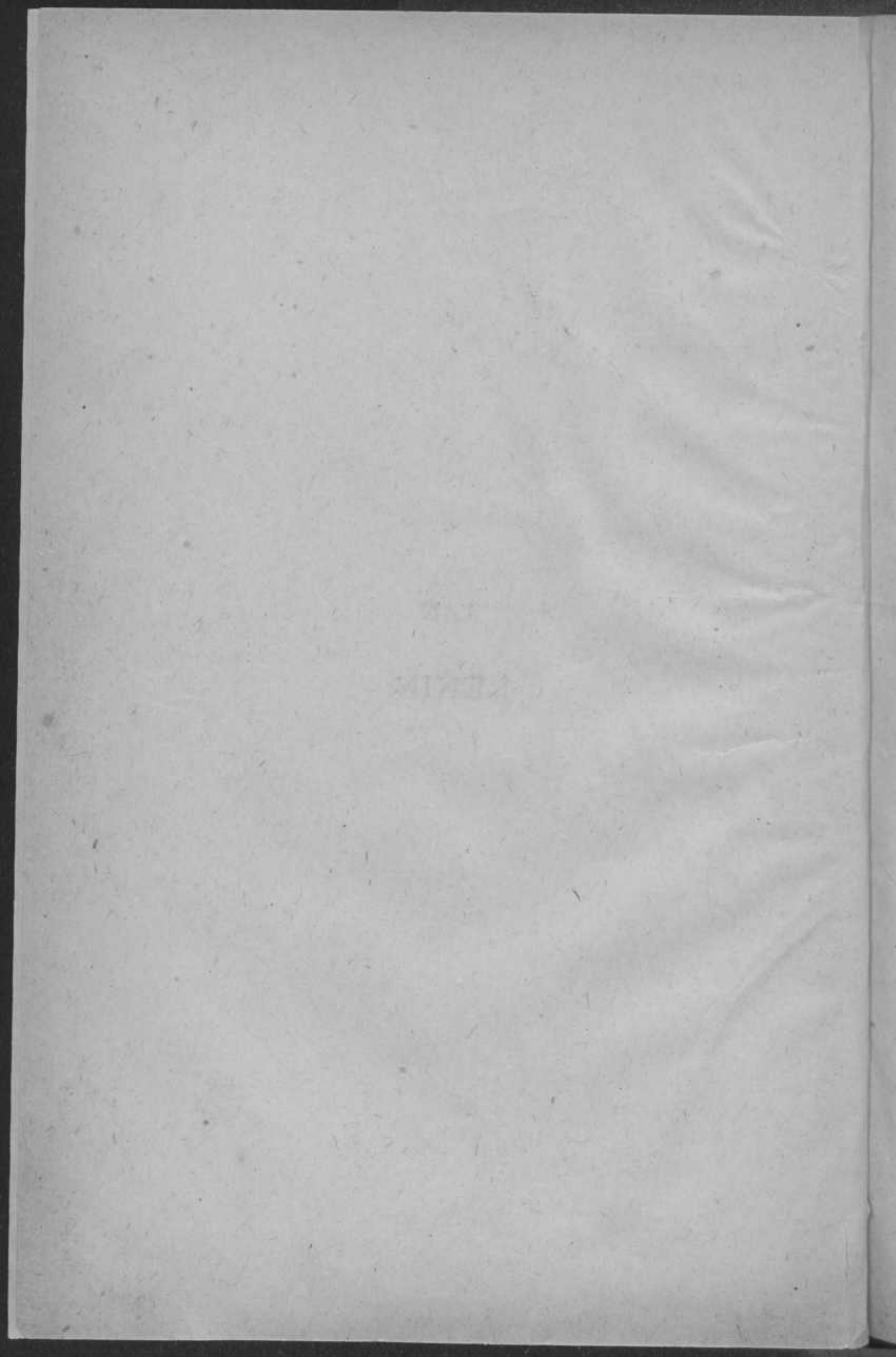

0088 4516

AAN
LENIN.

DE WERELDREVOLUTIE

DOOR

HERMAN GORTER.

J. J. BOS — AMSTERDAM
KINKERSTRAAT 300

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF GREECE

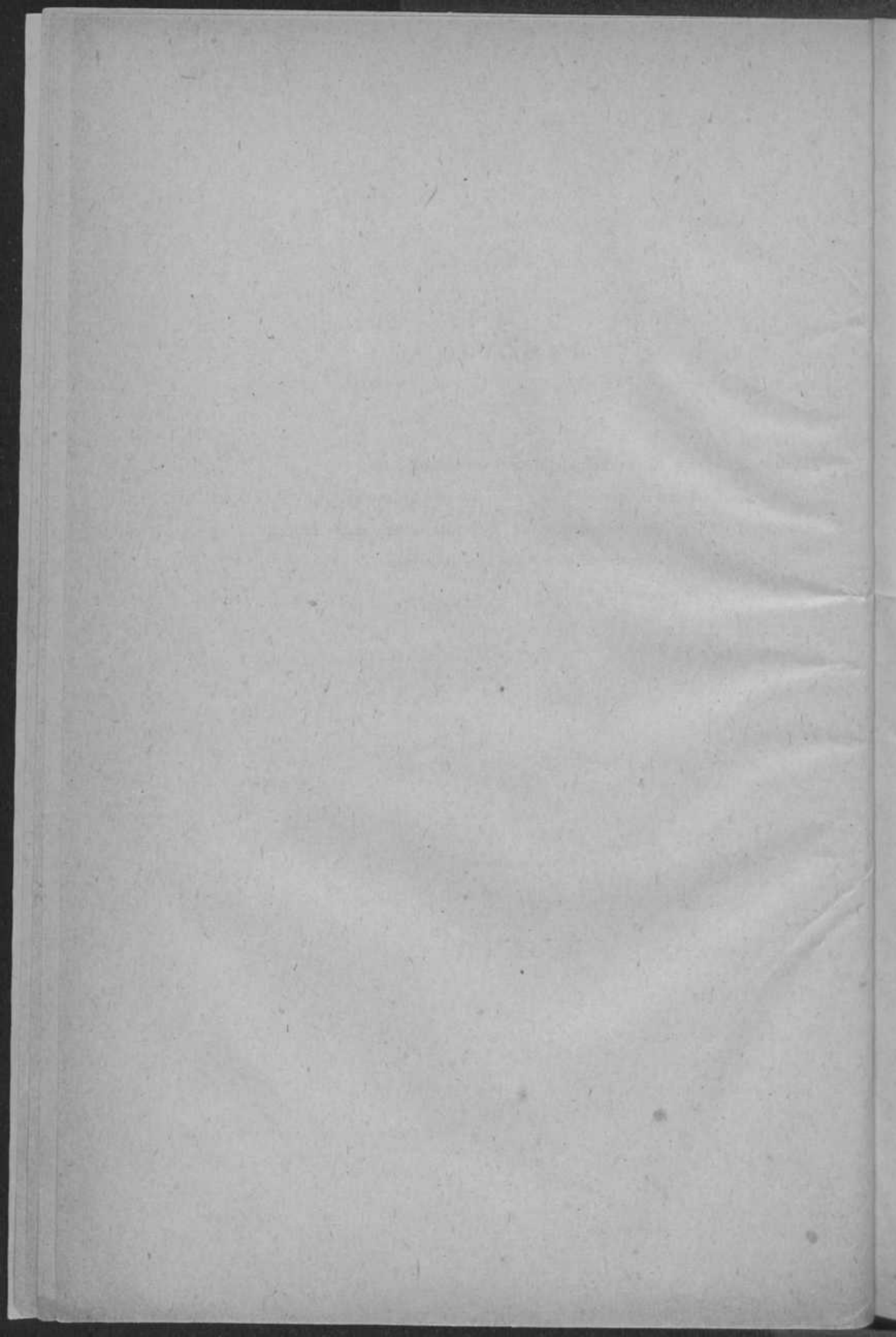

VOORREDE.

Deze brochure wordt uitgegeven als vervolg op de brochure: „Het Imperialisme, de Wereldoorlog en de Sociaal-democratie”. In gene bewezen wij de noodzakelijkheid van de Eenheid van het Wereldproletariaat in den strijd tegen het Wereld-Imperialisme. Deze toont aan, dat deze strijd van het Wereldproletariaat de Revolutie van het Wereldproletariaat voor het Socialisme zal zijn.

INHOUD.

	Pag.
Hoofdstuk I. De Noodzakelijkheid der Wereldrevolutie	I
Hoofdstuk II. Geen andere Uitweg voor het Wereldproletariaat	17
Hoofdstuk III. De Uitvoerbaarheid der Wereldrevolutie. Haar Program .	40
Hoofdstuk IV. Het Voorbeeld der Russische Revolutie	71
Hoofdstuk V. Samenvatting	92

I.

De Noodzakelijkheid der Wereld-Revolutie.

De Wereldrevolutie nadert als gevolg van dezen eersten Wereldoorlog.

Evenals een onmetelijk woud door een wilden storm naar alle kanten gebogen wordt, zoo werd het Proletariaat door den wereldoorlog gebogen naar alle richtingen.

Jaren lang door een verkeerde propaganda, alleen op hervormingen gericht, op een dwaalspoor gebracht, het Imperialisme niet kennend, door zijn regeeringen bedrogen, door zijn leiders verraden, gaf het Proletariaat aan den Wereldoorlog en het Imperialisme toe.

Maar het zal zich in al zijn deelen weder opheffen, den strijd weder opnemen, en tot Eenheid komen.

De oorlog kon alleen ontstaan, hij kan alleen steeds verder gevoerd worden, doordat het Proletariaat der Wereld niet Eén is.

En de Russische Revolutie, door het Proletariaat van Europa, van Duitschland in de eerste plaats, verraden, bewijst dat ook elke revolutie ten slotte mislukken moet, wanneer het internationale Proletariaat der wereld niet als één Geheel, als één internationale Eenheid opstaat tegen het Wereld-Imperialisme.

Evenals de Proletariërs in het begin der negentiende eeuw zich vereenigden tot den ekonomischen strijd tegen hunne „werkgevers”, evenals zij in het midden der negentiende eeuw zich vereenigden tot den politieken strijd tegen de

Kapitalisten hunner Natie, zoo moeten zij zich nu vereenigen tot den internationalen strijd tegen de internationale bourgeoisie.

Er moet eene Internationale ontstaan, in welke de Proletariaten aller Naties, op één front, strijden tegen het Imperialisme aller Naties.

Waarin zij elkander helpen, zoo noodig met het brengen der grootste offers, en waarin het elkaar niet te helpen een even groote schande zijn zal, als in den vakvereenigingsstrijd het onderkruipen door een persoon, als in een algemeene staking het niet meedoen door een vakvereeniging.

De Revolutie nadert als gevolg van dezen eersten Wereldoorlog. Het Proletariaat van Europa en Noord-Amerika zal opstaan tegen het Imperialisme, dat het zooveel deed en doet lijden; het zal door een langen, zwaren strijd aan het Imperialisme een einde maken.

Maar het Imperialisme kan niet opgeheven worden, wanneer niet het Kapitalisme opgeheven wordt.

De komende Strijd, de komende Omwenteling, is dus de Sociale Revolutie, de Revolutie voor het Socialisme.

En de Revolutie van het Europeesche en Amerikaansche Proletariaat brengt tenslotte het Socialisme op de geheele wereld.

Het is dus niet alleen de Europeesche en Amerikaansche Revolutie, het is de Wereldrevolutie die nadert.

Het is de plicht van alle waarlijk-revolutionairen de voorwaarden der sociale revolutie te onderzoeken, haar voor te bereiden, en een internationaal program van eischen voor haar op te stellen.

Dit zal in de volgende bladzijden geschieden.

Het geheele Proletariaat staat als één Geheel tegenover alle Imperialismen, tegenover het Imperialisme der wereld.

Er bestaat geen beter, geen slechter Imperialisme. Het Imperialisme van de beide gróote groepen, van Duitschland aan de eene, van Engeland en de Vereenigde Staten aan de andere zijde, is even slecht, even vreeselijk voor het Proletariaat der wereld.

Dit is het eerste wat bewezen moet worden. Want alleen dan, als het Proletariaat der wereld dit inziet, dat er geen keuze is tusschen de Imperialismen, dat het van alle kanten even erg bedreigd wordt, en dat er geen uitweg is tusschen de even vreeselijke Imperialismen, eerst dan zal het Proletariaat der Wereld begrijpen dat de Wereld-Revolutie tegen het Wereld-Imperialisme noodzakelijk is voor het internationale Proletariaat.

Maar ook dan eerst zal het Proletariaat der Wereld tot de Eenheid komen.

Want zoolang een deel van dat Proletariaat het Duitsche hooger stelt dan het Engelsch-Amerikaansche, een ander het Engelsch-Amerikaansche hooger dan het Duitsche, zoolang komt de Eenheid niet.

En de Eenheid van het Proletariaat der Wereld is noodig, in Principe, in Program, en in Actie, om het Imperialisme, d. i. het Kapitalisme te overwinnen, en het Socialisme in zijn plaats te stellen.

Wij zullen aantonen ten eerste: de Noodzakelijkheid van de Revolutie uit de noodzakelijkheid van de onderdrukking en slachting van het Proletariaat door het Imperialisme, ook na den oorlog, en de Noodzakelijkheid van de Wereldrevolutie uit de GELIJKHEID van de onderdrukking en slachting van het Proletariaat door ieder Imperialisme, door het Imperialisme van alle Naties. Ten tweede: dat er uit deze onderdrukking en slachting geen andere uitweg is voor het Proletariaat dan de Wereldrevolutie. Ten derde de Uitvoerbaarheid der Wereldrevolutie en haar Program, Ten vierde dat de Russische Revolutie het voorbeeld is der Wereldrevolutie voor het Proletariaat der Wereld. In het vijfde hoofdstuk zullen wij onze beschouwingen dan nog eens samenvatten.

De groote tegenstanders, de leiders in den strijd om de beheersching der wereld, de eenige strijders, die werkelijk de macht, d. w. z. het recht hadden om dezen strijd te strijden, Engeland en Duitschland, staan nu tegenover elkander op één front, van de Noord- tot de Middellandsche zee, met AL hun macht. De strijd om de beheersching der wereld is begonnen.

Rusland, dat slechts een bureaucratisch en militair Imperialisme had, geen sterk kapitalistisch, en dat dus ook niet rijp was voor dezen strijd, is afgevallen. Slechts een paar trawanten, wier Imperialisme in den dienst is getreden der beide Machten, zijn aan beide zijden over.

Maar de strijd is nu waarlijk, door het toetreden van de Vereenigde Staten, geworden een strijd om de beheersching der wereld.

Want wint Duitschland, dan beheerscht het Europa en een groot deel van Azie en Afrika, en doet dus den eersten stap naar de wereldheerschappij.

Winnen Engeland-Vereenigde Staten, dan beheerschen zij de wereld.

DE VEREENIGDE STATEN HEBBEN DAT INGEZIEN, EN ZIJN DAAROM IN DEN OORLOG GETREDEN.

Als Rome en Carthago, zoo staan de beide Machten nu tegenover elkander. Ging het toen om de Middellandsche Zee, nu gaat het om alle Oceanen en om alle landen die er aan liggen.

En evenals er toen geen mogelijkheid was van verzoening, maar de strijd uitgevochten moest worden tot een der tegenstanders de overwinning had behaald, zoo ook nu.

De strijd gaat om de beheersching der wereld, en zoo lang dat doel voor oogen staat, zal men pogen om het, met alle middelen en alle offers, (zelfs ten koste van de helft van het bloed der naties), te bereiken.

In de brochure: Het Imperialisme, de Wereldoorlog en de Sociaal-Democratie, had ik geschreven, dat het Duitsche Imperialisme even gevaarlijk is voor het Internationale Proletariaat als het Engelsche. Ik zou nu schrijven: als het Engelsch-Amerikaansche.

De vraag rijst nu: Is dit volkomen waar? Of is het simplistisch, al te eenvoudig? Is het misschien ingegeven door den wensch om alle Imperialismen gelijk te zien, opdat men dan daaruit de noodzakelijke Eenheid van het internationale Proletariaat zou kunnen afleiden?

De zaak moet nu nog eens onderzocht. Want als het Imperialisme van Duitschland gevaarlijker, nadeeliger was voor het Proletariaat dan het Engelsch-Amerikaansche, dan zou het Proletariaat zijn nederlaag moeten wenschen en het heviger moeten bestrijden. Dan kon het heil van het Proletariaat in de overwinning van het ééne liggen. Dan ware misschien de Revolutie onmogelijk of onnoodig.

Om klaar te beslissen, of de overwinning van het ééne Imperialisme aan de arbeidersklasse grooter nadeel zou brengen dan die van het andere, moeten wij ons de gevolgen van een werkelijk volkomen overwinning van het eene en van het andere voorstellen ¹⁾.

1) Om de werking eener zaak te leeren kennen, moet men haar „rein”, „zuiver”, stellen. Dit doet iedere wetenschap, dit deed ook Marx bij het onderzoek van het Kapitaal. — Zoo moet men om de beide Imperialismen te leeren kennen, ze beide nemen in hun volle kracht. — In het orgaan der S. D. P. de „Tribune” werd dit politieke tinnegieterij genoemd. Het is de éénige manier om beide Imperialismen te begrijpen.

Wanneer Duitschland overwint, d. w. z. de vredesvoorwaarden opleggen kan, dan houdt het België in zijn macht, neemt nog een deel van de mijnistricten van Frankrijk, maakt Polen, Servië, Albanië, Montenegro van Oostenrijk-Hongarije, Oostenrijk-Hongarije van zich afhankelijk, geeft Turkije het gebied tot de Perzische Golf, maakt Turkije van zich afhankelijk, splitst Rusland in stukken, en maakt ook deze afhankelijk, beheerscht de overige Balkanstaten, en dwingt Frankrijk en Italië tot een bondgenootschap. Het neemt zijn kolonien terug, en een deel van die der anderen.

Dan is Duitschland meester van de Vlaamsche kust en Emden tot de Perzische Golf en tot diep in Azie. *Dan heeft het het doel, waarvoor het den oorlog voorbereidde en voerde, bereikt.*

Maar door zijn militair, politiek en economisch overwicht, door de handelstractaten die het opleggen kan, krijgt het overheerschende macht in Skandinavie en in Holland ¹⁾.

Duitschland beheerscht dan het vasteland van Europa, een groot deel van Azie, — tot dichtbij de poorten van Engelsch-Indie —, en van Afrika.

Engeland daarentegen en de Vereenigde Staten zijn dan, hoewel op het vasteland van Europa overwonnen, volstrekt niet verslagen. Hun macht ter zee is zoo goed als zeker niet gebroken. Duitschland moet, om wereldmacht te krijgen, dus voortgaan op zijn bloedigen, imperialistischen weg, en opnieuw zich tot oorlog voorbereiden.

Scheidsgerecht, ontwapening, beperking van bewapening zijn onmogelijk. Noch Engeland, noch Duitschland, noch de Vereenigde Staten willen ze. Het gaat om de wereldmacht, om de uitbuiting en beheersching van het grootste deel der aarde, die met die middelen niet te krijgen zijn, — slechts met geweld.

Deze leuzen zijn slechts de leugens, waarmee men, geholpen door zijn bondgenooten de Reformisten en Pseudo-Marxisten, de arbeidende klassen bedriegt, om hen stil te houden en hen nieuwe oorlogen te laten voeren.

1) Dat Holland het Duitse Imperialisme steunt en steunen MOET, is dikwijls genoeg aangetoond. Het Imperialisme van Holland is dat van Duitschland, door aardrijkskundige en economische oorzaken, en om Indië. De banden tusschen de beide volken zijn in den oorlog zeer vast geworden.

Wat zijn dus nu de gevolgen van een Duitsche overwinning?

Duitschland wapent zich uit alle macht. Zoodra het de gevolgen van dezen oorlog eenigszins te boven is. Naast de stapels wapens uit dezen oorlog maakt het nieuwe, nog vreeselijkere. En daartoe dwingt het al zijn „bondgenooten”. Door zijn economische en politieke en militaire overmacht. En Turkije en Oostenrijk-Hongarije, en Polen, en den Balkan, en Skandinavie, en Holland. Ook Frankrijk, Italië en Rusland.

De Duitsche organisatie van Reuzentrusts van Banken, Fabrieken, Spoorwegen, Reederijen, wordt een Europeesche, van Holland tot Konstantinopel.

De Pruisisch-Duitsche geest, dat mengsel van, die bastaard uit despotisme en slaafschheid, dringt door en heerscht overal. En de volken van Europa moeten gehoorzamen, op straffe van ecomische en politieke vernietiging.

Dat is het Duitsche „Verbond der Volken”. Dat Duitschland wil en dat door de overwinning wordt bereikt.

De arbeidersklasse wordt dan onder dit gewicht van Militarisme, Trusts, Patroonsbonden, in alle landen van Europa verpletterd.

En dan eindelijk barst de tweede Wereldoorlog uit, tegen Engeland en de Vereenigde Staten, nog veel vreeselijker dan de eerste. Om de heerschappij ter zee. In Azië en Afrika. Om de Stille Zuidzee. En een groot deel der arbeidersklasse wordt weer vermoord.

Dit is het vooruitzicht van het Duitsche Imperialisme.

Nu het Engelsch-Amerikaansche.

Indien de Vereenigde Staten en Engeland overwinnen, zoodat zij de vredesvoorwaarden kunnen dicteeren, dan worden aan Duitschland Elzas-Lotharingen, Pruisisch Polen, en al zijn kolonien ontnomen, en misschien ook nog wel Duitsch grondgebied tot den Rijn. Oostenrijk wordt verscheurd. Polen krijgt een deel van Pruisen, en Galicie. De Balkan komt onder Engelsche leiding. Turkije wordt verdeeld.

Dat de Vereenigde Staten de voorwaarde stellen, dat Oostenrijk, de Balkan en Turkije aan den Duitschen invloed onttrokken en Arabië, Mesopotamië en Syrië „onafhankelijk” gemaakt moeten worden, bewijst hoe zeer de Vereenigde Staten de politiek van Engeland tot de hunne hebben gemaakt. Want

als deze voorwaarden vervuld worden, dan is het Engelsche Wereldrijk van de Kaap over Kairo naar Indië gesticht. Zeker heeft Engeland daarvoor aan de V. S. zijn hulp in de Oost-Aziatische en Groote-Oceaan-vraagstukken beloofd.

Bovendien wordt aan Duitschland onder den naam van schadeloosstelling een enorme oorlogschatting, in jaarlijksche termijnen, over een groote rij van jaren te betalen, opgelegd, en zijn vloot wordt duurzaam tot op zeer kleine sterkte verminderd. Helgoland wordt een Engelsche vesting. Door het verlies der mijnen in Lotharingen wordt het ook zeer verzwakt. Duitschland en Oostenrijk-Hongarije zijn dan voorloopig tegenover Engeland-Amerika machteloos.

Maar ook Rusland zal, wanneer de Revolutie zich onder den druk van het Entente-Imperialisme niet zou kunnen houden, langen tijd door binnenlandschen strijd en ontwikkeling en door zijn schuldenlast niet veel beteekenen. De Vereenigde Staten zullen daar grooten invloed krijgen.

Frankrijk en Italië krijgen flinke deelen van den buit. Frankrijk vooral zal zich door de herwonnen mijnen zeer ontwikkelen, maar beide staten zijn toch niet sterk genoeg om tegen Engeland en de Vereenigde Staten op te kunnen.

Blijven over deze twee en Japan.

Wat men met Japan doet kan men nog zien. Maakt het te groote aanspraken op China, Nederlandsch Indië, enz., dan breekt men zijn macht. De ontzaglijke vloot van Engeland (in den oorlog bijna verdubbeld) met de nieuwe vloot der Vereenigde Staten beheerschen alles.

Wij onderstellen hier dat de twee bondgenooten samenblijven. Hun kapitaalsbelangen zijn tijdens den oorlog reeds zeer sterk versmolten, en het ligt voorloopig zeker in hun voordeel samen te blijven.

Wat is dan het lot der wereld?

De Vereenigde Staten en Engeland zullen alles doen om te maken dat geen enkele staat meer tot groote macht komt.

OM ALLE TE BEHEERSCHEN, OF UIT TE ZUIGEN, ZULLEN ZIJ ALLEN ZWAK ZIEN TE HOUDEN.

In den tijd dat Duitschland en Rusland nog zwak zijn, zullen zij zich meester maken van de voornaamste markten.

In Europa zullen Frankrijk, Italië, en de kleine landen hun volgelingen zijn, in Amerika de Midden- en Zuid-Amerikaansche Staten.

Het zal zijn alsof twee keizers voorop gingen in een optocht, en hun vazallen volgen hen.

Bij alle politieke geschillen in Europa en Amerika zullen zij den een tegen den ander uitspelen, zóó dat allen zwak blijven. Evenals Engeland in het verleden (om te zwijgen van zijn vele veroveringen en wreedheden) Rusland, Turkije, de Balkanstaten, Klein-Azië, Egypte, Perzië, Indië, China, dus het geheele nabije en verre Oosten niet tot zelfstandigheid en macht liet komen, zwak hield, om ze of tegen elkaar uit te spelen of uit te zuigen, zoo zullen Engeland en de Vereenigde Staten het dan doen met Duitschland, Rusland, Oostenrijk-Hongarije, Turkije, den Balkan. En Amerika met Mexico, Brazilië, Peru, Argentinië, enz.

De Vereenigde Staten zullen Midden- en Oost-Europa in een hel veranderen, waar de van Duitschland afgescheurde deelen, Duitschland zelf, Polen, de uit Oostenrijk-Hongarije gevormde Staten, de nieuwe staten van Rusland, de Balkanvolken en Turkije elkander voortdurend bestrijden. En in dien tijd beheerschen Engeland en de Vereenigde Staten de wereld.

Ekonomisch zullen zij trachten Europa afhankelijk te maken van het Amerikaansch-Engelsch kapitaal. Vooral Rusland zullen zij daarmee overstroomden. Overal zullen zij filialen van hun Trusts, hun Banken, hun Reederijen grondvesten, en, — waar het natuurlijk niet gelukken zal de Europeesche te vernietigen, maar zij door de verzwakking van Duitschland hierin toch ver zullen komen, — ze tot samensmelting dwingen, in HUN voordeel, omdat zij de zeeën en de overzeesche markten overheerschen.

En Afrika en Azië zullen dienen als uitbuitingsgebied zoo goed als alleen voor hen beide. Vooral ook China. Gedeeltelijk beheerschen zij deze gebieden zelf, gedeeltelijk inheemsche despoten in hun soldij.

Terwijl Duitschland door zijn strijd tegen een overmacht ten minste nog gedwongen was om Oostenrijk, Turkije, den Balkan, Klein-Azië, nog andere staten wellicht, sterk te maken, te ontwikkelen, moeten Engeland en Amerika dit juist niet doen, omdat zij een monopolie hebben en dus niet bedreigd willen worden.

Dan ontstaat er een Europa, waar, in het Centrum, de hoofdmacht van het vasteland, de eenige macht die tegen Engeland en de Vereenigde Staten kon wedijveren, die STRIJDEN kon, politiek en voor een deel ook economisch, is gebroken, en de rest uit voor STRIJD te kleine of voorloopig te zwakke landen bestaat, of in machteloze en met

elkaar twistende deelen is verscheurd. Een, met uitzondering van Engeland, machteloos Europa dus.

De politieke strijd der naties, een hoofdfaktor voor den vooruitgang van het kapitalisme, is dan uitgeschakeld.

In Midden en Zuid-Amerika een dergelijke toestand.

En de kans op eigen machtige ontwikkeling en zelfstandigheid van Klein-Azië, Mesopotamië, Arabië, Egypte, Perzië, Indië enz. is voor een langen tijd verdwenen.

Een dergelijk zwak, verbrokkeld Europa, een zwak Zuid-Amerika, Azië en Afrika, een zwakke, verbrokkelde wereld, dat is het doel der politiek der Vereenigde Staten.

Maar omdat de Vereenigde Staten, Engeland en Japan elkaar toch niet vertrouwen, en bovendien Frankrijk en Italië toch sterke machten zijn, en Rusland en Duitschland zeker weer groeien en zich herstellen, en er dus altijd geweldige coalities te vreezen zijn, blijft men zich wapenen uit alle macht.

Dat is het „Wereld-verbond der Volken” dat Engeland en de Vereenigde Staten willen, en waarvoor Wilson, Lloyd George en Asquith propaganda maken, en waarin Duitschland, als het eenmaal democratisch is, ook een plaats mag nemen!

En daartoe willen zij het Zelfbeschikkingsrecht der Volken van Europa (niet van Azië en niet van Afrika). Het zelfbeschikkingsrecht, dat deze volken niet sterk maar zwak maakt, en dat slechts dient om machtige coalities van Europa onder Duitschlands leiding te voorkomen, opdat Engeland en de Vereenigde Staten over de Wereld heerschen ¹⁾.

1) Dit probleem is hoogst ernstig, want het gevaar bestaat, dat, evenals de nationale Proletariaten, geleid door de Reformisten, op de Liberalen en de Democraten vertrouwd hebben, het internationale Proletariaat zal vertrouwen op het Imperialisme der groote burgerlijke democratiën.

En zoolang dit geloofd wordt, zoolang de Fransche, Engelsche, Amerikaansche, Belgische etc. arbeiders gelooven, dat het Engelsch-Amerikaansche Imperialisme ook maar een haar beter is dan het Duitsche, zoolang komt er geen eenheid van het Proletariaat, geen nieuwe Internationale, en geen eensgezinde strijd van het Wereldproletariaat voor de Wereldrevolutie.

Daarom hierover nog een paar woorden.

Het doel van Wilson: de zelfstandigheid, de zelfbestemming aller naties in Europa, en een Wereldbond der Volken, is in de eerste plaats onmogelijk. Want de belangen van al deze volken zijn verschillend, en er zijn onder hen zeer machtige en zeer zwakke. Dit moet onder het kapitalisme, zooals het nu nog is, zooals het nu nog verdeeld is in nationale kapitalismen, voeren tot overheersching en onderdrukking. Het is niet anders mogelijk.

Bovendien is het huichelachtig. Want het is het BELANG van Engeland en de Vereenigde Staten, dat geen enkele macht op het vasteland van Europa

Het is waar, de Duitse geest, de lage brutaliteit, heerscht dan niet, het beestachtige Duitse Imperialisme is machteloos geworden.

Maar in plaats daarvan is gekomen het machtig Engelsch-Amerikaansch monopolie, waardoor een groot deel der wereld tot stilstand, en bijna de geheele wereld tot onderworpenheid is gebracht. En de geest van dit imperialistisch Monopolie is de beestachtige ruwheid en de corruptheid van het Amerikaansche kapitalisme, vermengd met de verfijnde uitzuiging van het Engelsche, die het slachtoffer krachteloos maakt. En van beide de huichelarij en de valsche democratie.

En wat zullen de gevolgen van dit Imperialisme zijn voor het internationale proletariaat? De Amerikaansch-Engelsche banken en Amerikaansch-Engelsche trusts zullen de wereld

sterk wordt. Het middel tot bereiking van dit doel is, na de vernietiging van de macht van Duitschland, de zelfstandigheid van alle volken van Europa. Deze zelfstandigheid is dan echter niet meer dan een schijn, want juist zij maakt de europeesche naties politiek en economisch tot vazallen der beide angelsaksische volken.

De waarheid is echter deze: Onder het Imperialisme bestaat er geen zelfstandigheid. Wint Duitschland, dan ontstaat er een volkenbond van Europa, waarin de volken niet langer zelfstandig, maar eenvoudig aan Duitschland onderworpen zijn. Winnen de Geassocieerden, dan ontstaat een Bond van Volken, waarin alle, behalve de Vereenigde Staten en Engeland, zwak zijn, en, door hun zwakte, aan deze beide onderworpen.

Het doel van beide Imperialismen is dus precies hetzelfde: Onderwerping der volken, beheersching der wereld, wereldmacht, wereldheerschappij.

Duitschland vermoordt op wreede wijze de zelfstandigheid, Engeland en de Vereenigde Staten laten ze in schijn bestaan, maar dooden ze in werkelijkheid.

Het onderscheid is schijnbaar, niet wezenlijk.

Het onderscheid tusschen het Duitse en het Engelsch-Amerikaansche Imperialisme is van denzelfden aard als dat tusschen conservatief en liberaal, tusschen absolutisme en republiek, tusschen aristocratie en democratie. Onder het Imperialisme is er tusschen dezen alleen nog een verschil naar den schijn. Zoo is er in werkelijkheid geen onderscheid tusschen het Imperialisme van een reactionairen, absolutistischen, autocratischen staat, en dat van een liberalen, republikeinschen, democratischen.

Werkelijke zelfstandigheid is onder het kapitalisme niet meer te bereiken, noch onder een autocratie, noch onder een democratie. Het kapitalisme, het Imperialisme, leidt onvermijdelijk tot onderwerping der volken.

De oorzaak daarvan is het monopolistische Bankkapitaal, dat in Duitschland, Engeland en de Vereenigde Staten almachtig is en van daar uit de wereld beheerscht.

Het is juist het karakteristieke, dat het Kapitalisme ook in deze quaestie in een slop geraakt is.

Alleen het Socialisme kan dit vraagstuk, evenals zoovele andere, oplossen.

beheerschen. Om daartegen te concurreeren zal voor de andere landen moeilijk zijn, zij zullen zich dikwijls moeten onderwerpen. De strijd van het Proletariaat zal dus zwaar zijn, haast onmogelijk worden, tegen het Monopolie dezer Wereldtrusts.

Maar het Amerikaansch-Engelsch kapitaal zal, zooals het Engelsche deed, een deel van het Proletariaat omkoopen tegen het andere. Het zal dit maken tot het beter betaalde, hooger georganiseerde, ontwikkelde proletariaat. Tot de goed gevoede, goed gekleede, goed gehuisveste, goed afgerichte beulen en bloedhonden tegen het overige Proletariaat, — en tegen de zwakke volken —, tot het leger van verraders tegen het overig Proletariaat en tegen de zwakke volken, waarop het in zijn strijd tegen de arme proletariers en de zwakke volken altijd rekenen kan. Zulk een leger huurlingen zal het maken in alle landen. Het zal dit kunnen, want het heeft het Monopolie, nu Duitschland viel. En het zal de „unskilled”, de slecht gevoede, de slecht betaalde, de slecht gehuisveste, de ellendige, de arme arbeiders kunnen onderdrukken zoo veel het wil. En dat zal de groote massa zijn.

Bovendien zal ook nu het Proletariaat verdrukt worden onder het militarisme.

Dat heet dan de Wereldvrede van het Engelsch-Amerikaansch Imperialisme. En dat is het, waarvoor de bourgeoisie van de neutrale landen, ja van alle landen, zoo in verrukking is.

Maar tenslotte zal de oorlog toch losbreken. Want Duitschland herstelt zich, en Rusland komt op, en China laat zich op den duur niet onder het juk houden. De wereld verdraagt op den duur niet, kan niet lang verdragen de opperheerschappij van het Amerikaansch-Engelsch Kapitaal. Daarvoor is het Kapitaal nog lang niet internationaal genoeg, zijn de te exploiteeren landen nog te groot, zijn de mogelijkheden tot eigen ontwikkeling en zelfstandigheid nog te vele, zijn ook de wrijvingsvlakken nog te aanzienlijk. Nieuwe coalities vormen zich tegen Engeland, tegen de Vereenigde Staten, deze twee machten scheiden zich misschien, en het Proletariaat der wereld wordt toch weer in een bloedbad gestort, en voor een groot deel vermoord.

Dit zijn dus de gevolgen, als zij hun voorwaarden kunnen stellen, van de overwinning van het Duitsche en van het Engelsch-Amerikaansche Imperialisme.

Aan de eene zijde: Duitschland oppermachtig in Europa, met Duitsch-militair despotisme overal, en binnen korten tijd een tweeden nog vreeselijker wereldoorlog.

Aan de andere zijde: Engeland en de Vereenigde Staten oppermachtig in de wereld, met onderworpenheid, of krachteloosheid en stilstand overal. En toch ook militarisme overal en na eenigen tijd een nieuw bloedbad.

Komt de oorlog niet tot een werkelijke beslissing, dan moet de geheele strijd des te eerder uitgevochten. Dan ontstaan er twee volkenbonden tegen elkaar en komt zeer spoedig een nieuw bloedbad.

Dus van beide kanten: Onderwerping van het Proletariaat der Wereld, en Slachting van het Proletariaat der Wereld.

En in ieder geval Onderwerping en Slachting van het Proletariaat der Wereld. Dat is de Toekomst.

Kiest, Proletariërs! Beide machten lokken u met hun Wereldbond van Volken. Beide zeggen u: Wij zijn niet imperialistisch, maar de ander!! Maar beide bedreigen u inderdaad met onderwerping en ondergang!!!

Als men het Proletariaat vraagt: Wat hebt gij liever, het despotisme, de beestachtigheid en het bloedbad van het Duitsche Imperialisme, of de beestachtigheid van het Amerikaansche vermengd met de verfijnde uitzuiging van het Engelsche, waarna het bloedbad toch ook komt, dan moet het Proletariaat der Wereld antwoorden: Ik weet het niet. De gevolgen van beide zijn even vreeselijk.

Zoo is het.

Het Duitsche en het Engelsch-Amerikaansche Imperialisme zijn inderdaad even vreeselijk voor het Proletariaat.

De Duitsche, Engelsche, Amerikaansche en dus ALLE Proletariërs der Wereld worden gelijkelyk door het Duitsche

en door het Engelsch-Amerikaansche Imperialisme bedreigd.

Zij kunnen zich dus vereenigen.

Zij kunnen een bond maken, waarin het ééne Nationale Proletariaat voor het andere opkomt. Een bond als een vakvereeniging of een trust van Proletariaten die alle tezamen tegen het Wereld-Imperialisme strijden. Want hunne belangen zijn werkelijk dezelfde.

Slechts een vereenigd Duitsch, Engelsch en Amerikaansch, en dus slechts een vereenigd Wereld-Proletariaat kan het Duitsche en het Engelsch-Amerikaansch Imperialisme, kan dus het Imperialisme in het algemeen, het Wereld-Imperialisme vernietigen.

Elk nationaal, en dus het geheele internationale proletariaat moet BEIDE evenzeer bestrijden.

Het proletariaat van alle landen moet zich op één front vereenigen om BEIDE te gelijker tijd te vernietigen.

Er moet een Internationale gevormd worden, die beide tegelijk vernietigt.

Evenals in alle landen in de binnenlandsche politiek door het Imperialisme de grenzen tusschen de partijen Klerikaal en Liberaal, Conservatief en Demokraat zijn weggevallen voor het nationaal strijdende Proletariaat, en er slechts één imperialistische massa is, zoo moet in de internationale politiek het internationale Proletariaat geen onderscheid maken tusschen dit of dat Imperialisme.

De nieuwe Internationale moet beide tegelijk, het Imperialisme van allen bestrijden en vernietigen.

De beide groote Imperialismen der wereld zijn gelijkwaardig ¹⁾. En daar alle Imperialismen, van alle andere Naties

1) Al diegenen dus, die het eene Imperialisme boven het andere stellen, steunen hun geest en hunne handelingen niet op de waarheid. Zij staan op een valschen bodem.

Zij splitsen het Internationale Proletariaat en maken het de overwinning op het Internationale Imperialisme onmogelijk. Zij alle, mogen het zijn Sociaal patriotten, Pseudo-Marxisten of partijen van neutrale landen, zij spelen het spel van het Imperialisme, der imperialistische duitse, engelsche, amerikaansche, en met hen verbonden internationale kapitalistische klassen en regeeringen.

Zij staan aan de zijde dezer klassen en regeeringen en helpen het Imperialisme.

Want juist deze, — de engelsch-amerikaansche onder het masker der democratie, de duitse onder het masker van het absolutisme, — juist deze scheiden het internationale Proletariaat slechts hierdoor, dat zij aan het eigen Proletariaat het eigen Imperialisme als niet bestaand, of vreedzaam, het vijandelijke als het eenige of slechtere voorstellen.

Dit doen Wilson, Bethman Holweg, Lloyd George, Poincaré, Czernin,

der Wereld, verbonden zijn met, d. w. z. onderworpen zijn.

Asquith enz. Dit is het doel hunner redevoeringen. Daardoor alleen, door dit bedrog alleen, konden zij den oorlog doen ontstaan, en kunnen zij hem verder voeren. Hierop alleen steunen zij. En daaraan doen deze Socialisten mee.

Maar de waarheid is, dat beide Imperialisme even gevaarlijk zijn voor het Proletariaat, en dat zij beide slechts door een vereenigd Wereld-Proletariaat kunnen worden overwonnen.

De zaak staat in werkelijkheid zoo: Evenals in de binnenlandsche politiek de heerschende klassen de arbeiders verdeelden door de leuzen Liberaal en Klerikaal, Conservatief en Democraat, enz. enz., leuzen die juist door het Imperialisme zijn opgelost, zoo verdeelen, maar nu in reusachtig veel grootere, in wereldgrootte mate de Imperialisten de arbeiders internationaal in aanhangers van het eene of het andere Imperialisme.

Het Duitsche Imperialisme, als het brutalere, meer hondsche, door een aristocratie geleide, neemt de plaats in der conservatieven, der reactionairen.

Het Engelsch-Amerikaansche Imperialisme, als het sluwere, meer huichelachtige, door een democratie geleide, die van de liberalen.

In werkelijkheid zijn zij beide gelijk.

De groote Imperialisten, de keizers, de koningen, de presidenten, de leiders der Engelsche, Duitsche, en Amerikaansche banken, de ministers en politici weten wel wat zij doen. Zij weten wel, dat door deze splitsing, en door deze splitsing alleen, (want zoo machtig is het Proletariaat, dat het, wanneer het internationaal EEN was, het Imperialisme van alle staten, het Imperialisme in het algemeen, zou vernietigen), dat ze door deze splitsing van het Proletariaat in twee groepen, hun doel: de enorme, duurzame winst voor het bankkapitaal en de onderwerping der wereld aan het bankkapitaal bereiken.

Hier tegenover moet het Proletariaat zich vereenigen als een geheel tegen het geheele Imperialisme, tegen het Imperialisme in het algemeen. Dit kan echter slechts dan geschieden, als het Proletariaat inziet dat het Duitsche en het Engelsch-Amerikaansche, het internationale Imperialisme gelijkwaardig zijn; wanneer het niet, zooals vroeger de liberalen boven de clericalen, het eene Imperialisme, „het kleinere kwaad”, boven het andere stelt. Wanneer het niet tot bondgenoot van het eene wordt, wanneer niet, zooals een nationaal, nu een internationaal „Reformisme” ontstaat.

In de binnenlandsche politiek het liberalisme te stellen boven het conservatisme, of het clericalisme, is nationaal reformisme. In de internationale politiek het democratische Imperialisme te stellen boven het absolutistische, is internationaal reformisme.

Het wil zeggen, bij het Proletariaat de gedachte te wekken dat een deel van het Kapitalisme, het democratische, in staat is tot „hervormingen”, tot oplossing van vraagstukken, waartoe alleen het Socialisme in staat is.

Evenals hij, die in de nationale politiek liberaal boven klerikaal stelt, de Eenheid van het nationale proletariaat verhindert, zoo verhindert hij die het Engelsch-Amerikaansche Imperialisme stelt boven het Duitsche, de Eenheid van het internationale Proletariaat.

Het nationale en het internationale reformisme moeten beide tot op het uiterste bestreden en vernietigd worden.

De zaak waarop het voor het internationale Proletariaat aankomt, is juist in te zien, dat beide Imperialismen gelijk zijn, even verderfelijk in hun doel en gevolgen, zich te vereenigen door dat inzicht, en dan beide te vernietigen.

aan deze beide Imperialismen, van Duitschland aan de eene, van Engeland-Amerika aan de andere zijde, zoo is het waar dat voor ALLE arbeiders der aarde, voor het GELEEELE Wereldproletariaat het Imperialisme van elk van beide groepen, van de een zoowel als van de ander, even vreeselijk is.

Daarom is het zeker dat de arbeiders der geheele wereld opnieuw door alle Imperialismen zullen worden onderdrukt en geslacht.

En daar dus nieuwe slachting, nieuwe onderdrukking door het Imperialisme, hoe ook de uitslag van dezen oorlog moge zijn, zeker is, —

daar het Proletariaat der Wereld met absolute zekerheid weder zal worden onderdrukt en vermoord, —

Daarom is de opstand van het Proletariaat der Wereld tegen het Imperialisme NOODZAKELIJK.

Het internationale Imperialisme kan evenwel niet opgeheven worden zonder dat het internationale Kapitalisme opgeheven wordt.

De Revolutie, de sociale Wereldrevolutie tegen het Kapitalisme, is dus noodzakelijk voor het Wereldproletariaat.

Dit wilden wij in de eerste plaats bewijzen.

II.

Geen andere uitweg voor het Proletariaat.

„Het Imperialisme van beide groepen is even vreeselijk voor het Proletariaat.

Het kan alleen vernietigd worden door een vereenigd Wereld-Proletariaat.

De Wereld-Revolutie is dus noodzakelijk.”

Dit, wat wij in het eerste hoofdstuk zeiden, zou genoeg zijn, het zou voldoende zijn bewezen te hebben, dat het Imperialisme der beide groepen even vreeselijk is voor het Proletariaat, en dat dus het internationale Proletariaat zich moet vereenigen om het Imperialisme te vernietigen.

Wij zouden nu kunnen overgaan tot het bewijs, dat de vernietiging van het Imperialisme, de Wereldrevolutie, mogelijk is voor het Proletariaat, wij zouden dit kunnen doen, — als niet de Regeeringen, de Bourgeoisie, de Sociaal-Patriotten en de Pseudo-Marxisten van alle landen, — de Meerderheid en de Minderheid in Frankrijk en Italië, de Meerderheid en de Onafhankelijken in Duitschland, de Labour-Party en de pacifistische Socialisten in Engeland, en alle groote socialistische partijen in de Vereenigde Staten — kortom alle Kapitalisten en alle Socialisten der wereld, uitgezonderd de werkelijk revolutionairen, — het aan de arbeiders voorstelden alsof tusschen Imperialisme en Socialisme nog een uitweg was.

Als zij niet aan het Proletariaat zeiden, dat het Imperialisme, het Imperialistische Kapitalisme, tot ontwapening, tot het verplichte scheidsgerecht, tot den wereldbond van volken, tot den wereldvrede komen kan en na den oorlog komen zal.

De Kapitalisten, de Sociaal-Patriotten, en de Pseudo-Marxisten, de Labour-Party en de pacifistische Socialisten in Enge-

land, de Meerderheid en de Onafhankelijken in Duitschland, de Meerderheid en de Minderheid in Frankrijk en Italië, de Socialisten van de Vereenigde Staten, zeggen dit om het Wereldproletariaat van de Revolutie af te houden.

Want, als dit zoo was, als het Kapitalisme den oorlog nu reeds opheffen kon, dan zou het Kapitalisme zich vreedzaam kunnen ontwikkelen, dan zou de Wereldrevolutie nu nog niet noodzakelijk zijn.

Daar deze voorstelling dus een geweldige contra-revolutionaire beteekenis heeft, — vooral ook door het aantal en de macht van degenen, die ze aan het Proletariaat geven, — is het voor iederen revolutionair plicht, nogmaals hun valsheid te bewijzen.

Voordat wij dus tot de uiteenzetting der mogelijkheid der revolutie overgaan, zal dit in dit hoofdstuk geschieden.

In alle kapitalistische staten, bij alle kapitalistische volken, wordt ieder jaar door de millioenen en millioenen arbeiders in het eigen land en in de kolonien, een massa nieuwe meerwaarde voortgebracht.

Deze massa wordt voortdurend grooter, en stijgt, daar ieder jaar meerwaarde aan het oude kapitaal wordt toegevoegd, progressief.

In de wereld, op de aarde, zijn echter nog vele landen met rijke natuurschatten, en met zwakke bevolking, uit welke kolossale winsten gemaakt kunnen worden.

Het Kapitaal zoekt deze beleggingsplaatsen.

Dit is de oorzaak van het Imperialisme.

Maar de aarde is reeds verdeeld. Alle landen der aarde hebben reeds hun meesters.

De volken moeten dus strijden om de beste plaatsen.

Dit is de oorzaak der imperialistische oorlogen.

Er bestaan in het bijzonder drie kapitalistische Staten, wier kapitaal massa zoo geweldig groeit, dat zij met elkaar op alle plaatsen der aarde om de winst strijden.

Deze drie Staten zijn: Engeland, Duitschland, en de Vereenigde Staten.

De millioenen arbeiders van Engeland, Duitschland, en

de Vereenigde Staten, hebben zoo gewerkt, zoo vele jaren met zoo nooit ophoudende geweldige krachten, dat de Kapitalisten van deze landen het monopolie der wereldheerschappij in het oog vatten.

Deze drie gigantische volken kampen nu waarlijk om de heerschappij over de geheele wereld.

Men zegge niet dat deze voorstelling overdreven is, dat nooit een natie of een groep van naties de wereldheerschappij zou kunnen bereiken. Want de eigenschap van het kapitaal is juist, dat het altijd meer meerwaarde, dat het een oneindige hoeveelheid meerwaarde, meerwaarde in het oneindige scheppen kan, als het slechts altijd meer proletariërs, grondstoffen, en machines kan aanwenden. Iedere geweldige kapitalistische staat, ieder geweldig kapitalistisch volk, voelt dus, dat, als het zich maar altijd meer land onderwerpt, het wezen van het kapitalisme het in staat zal stellen, ten slotte de geheele wereld te veroveren of te beheerschen.

Deze drie Giganten verheffen zich dus uit den maalstroom van den strijd tusschen de kapitalistische naties, en maken aanspraak op de geheele wereld.

En twee van hen, Engeland — en onder dezen naam verstaan wij nu het Engelsche wereldrijk, Engeland met zijn koloniën en dominions —, en de Vereenigde Staten, hebben zich, misschien voor korteren, misschien voor langeren tijd, misschien voor altijd, verbonden tot een Eenheid om tesamen de wereldheerschappij te veroveren.

En evenals in den economischen strijd de machtigste Syndicaten, de machtigste Trusts ten slotte alle kleine kapitalistische maatschappijen met zich sleepen, zoo hebben bijna alle volken der wereld zich met deze drie groote Machten verbonden, zóó, dat twee groepen van Naties der wereld, elkaar de heerschappij der wereld betwisten ¹⁾.

1) Opzettelijk, om dit geweldige probleem van Wereldoorlog en Ontwapening en Wereldvrede geheel en al duidelijk te maken, hebben wij hier den strijd vereenvoudigd. Wij stellen het voor alsof slechts de drie groote naties streden. Inderdaad is de strijd veel gecompliceerder, namelijk een van alle naties der wereld, en daardoor de oplossing van het probleem door

De ontwikkeling van het Kapitalisme is tot den hoogsten trap gestegen. Er zijn slechts weinige strijdenden over. Het Kapitalisme nadert door strijd zijn einde.

Evenals uit den strijd der kleine middeneeuwsche steden de kleine middeneeuwsche staten ontstonden, — evenals uit den strijd dezer kleine staten de groote nationale staten, — zoo ontstaan uit den strijd der groote nationale staten de groepen, de allergrootste bonden, de twee Bonden van Volken.

In en door den strijd der middeneeuwsche steden ontstond de heerschappij der kleine burgers, in en door den strijd der nationale staten de heerschappij der groote bourgeoisie, in en door den strijd der Groepen der Volken de heerschappij der allergrootste Kapitalisten, der Monopolisten der Industrie, der Reederij, der Banken, der Trusts.

Maar evenals eens deze kleine burgers, deze bourgeoisie zich verhieven uit den strijd der vorsten, des adels en der geestelijkheid onder elkander, zoo verheft zich nu uit den strijd aller kapitalistische naties eene andere macht, het Proletariaat der Wereld, en verovert midden in den strijd dezer beide groepen, voor zich de Wereldheerschappij.

Terwijl de twee hoogste Machten der aarde, de twee groepen aller kapitalistische Naties om de Wereldheerschappij strijden, verheft zich het Proletariaat der Wereld en maakt zich meester van de wereld.

Op zijn hoogsten trap geklommen, opgebloeid tot Monopolie, in den strijd om het Monopolie der Aarde, sterft het Kapitaal en wordt afgelost door het Proletariaat.

In zijn hoogsten bloei, zijne laatste en hoogste, ALLE zijne krachten inspannend, zich ontwikkelend tot den hoogsten strijd om het Monopolie der Wereldheerschappij, stort het in zijn strijd, den strijd die zijn wezen was, ineen, en

wereldvrede nog veel onmogelijker. In de brochure: Het Imperialisme, de Wereldoorlog en de Sociaaldemocratie, hebben wij dit uiteengezet. Daar worden ook de economische oorzaken, waarom wereldvrede en wereld-volkenbond onmogelijk zijn, zeer uitvoerig behandeld.

Als de Vereenigde Staten en Engeland zich in de toekomst van elkaar losmaakten, dan zou dit geen verschil maken in het beeld dat wij hier van het Wereld-Imperialisme geven. Want elk van deze beide staten zou dan toch voor zich de wereldheerschappij zoeken, en iedere nieuwe groepeerings, iedere nieuwe bond, bijv. met Duitschland of Japan, zou dat eveneens doen.

uit zijn schoot, uit den brand zijner krachten, ontstaat een nieuwe wereld.

Het Kapitalisme, begonnen als privaatbezit van eenige weinigen aan kapitaal, opgebloeid tot kapitaalbezit eener talrijke machtige klasse, eindigt weder, keert weer in zich terug, tot het bezit van het geheele kapitaal, tot de beheersching van het geheele kapitaal door eenige weinigen.

En in dezen bloei sterft het. De bloei valt af, en de nieuwe wereld treedt naar voren.

Want de Proletariërs, die zich aan het einde der achttiende eeuw vereenigden tot den strijd tegen hunne arbeidersgevers, de Kapitalisten, die zich in het midden der negentiende eeuw vereenigden tot den strijd tegen hun nationale bourgeoisie in nationale partijen, zij vereenigen zich nu internationaal tot den strijd tegen de internationale bourgeoisie.

En in die Eenheid zullen zij overwinnen.

Maar waarom kunnen deze nationale kapitaal massa's zich niet vereenigen? Waarom vereenigen Engeland, Duitschland, en de Vereenigde Staten zich niet en waarom werken zij niet samen tot de uitbuiting van het geheele Proletariaat der geheele aarde? Want dan ware toch hun macht een nog veel grootere, dan behoeften zij niet met elkaar te strijden, en konden zij misschien het geheele Proletariaat afhouden van den strijd, afhouden van de revolutie.

Het antwoord op deze vraag is ten eerste: Hun kapitalen zijn nationaal, niet tot een geheel vermengd, niet internationaal. De internationale kapitalen zijn in vergelijking tot de nationale slechts een zeer klein gedeelte van het Wereldkapitaal.

En ten tweede: Deze nationale kapitalen hebben verschillende belangen en een verschillend doel.

Wat is hun doel, wat is het doel dezer Giganten?

Wij zeiden het reeds: Duitschland wil België, Polen, Frankrijk, Rusland, Oostenrijk-Hongarije, den Balkan, Turkije, Klein Azië, Armenië, Mesopotanië, Syrië, Perzië, misschien Siberië, en andere deelen van Azië onderwerpen, daardoor het vaste land van Europa van zich afhankelijk maken, en zoo de eerste schrede doen naar de Wereldheerschappij.

Aangeland aan de kusten van den Indischen Oceaan, is het dan gereed voor den tweeden wereldoorlog, om Indië, den Stillen Oceaan, en de daaraan liggende landen, om Afrika, om de Wereldheerschappij.

Engeland wil zijn wereldrijk uitbreiden over Afrika, door Azië, naar Indië.

De Vereenigde Staten willen heerschen aan den Stillen Oceaan, in China, in den Indischen Archipel, in Polynesië, in Midden- en Zuid-Amerika.

Wanneer het Engelsche wereldrijk heerscht over Afrika en in het Zuidwestelijk deel van Azië, en de Vereenigde Staten heerschen in Midden- en Zuid-Amerika, in den Stillen Oceaan, in China, en misschien in het noordelijk deel van Azië, dan beheerschen Engeland en de Vereenigde Staten reeds bijna de GEHEELE wereld.

En door welk middel bereiken deze drie groote machten hun doel, de wereldheerschappij?

Wij zeiden het ook reeds: Duitschland door de vereeniging van Europa onder zijn leiding, de Vereenigde Staten en Engeland door de verbroekeling van Europa.

En waardoor bereiken zij dit middel?

Door den strijd, den Wereldoorlog.

En nu, stelt u voor, Arbeiders, Arbeiders van Europa en Amerika, Arbeiders der wereld, Arbeiders die men bedriegen wil, en houden onder het Kapitalisme, en afhouden van de Revolutie, door de hoop dat Wereldvrede, Ontwapening, en Wereldbond van Volken mogelijk zijn, stelt u nu voor, dat de oorlog ten einde is. Stelt u voor dat het slachten der geheele Menschheid voorbij is. Stelt u eerst voor, dat Engeland en de Vereenigde Staten overwonnen hebben. Dan zijn Afrika en Azië, Midden- en Zuid-Amerika, en alle wereldmarkten feitelijk in hun macht, en het vasteland van Europa is vooreerst machteloos.

Stelt u dan voor dat Duitschland overwint. Dan heeft Duitschland een deel van Afrika, en het staat in Azië voor de poorten van Indië, en waarschijnlijk ook van China.

Stelt u voor dat geen van beide overwint, dan blijft de spanning dezelfde.

Stelt u deze drie gevallen, de drie eenige mogelijke, klaar voor oogen, en vraagt u zelf dan: Zal er na dezen oorlog geen oorlog meer komen?

Wanneer Engeland en de Vereenigde Staten overwinnen, zal het verzwakte en verdeelde Europa dit verdragen? Zal Duitschland zich niet aan het hoofd van Europa stellen en zich weder verheffen?

En stelt u duidelijk het tweede geval voor. Duitschland staat aan het eind van den oorlog, na den vrede, voor de poorten van Indië en China. En binnen die poorten staan de Engelsche en de Amerikaansche macht.

Wat zal geschieden? Denkt na, arbeiders! Zullen Engeland en de Vereenigde Staten niet trachten Duitschland te verjagen?

En stelt u voor de derde mogelijkheid. De oorlog blijft onbeslist. Er is geen overwonnene en geen overwinnaar. Dan blijft alles, zooals het was voor den oorlog. Duitschland door Engeland en zijn bondgenooten omgeven. En Duitschland altijd zich wapenend en voorbereidend tot wereldoorlog. Zal Duitschland dan ontwapenen? Zullen Engeland en de Vereenigde Staten ophouden met hun bedreiging van Duitschland?

Bedenkt: Alle deze groote Machten stooten nu op elkander. Zij staan nu aan elkanders grenzen. Niets scheidt hen meer. Er is geen ruimte meer tusschen hen.

Bedenkt: Er zijn daar buiten, aan de andere zijde der grenzen, voor ieder van hen de heerlijkste landen voor kapitaalsbelegging, de allerhoogste winsten.

Bedenkt: de twee Groepen willen dezelfde landen: Afrika en Azië, nu ook Rusland.

Bedenkt: deze landen zijn oneindig rijk, en nog bijna niet geëxploiteerd. Milliarden, ja billiarden wachten daar op de uitbuiters.

Bedenkt, Arbeiders, de natuur, het wezen van het Kapitaal. Zijn wezen is uitbreiding, niet waar, op altijd grooter schaal?

Bedenkt in het bijzonder, nog eens, en nog eens, en altijd weer: Bij beide groepen ZWELT voortdurend de kapitaalmacht, DOOR UWEN ARBEID, en door den arbeid der arbeiders van alle andere onderworpen of met de twee groepen verbonden volken. De Kapitaalmacht zwelt in het oneindige. De twee groepen staan tegenover elkaar, grenzen aan elkaar, achter hun grenzen zwelt voortdurend, in altijd sterker mate, het Kapitaal. En daar buiten ligt de nieuwe buit, de winst.

Wat denkt gij, zal er nog een nieuwe oorlog komen?

Gij kunt niet anders antwoorden dan: Ja.

Zoolang de kapitalen van Engeland, Duitschland en de Vereenigde Staten een verschillend doel hebben, en dezelfde landen willen veroveren, en alle de wereld willen veroveren, en zoolang zij nationaal, niet internationaal zijn, zal er oorlog zijn.

Deze wederlegging der Ontwapening, van den Wereldbond van Volken, van den Wereldvrede, is een beslissende. Daarmee is voor elk denkend arbeider eigenlijk reeds genoeg gezegd.

Daar echter de nu van bloed druipende Regeeringen, de Kapitalisten, de Sociaal-Patriotten, en de Pseudo-Marxisten nog met vele argumenten de arbeiders trachten te bedriegen, moeten wij ook deze hier bestrijden en weerleggen.

De Regeeringen en de burgerlijke Partijen aller landen, de Sociaalpatriotten, de valsche Radikalen, de Meerderheid en de Onafhankelijken in Duitschland, de Meerderheid en de Minderheid in Frankrijk en Italië, de Labour-Party en de socialistische Pacifisten in Engeland, en alle groote socialistische Partijen in de Vereenigde Staten, die den vrede, de ontwapening, of de beperking van bewapening propageeren, zij allen die dezen oorlog maakten of toelieten, moeten bewijzen dat deze mogelijk zijn, ook in dit opzicht.

Zij moeten, niet met holle phrases, maar precies, met de feiten, aantoonen hoe zij zich de regeling van den vrede denken.

Welke deelen der aarde moet Engeland, welke Duitschland, welke de Vereenigde Staten bekomen? Welke alle kleinere machten? Frankrijk, Italië, Japan, Oostenrijk-Hongarije, Turkije, enz.? Zij moeten dit op de kaart aangeven, zoo dat iedereen weet dat dit rechtvaardig is, en dat geen nieuwe oorlogen, dat nooit een nieuwe oorlog uit deze regeling ontstaat.

Zij moeten precies aangeven naar welke regelen verdeeld zal worden, hoe het vertrouwen tusschen Duitschland, Engeland en de Vereenigde Staten en alle anderen zal ontstaan, zoodat zij zich niet sterker behoeven te wapenen.

Arbeiders, dit alles aantoonen kunnen zij niet. Zoodra het om concrete bewijzen gaat, zwijgen zij. Nog nooit heeft

men tot nu toe ook maar een poging gedaan, op de kaart de grenzen aan te wijzen, waarmee ieder tevreden kan zijn. Het zijn alles altijd slechts holle woorden geweest. Holle leuzen zonder wezenlijke werkelijke beteekenis.

De Kapitalisten, de kapitalistische Regeeringen, met Wilson, den President der Vereenigde Staten, van bloed druipend, vooraan, zeggen: het Recht.

Maar waarom heeft Duitschland meer recht op Azië en Afrika dan Engeland? Waarom de Vereenigde Staten meer recht op den Stillen Oceaan dan Duitschland? Waarom heeft een van de drie een recht daarop? De verdedigers van de beperking der wapening moeten aantonen welk recht er bestaat. Dit kunnen zij niet.

De Regeeringen, de Bourgeoisie, de Reformisten, van bloed druipend, zeggen: de Trust, een Trust der Naties. Evenals de kapitalisten de economische trusts gevormd hebben, evenals zij de concurrentie opgeheven hebben, en zich tot kartels vereenigd hebben, zoo moeten Engeland, Duitschland en de Vereenigde Staten trusts vormen tot uitbuiting der wereld.

De vergelijking met de trusts is valsch. Er bestaat een onderscheid tusschen de beide punten van vergelijking, dat beslissend is, en dat verhindert dat de staten in afzienbaren tijd zich tot de uitbuiting der wereld als trusts vereenigen. Dat onderscheid is dit:

De economische trust handelt met doode dingen. Met geld en met grondstoffen, wier kracht eenmaal gegeven is. Deze laat zich licht regelen en besturen, ook internationaal.

Maar staten zijn levende organismen, uit menschen bestaand. En dus, zooals alles wat leeft, zich ontwikkelend. En zoo zou het gebeuren, dat, zelfs als men, wat reeds onmogelijk is, een regeling, een verdeeling getroffen had, die allen bevredigde, de verhoudingen na korten tijd waren veranderd, de economische, de kapitaalskrachten anders gegroeid waren, zoodat de eene heerscher machtiger geworden was dan de andere, en zelfs de beheerschten de kracht gekregen hadden om op te staan, het juk af te werpen, en zelf heerscher te worden. Er zouden dan terstond nieuwe oorlogen ontstaan.

Niet-levende dingen kan men in een trust vereenigen. De ieder naar wereldheerschappij strevende volken kan men het in afzienbaren tijd nog niet.

De Bourgeoisie en de Regeeringen, de Duitsche, van bloed druipend, die tienduizenden zeelieden heeft vermoord, vooraan, zeggen: de Vrije Zee. Als maar de zee vrij is, zullen de oorlogen ophouden. Maar in vreedestijd was de zee reeds vrij. Dat heeft evenwel den oorlog niet verhinderd.

De Kapitalisten en Regeeringen, van bloed druipend, die den oorlog begonnen uit handelsconcurrentie, om de hoogste winst, zeggen: de Vrije Handel. Als er slechts geen voorkeurtarieven en invoerrechten meer zijn, dan zal de vrede komen. Maar hoe ontstaat de handel? Door geweld, door moord en oorlog. Wie zal den moord begaan? Wie de wapens dragen? Duitschland of Engeland? Slechts het geweld beslist.

En de handel gedijt het best, waar men de politieke macht heeft. Dus ook wanneer de landen voor alle gelijk openstaan, zal men toch om de politieke macht strijden.

Maar de handel is niet langer het hoofddoel. Het hoofddoel is kapitaalexport, tot vorming van nieuw kapitaal. Het hoofddoel is het maken van spoorwegen, havens en fabrieken. En hoe brengt men dit alles, hoe brengt men kapitaal in Azië en Afrika? Hoe brengt men den grondslag der kapitalistische productie tot stand, de onteigening, de proletariseering der inboorlingen? Door geweld. En wie zal deze onteigening volvoeren? Duitschland of Engeland? Of de Vereenigde Staten? Het geweld, de oorlog, beslist.

De zachte Pacifisten, de burgerlijke en de socialistische, die juist door hun Pacifisme, waarmee zij de arbeiders hypnotiseerden, den oorlog mede veroorzaakten, en die dus ook druipen van bloed, zeggen: de kosten van een nieuwen oorlog zijn te groot, aan geld en aan menschenlevens. Maar de milliarden voor de verovering van Azië en Afrika uitgegeven, en de miljoenen dooden zullen hun vrucht dragen, milliarden winst. Men zal misschien vele jaren moeten wachten, maar dan komt de winst honderdvoudig.

Italië, Roemenië, de Vereenigde Staten, zijn bovendien in dezen oorlog gekomen, NADAT zij wisten wat de kosten waren.

Maar is de eisch van Eenheid niet belachelijk, zoo lang de belangen- en de krachtverschillen nog zoo groot zijn? Zoolang er nog zooveel zwakken met geringe moeite kunnen worden verpletterd? Is zij niet belachelijk, nu?

Zoolang Engeland en de Vereenigde Staten gelooven dat zij alles kunnen krijgen, waartoe zouden zij zich met Duitschland verbinden? Wanneer Duitschland wint, waarom zou het niet blijven vertrouwen door oorlog nog meer te kunnen krijgen? Wanneer Engeland en de Vereenigde Staten denken aan de bijna onuitputtelijke hulpbronnen die zij in zich hebben, en die zij nog moeten ontwikkelen, waarom zouden zij zich dan voor dien tijd met anderen verbinden, en de buit die veel grooter WORDEN kan, met anderen deelen? Zoolang Duitschland gelooft, dat zijn militarisme nog alles verpletteren kan, waarom zou het zijn macht met andere groote Machten deelen? Zoolang er nog zoo reusachtige gebieden te veroveren zijn als China, Voor-Azië, Nederlandsch-Indië, gedeelten van Midden-Azië, en van Afrika, zoolang er nog zooveel zwakken te verpletteren zijn, zal men op eigen kracht vertrouwen, en het eigen Imperialisme tot EENIGEN God verheffen.

En wanneer Duitschland Engeland en de Vereenigde Staten overwint, dan zullen deze weder opstaan.

En wanneer Engeland en de Vereenigde Staten Duitschland overwinnen, dan zal Duitschland dit nooit verdragen maar zich weder verheffen.

De kapitalistische Regeeringen, de Bourgeoisie van Engeland, Duitschland, en de Vereenigde Staten, de Sociaal-Patriotten, en de valsche Marxisten in alle landen, de Meerderheid en de Minderheid in Duitschland, Frankrijk, Engeland en Italië, de groote socialistische partijen in de Vereenigde Staten, de groote socialistische partijen der Meerderheid en der Minderheid in alle landen der wereld, zij alle die door hun nationalisme den oorlog veroorzaakten, en die zoo even beproefden de wereld voor zich te veroveren, zeggen: Men moet een Statenbond vormen, een Statenbond der Wereld.

Maar de belangen van Engeland, Duitschland en de Vereenigde Staten, die allen de wereldheerschappij voor zich willen veroveren, verzetten zich daartegen.

Wel zal men statenbonden vormen, Duitschland met Midden-Europa, Duitschland met het Europeesch vasteland, Engeland met de Vereenigde Staten, maar dit zal geschieden terwille van een des te krachtiger oorlogvoering, en een des te sterker uitbuiting der zwakkeren.

Want Duitschland wil eerst Europa beheerschen en daarna en daardoor de wereld.

En de Vereenigde Staten en Engeland willen nu reeds de geheele wereld beheerschen en alle andere landen onderwerpen aan hun macht.

En wanneer het aan deze beide gelukken zou, nu een Wereldbond van Volken te stichten, dan zou nieuwe tweespalt daarin ontstaan en de bond zou na korten tijd uitéén vallen. Want deze zou slechts tot het voordeel dezer beide zijn opgericht, en dat zouden de anderen niet verdragen.

De kapitalistische Regeeringen, de Bourgeoisie van Engeland en de Vereenigde Staten, de valsche Socialisten in alle landen, de Meerderheids- en Minderheidssocialisten in Frankrijk, de Meerderheid en de Onafhankelijken in Duitschland, de Labour-Party en de pacifistische Socialisten in Engeland, de groote socialistische Partijen in de Vereenigde Staten, zij, die alle alleen voor zich, voor hun natie de menschheid uitmoorden of hielpen uitmoorden, zeggen: Men moet een Internationale Politie maken, uit alle staten, om den staat die den vrede schendt, te straffen. En wanneer een staat zondigt, moeten ALLE anderen hem straffen. En een Opperscheidsgerecht zal beslissen wanneer een zondigt.

Iets belachelijkers is nog niet in de wereld voorgekomen. Want er bestaat geen zekerder, krachtiger middel om den wedstrijd in bewapening te bevorderen, dan dit. Want de staat, evenals de mensch, is zondig. Door heerschezucht en winzucht. Dit is den modernen staat aangeboren. Hiertoe is hij gepraedestineerd, na den zondenval van het privaatbezit. Iedere staat moet dus vreezen eens te zondigen. Maar dan wordt hij door ALLE anderen aangevallen. En daar hij dit weet, moet hij zich tegen ALLEN wapenen. En omdat hij dit weet, moet hij een vloot en een leger hebben, die tegen ALLE anderen opgewassen zijn.

Maar allen weten ook, dat het belang over hun oordeel beslist. Zij weten dus, dat het mogelijk is, dat hun oordeel niet tegen, maar voor den zondaar zal uitvallen. Dat zij dus misschien aan de zijde van den zondaar zullen staan, en hem zullen verdedigen, de anderen bestrijden. Dat zij daarvoor een reusachtig leger en een enorme vloot zullen noodig hebben.

Zij zullen zich dus wapenen, en vechten als vroeger, alleen met nog wat meer huichelarij en onder den naam van dienders.

De bedriegende Kapitalisten en hun officieele Regeeringen, de Sociaalpatriotten en de Pseudo-Marxisten van alle landen, de Meerderheids- en de minderheidssocialisten in Frankrijk, Engeland, Duitschland, Italië en de Vereenigde Staten, in alle landen, — zij, die alle landen, de wereld onderwerpen wilden, en aan geen enkelen staat de onafhankelijkheid gunden, zeggen: Het Zelfbeschikkingsrecht der Volken. Wanneer slechts iedere nationaliteit onafhankelijk is of zich naar vrijen wil bij andere nationaliteiten kan aansluiten, dan zal een hoofdoorzaak van den oorlog zijn weggenomen.

Maar deze oorlog en het Imperialisme toonen aan, dat juist het omgekeerde het geval is. Want als de kleine naties onafhankelijk zijn, zooals België, Servië, Montenegro, Griekenland enz., of zelfstandig worden, als Polen, Esthland, Lijfland, Koerland, Finland, dan worden zij juist tot strijdobjecten der groote staten.

De russische revolutionairen hebben wel het zelfbeschikkingsrecht der volken tot een grondslag der revolutie, tot een van haar beginselen, tot haar hefboom gemaakt. Maar zij voerden te gelijker tijd het Socialisme in. Want zij konden immers zonder dit middel, zelfbeschikkingsrecht der volken, de revolutie, de omverwerping van het Tsarisme, de stichting van het Socialisme niet volvoeren, en hadden dus het volste recht het te gebruiken. En op schitterende, op volkomen wijze hebben zij het zelfbeschikkingsrecht der volken als een hefboom der revolutie gebruikt. Maar nadat zij de revolutie volbracht hadden, bleek het dat dit middel onder het Imperialisme niet onderstelling, maar slechts gevolg van het Socialisme kan zijn.

Want ten eerste konden zij zelf het zelfbeschikkingsrecht niet handhaven. Zij meenden slechts het zelfbeschikkingsrecht van het Proletariaat. En ten tweede, werd juist het zelfbeschikkingsrecht der naties door Duitschland aangegrepen als middel om Polen, Litthauen, Esthland, enz. te annexeren, de Oekraïne en Finland afhankelijk te maken.

En — want men zou nog kunnen zeggen, dat het zelfbeschikkingsrecht, dat door Duitschland gegeven wordt, slechts een schijn is, — het zelfbeschikkingsrecht der volken wordt door Engeland-Vereenigde Staten aangegrepen om de naties van het vasteland van Europa van elkaar gescheiden te houden, en het zoo te verzwakken.

En deze zelfstandigheid kan nog erger zijn voor de Volken, voor het Proletariaat, dan de onderwerping.

En dit is wel het echte zelfbeschikkingsrecht, hetzelfde wat vele van die volken ook werkelijk willen!

Op wreede wijze blijkt dus dat het zelfbeschikkingsrecht der volken ander het Imperialisme slechts gevolg, niet onderstelling van het Socialisme kan zijn ¹⁾.

Het Kapitalisme, en in het bijzonder het Imperialisme, KAN het nationaliteiten-vraagstuk niet oplossen. Of het maakt de naties zelfstandig, maar dan wordt de kleine natie tot strijdobject der grooten, en strijden de kleinen onder elkander, of het onderwerpt en annexeert ze.

Duitschland volgt in Europa den laatsten weg. Het zoekt geheel Europa, alle naties aan zich te onderwerpen, met het doel Engeland te overwinnen. Engeland-Vereenigde Staten zijn op het eerste uit. Zij zoeken de nationaliteiten van Europa onafhankelijk te maken. Om Europa zwak te houden, de naties van Europa elkaar te doen bevechten, geen groote macht te laten ontstaan op het vasteland, om op deze wijze zelf, terwijl Europa verdeeld is, de wereldheerschappij te verkrijgen.

Vandaar, zoodra dit doel aan de kapitalisten duidelijk en bereikbaar werd, het geweldig enthousiasme voor den oorlog in Engeland, en vooral in de Vereenigde Staten.

Gelukt het Duitschland de naties van Europa te vereenigen, dan komt er een nog vreeselijker wereldoorlog dan deze. Gelukt het de Vereenigde Staten-Engeland de naties van Europa van elkaar gescheiden te houden, dan ontstaan voortdurend nieuwe twisten, en eindelijk, wanneer de Europeesche staten, in het bijzonder Duitschland en Rusland, weder machtiger worden, toch een nieuwe, nog vreeselijker wereldoorlog ²⁾.

Het Kapitalisme is hier in een slop geraakt. Het kan de naties niet zelfstandig maken zonder ze tot strijdobjecten te maken. Het kan ze niet afhankelijk maken zonder ze te verpletteren. En in beide gevallen, wat het ook doet, ontstaat nieuwe oorlog.

Het zelfbeschikkingsrecht der volken kan slechts door het

1) Bij het zelfbeschikkingsrecht moet men wel onderscheiden tusschen West- en Oost-Europa, de Staten van Azië en de Koloniën. — Het zou te lang zijn hierop in te gaan.

2) Wij moeten, om de gevolgen van het kapitalistische Imperialisme geheel en duidelijk te laten zien, natuurlijk in dit hoofdstuk voor het oogenblik aannemen, dat het socialisme nog niet zegeviert.

Socialisme gegeven worden, het kan slechts komen nadat het Socialisme is ontstaan.

De kapitalistische Regeeringen, de drie roofdieren Engeland, de Vereenigde Staten en Duitschland, en met hen hun knechten, de Sociaalpatriotten, en Pseudo-Marxisten, allen tot de tanden gewapend en druipend van bloed, zeggen: Langzame gradueele ontwapening.

Maar hoe zullen Duitschland, Engeland, de Vereenigde Staten kunnen ontwapenen, wanneer zij elkaar bedreigen? Hoe kan Duitschland ontwapenen, hoe kan het vasteland van Europa ontwapenen, wanneer de Vereenigde Staten en Engeland Afrika, Azië, Amerika en Australië beheerschen, doordat zij Europa machteloos hebben gemaakt? Dat zou zijn de zelfmoord, de ruïne van Europa.

En hoe kunnen Engeland en de Vereenigde Staten ontwapenen, wanneer Duitschland voor de poorten van Indië en China staat, wanneer het dreigt de havens aan den Indischen en Stillen Oceaan in bezit te nemen? Het zou zijn voor het Engelsche en Amerikaansche kapitaal zichzelf den hals af te snijden, als het toeliet dat Duitschland daar heerschte. Zij moeten zich dus tot het uiterste wapenen.

En hoe kunnen de drie groote machten ontwapenen, als de oorlog niet tot een beslissend einde komt?

In geen geval kunnen zij ontwapenen.

Neen, er bestaat geen uitweg uit het Imperialisme. Er bestaat zelfs uit dezen oorlog geen uitweg voor het Proletariaat.

Daar wij in deze vraag een andere meening hebben dan vele tot de uiterste linkerzijde behoorende partijgenooten, en deze vraag met het groote probleem van de verlossing van het Proletariaat uit het Imperialisme en den oorlog nauw samenhangt, zullen wij ook op deze vraag hier uitvoeriger ingaan.

Vele socialisten geven als vredesformule om aan den oorlog een einde te maken: geen annexaties en geen schadevergoeding.

Maar ook deze voorwaarden kunnen door het Wereldproletariaat niet aangenomen worden.

Want de vervulling van deze voorwaarde zou den toestand der kapitalistische wereld laten zooals hij is, en dus terstond nieuwe bewapening en nieuwe oorlogen veroorzaken. Voor

deze gevolgen kan het Proletariaat de verantwoordelijkheid niet op zich nemen.

Maar ook zelfs als revolutionaire eischen, als eischen door het Proletariaat zelf gesteld, om hun regeeringen te doen weigeren, en daardoor de revolutie te ontwikkelen, kunnen deze beide niet gelden. Want zoodra een regeering in een zeer slechten toestand komt, neemt zij ze aan (zooals Duitschland in 1917), stelt zelf deze eischen der arbeiders, zegt tot de arbeiders: ziet, wij willen hetzelfde als gij, en breekt daarmee een kracht der revolutie.

Geen annexaties en geen schadeloosstellingen zijn geen uitweg voor het Proletariaat uit dezen oorlog¹⁾.

Evenmin als uit het Imperialisme zelf, bestaat er een uitweg uit dezen oorlog.

Dit is juist het vreeselijke van den toestand, waarin het Imperialisme de kapitalistische maatschappij heeft gebracht. Niets geeft beter het katastrophale karakter van het Imperialisme en van dezen oorlog aan.

De kapitalistische naties kunnen geen werkelijk verzoevende vrede vinden, noch in dezen oorlog, noch er na. Zij moeten in dezen oorlog en er na tot een altijd grooter bloedbad verder gaan.

En het Proletariaat kan onder het Imperialisme noch den imperialistischen oorlog, noch ook een imperialistischen vrede willen. Want deze en iedere imperialistische oorlog betekent nog vreeselijker Imperialisme, en iedere imperialistische vrede nog vreeselijker nieuwen oorlog.

Zoowel uit dezen oorlog als uit het Imperialisme bestaat er dus voor het Proletariaat maar één uitweg: de Omwenteling.

De kapitalistische Regeeringen van Engeland, Frankrijk en de Vereenigde Staten, de Sociaalpatriotten en Pseudo-Marxisten van alle landen, de Meerderheids- en Minderheidssocialisten van Duitschland, Engeland, Frankrijk en de Vereenigde Staten, die alle van hun macht afstand deden, en ze gaven aan den Generale Staf, die geen enkele werkelijke poging deden tot vrede, die de geheele verantwoordelijkheid hebben voor den oorlog en voor zijn duur,

1) Wij laten hier nog weg, dat deze voorwaarde landen als België, Polen, Servië geheel en al in het ongeluk zou laten. Daarvoor kan het Proletariaat toch ook zeker niet de verantwoordelijkheid op zich nemen.

die slechts dienaars waren van hun Meester, den Generalen Staf, en dus evenals deze druipen van bloed, zij zeggen: de Democratie. Wanneer maar eerst overal, ook in Duitschland en Oostenrijk-Hongarije, de Democratie bereikt is, dan zal de Democratie aan de wereld den vrede geven.

Maar de geldrepubliek Frankrijk is een Democratie, en het wereldbeheerschend Engeland is een Democratie, en de Vereenigde Staten, het land der Trusts en Monopolies, der gewapende stakingsbrekers, der justitiemoorden op het Proletariaat organiseerende en stakende arbeiders, is ook een democratie. Hebben deze democratiën den oorlog verhinderd! Neen, Engeland heeft door zijn politiek den oorlog veroorzaakt, doordat het onder Edward VII met zijn bondgenooten Duitschland omsingelde, en de Vereenigde Staten hebben ingegrepen, zoodra zij inzagen, dat het nu ging om de wereldheerschappij. En zullen deze democratiën nu vrede maken, wanneer zij overwonnen hebben, wanneer Duitschland en het verdeelde Europa hen met oorlog bedreigen, of, als ze geslagen zijn, wanneer alle naties van Europa onder Duitschland's leiding hen nog verder bedreigen? Neen.

In de expansiezucht van het kapitaal, in den export van kapitaal, zijn absolutistische monarchiën en democratische republieken gelijk. In heerschzucht en winzucht zijn Duitschland, Engeland en de Vereenigde Staten gelijk.

Monarchie en Democratie zijn onder het Imperialisme de hulsels van hetzelfde streven naar expansie over de wereld, wereldheerschappij, en wereldoorlog; het monarchistische vorstenhuis en het democratische parlement gehoorzamen beide aan de expansiezucht van het groot kapitaal, en aan den wil der monopolisten der groote banken, die beide tot den oorlog voeren; en Monarchie en Parlement zijn beide slechts gewillige, even weinig beteekenende werktuigen geworden dezer beide machten, die door hun plaatsvervangers, de regeeringen en de generale staven, aan monarchen en parlementen gebieden wat zij hebben te doen. Monarchen en parlementen zijn onder het Imperialisme onbeteekenende werktuigen geworden der hooge banken en der monopolies, die slechts dan macht hebben, als zij met deze hooge banken en monopolies samengaan.

Men kan aan de heerschappij der hooge banken en monopolies slechts een einde maken, als men in democratie en absolute monarchie het Imperialisme vernietigt, en zoolang

men dat niet doet, is de wereldvrede èn door de monarchie, èn door de democratie, onmogelijk.

Het beste voorbeeld voor de waarheid van deze stelling zijn de Vereenigde Staten, en hun President Wilson, de dienaar der Monopolisten der Trusts, die om de wereldheerschappij, het monopolie der wereldheerschappij te verkrijgen, een leger en een vloot maken, die, na dezen oorlog, hen in staat moeten stellen in elken volgenden oorlog te beslissen.

Dit zijn alle de voornaamste leuzen, die de Regeeringen, de Kapitalisten, de Sociaal-Patriotten en de Pseudo-Marxisten als uitweg voor het kapitalisme uit het Imperialisme aanvoeren. Wij hebben bewezen dat zij alle valsch zijn. Dat zij alle geen oogenblik voor het de waarheid zoekend oog stand kunnen houden.

Dat er dus theoretisch, voor het theoretisch onderzoek, geen uitweg voor het Kapitalisme uit het Imperialisme bestaat.

Maar het Proletariaat luistere niet alleen naar de theorie, die wij hier blootleggen, het luistere nu naar de werkelijkheid. Reeds siddert de grond van nieuwe oorlogen, reeds gapen de nieuwe breuken. Reeds overdreunen den donder der kanonnen de nieuwe geschillen.

Duitschland heeft Polen en België in zijn macht, en een stuk van Frankrijk. En het heeft reeds Rusland verdeeld, de Oekraïne, den Kaukasus, en Finland bezet, Lyfland, Esthland, Koerland geannexeerd, Groot Rusland tot machteloosheid gebracht. En dat doet niet alleen het monarchale Duitschland, dat doet ook het democratische, het sociaal-democratische zelfs. Dat kunnen Engeland-Vereenigde Staten niet verdragen. Is dat wereldvrede? Is dat ontwapening? Dat is de zekere, de absoluut zekere nieuwe oorlog.

En de Vereenigde Staten en Engeland zullen, wanneer zij overwinnen, alle volken van Europa tot zelfstandigheid dwingen. Zij hebben het openlijk aangekondigd. Dat wil zeggen, zij zullen Europa in stukken en stukjes verdeelen, en uitleveren aan de inwendige vijandschappen, aan de innerlijke twisten in de landen van Duitschland, Oostenrijk-Hongarije, Polen, den Balkan, Rusland. En zoo zullen zij de alleenschappij der wereld veroveren. Dat is het doel van hun huichelaar Lloyd George, en van hun huichelaar Wilson. En daarmee stemmen alle partijen, niet alleen de

conservatieve, maar ook de democratische, zelfs de socialistische in hun meerderheid in. Nooit zal Europa dit verdragen. Het zal zich onder Duitschlands leiding daartegen verheffen. Is dat Wereldvrede, Ontwapening, Volkerenbond? Neen, het is de absoluut zekere nieuwe wereldoorlog, de absoluut zekere rij van nieuwe wereldoorlogen.

Het Proletariaat hoore slechts, hoore naar de werkelijkheid rondom. Het zie slechts naar de nieuwe oorlogshaarden die overal rondom branden. In Europa: Elzas-Lotharingen, Polen, al de staten van het oude Rusland, van Oostenrijk-Hongarije, en den Balkan. In Azië: geheel Azië, ieder land van dat werelddeel een nieuwe en blijvende oorzaak van nieuwe wereldoorlogen. In Afrika: geheel Afrika.

Het Imperialisme blijft, en de wedstrijd in bewapening blijft, en de oorlog blijft.

Arbeiders!

Bedenkt dat de Regeeringen, de Kapitalisten, de Sociaal-Patriotten en Pseudo-Marxisten dit alles ook reeds zeiden, deze valsche middelen ook reeds aangaven vóór dezen oorlog.

Bedenkt, Proletariërs der Wereld, die men nu weder bedriegen wil, en die men na dezen oorlog een nieuw compromis, een nieuw verbond wil doen sluiten met de bourgeoisie, bedenkt, Arbeiders, dat de groote sociaal-democratische partijen ook op hun congressen in Kopenhagen en Bazel gesproken hebben van Wereldvrede en Ontwapening, en dezen leuzen hebben aangenomen.

En wat heeft dat geholpen? Niets. De oorlog is uitgebroken.

Bedenkt, Arbeiders, Proletariërs der Wereld, dat juist dóór deze leuzen: Wereldvrede, Ontwapening, enz., de Bourgeoisie de macht over de arbeidersklasse gekregen heeft.

Want door deze leuzen aan te nemen, zwoert gij, zwoer de Arbeidersklasse de Revolutie juist af.

De Bourgeoisie begreep, — toen gij deze leuzen aannaamt, — dat gij deze vreedzame middelen aannaamt, en dat gij dus het eenige middel, de Omwenteling tegen den oorlog, niet aannaamt, opgaaft.

Zij wist dus, dat zij den oorlog maken kon zonder dat gij in opstand komen zoudt. En daardoor hebben zij dezen oorlog gemaakt.

Deze leuzen: Wereldvrede, Ontwapening, waren juist de middelen tot dezen oorlog.

En zult gij nu, Arbeiders, deze leuzen weder aannemen?

Wilt gij u weder door de Kapitalisten en hun Regeeringen, door de Sociaal-Patriotten en de valsche Marxisten laten bedriegen?

De Tsaar van Rusland, en met hem alle regeeringen, maakten vredesconferenties, stichtten het Vredespaleis in 's Gravenhage, zeiden dat zij een scheidsgerecht stichten wilden, om u te bedriegen, Arbeiders.

Juist met dezen schijn hebben zij u in den oorlog gelokt en gebracht.

De sociaaldemocratische partijen en hun leiders, de Reformisten en de valsche Marxisten, zeiden tot u: Gij moet voor Wereldvrede en Ontwapening strijden.

En juist daarmee hebben zij u in den oorlog gebracht, en in Juli en Augustus 1914 van de Revolutie afgehouden. Want gij waart niet voorbereid op de Revolutie. Zij hadden u niet op de Revolutie voorbereid, en u slechts alles van Ontwapening en den Wereldvrede doen hopen!!

De Regeeringen, de Kapitalisten, de Reformisten en de valsche Radikalen hebben u juist met deze leuzen in den oorlog gejaagd.

En zult gij nu weer deze leuzen aannemen? Tweemaal in denzelfden val loopen?

Dat is onmogelijk. Gij zoudt daardoor slechts een tweeden, een derden en vierden wereldoorlog veroorzaken.

De Kapitalistische Regeeringen, de Kapitalisten aller landen, de Sociaal-patriotten, en de valsche Radikalen, de rechtervleugel en het centrum der Arbeiderspartijen aller landen hebben juist door deze valsche leuzen den oorlog, de slachting verlengd, en verlengen hem door deze leuzen nog altijd. Iederen dag.

Want zij stemmen voor de oorlogscredieten, of houden u af van de Revolutie, juist daardoor dat zij u zeggen, dat door hun toedoen na *dezen* oorlog de Wereldvrede komt, en de Ontwapening, en de Wereldvolkenbond.

Daarop vertrouwend denkt de arbeidende klasse en de den oorlog voerende massa der Arbeiders: Laat ons volhouden, want als wij volhouden tot het einde, komt een voor ons goede wereldvrede.

Juist daardoor, door deze hoop, duurt het bloedbad voort. Deze hoop is valsch, maar juist ook door deze valsche hoop duurt de slachting onverminderd voort.

En zult gij nu weder, evenals voor den oorlog, op deze leuzen vertrouwen?

Nu, door dezen oorlog, na dezen oorlog, zijn deze leuzen nog valscher dan voor den oorlog.

Want deze oorlog maakt juist den haat tusschen de volken nog grooter, verdeelt en scheidt ze nog meer, maakt hun belangen nog veel meer tegenstrijdig en vijandig, en maakt, zooals wij aangetoond hebben, de nieuwe oorzaken van oorlogen, de nieuwe oorlogshaarden nog veel grooter en talrijker.

De kapitaalmassa's groeien, de drang naar expansie wordt grooter, het belang om nieuwe oorlogen te voeren altijd grooter, in alle deelen der wereld. De nieuwe wereldoorlogen zijn dus veel zekerder dan voor dezen oorlog.

En zult gij, Arbeiders, u nu weder laten bedriegen zooals voor den oorlog, door de Reeringen en Kapitalisten, door de Sociaal-Patriotten en de Radikalen?

De kapitalistische Regeeringen, de Bourgeoisie, de Sociaal-Patriotten en de Pseudo-Marxisten gaven u het drogbeeld van den Wereldvrede. Juist daardoor kwam de oorlog der volken, en, wat nog erger was, de oorlog aller Proletariaten met elkander. Want gij weekt daardoor, in den tijd voor den Wereldoorlog, voor de Revolutie terug.

Zij gaven u het drogbeeld van den Wereldbond aller Volken. Juist daardoor kwam de Wereldoorlog aller Volken. Juist daardoor kwam, wat nog erger was, de scheiding van het Proletariaat in nationale deelen.

En zult gij u nu weder daardoor laten bedriegen?

Wanneer gij dat doet, dan komt de nieuwe wereldoorlog nog verschrikkelijker dan deze, de nieuwe scheiding van het Proletariaat, en de geheele verwoesting van het Wereld-Proletariaat.

Er bestond, om dit te verhoeden, vóór den oorlog maar één middel: de proletarische Revolutie.

Er bestaat om dit alles te verhoeden maar één middel: de proletarische Revolutie.

Arbeiders!

Het Kapitalisme der Wereld heeft zich tot zijn verovering der Wereld in twee reusachtige groepen georganiseerd.

Het heeft om zich de wereld te veroveren, alle zijne krachten, levende en doode, der Natuur en der Menschheid, in twee reusachtige groepen verzameld.

Om elkander de Wereldheerschappij te ontrukken, strijden deze beide groepen, en zullen zij strijden.

En gij, Arbeiders, wordt tusschen deze beide Machten, in den strijd dezer beide Machten, onderdrukt en verpletterd, en zult verpletterd worden, nog vele jaren lang.

Er bestaat geen uitweg.

Er bestaat geen uitweg voor het Kapitalisme uit het Imperialisme.

Het Kapitalisme, dat slechts leefde van strijd en bloed, nu gestegen tot den strijd van twee groepen aller Volken om de geheele wereld, kan voor zich geen uitweg vinden uit het bloedbad, het verstikt in zijn eigen bloed, in het bloed zijner zonen, zijner volken, in uw bloed, Arbeiders!

Proletariaat der Wereld!

Er bestaat ook voor u geen uitweg uit het bloed, uit den oorlog van het Imperialisme. Noch het Recht, noch de vrije Zee en de Vrije Handel, noch een Vrede zonder Annexaties en Schadeloosstellingen, noch de Volkenbond der Wereld, noch verplicht Scheidsgerecht, noch het Zelfbeschikkingsrecht der Volken, noch de Democratie.

Dit zijn alles leugens en bedrog, om U, Proletariers der Wereld, des te vaster aan het Imperialisme te smeden, of het Imperialisme des te sterker te maken.

Want er bestaat maar één Recht: het Uwe.

Er bestaat maar één Vrijheid: de Proletarische.

Er bestaat maar één Vrede: het Communisme.

Proletariaat der Wereld!

Er bestaat voor u uit het Imperialisme geen kapitalistische uitweg.

Er bestaat evenwel een proletarische.

Gij kunt het Imperialisme vernietigen.

Gij kunt het vernietigen, als gij u vereenigt tot een Wereldbond der Proletariërs. Dan kunt gij het geheele Imperialisme, het Imperialisme der Wereld vernietigen.

De Omwenteling, de Wereldomwenteling tegen het Imperialisme, dat is de uitweg uit het Imperialisme en uit zijn oorlog.

Maar het Imperialisme kan niet opgeheven worden, wanneer niet het Kapitalisme opgeheven wordt.

De uitweg uit het Imperialisme, Arbeiders, de eenige uitweg voor u, is dus de Sociale Omwenteling.

En dat dit geen profetie is, maar de waarheid, de werkelijke waarheid, bewijst de Russische Revolutie reeds.

III.

De Uitvoerbaarheid der Wereld-Revolutie.

Haar Program.

Het Socialisme verheft zich uit de zee van bloed en leugen, waarmee het Kapitalisme de Wereld overdekte, waarin het Imperialisme het Kapitalisme begraaft.

Uit den strijd van het Groot-Kapitaal om de Wereld verheft zich het Proletariaat der Wereld tot den Strijd tegen het geheele Groot-Kapitaal.

En het Wereldproletariaat wint in dien Strijd tegen het Imperialisme, en sticht het Communisme.

De grondslag van ons bestaan, — want het Communisme is de grondslag van ons bestaan, van het bestaan der Menschheid, — de grondslag waarop millioenen en millioenen jaren het leven der Menschheid zich grondde, — want de tijd van het privaatbezit is slechts een oogenblik in vergelijking met de duizenden eeuwen Communisme van den stam, — de grondslag van het bestaan der Menschheid wordt herboren.

Het Communisme, waaruit alle deugden komen, waaruit de Deugd komt, al het Goede dat de Menschheid heeft, al het Edels dat in onze borsten woont, dat in het hart der Menschheid leeft, herrijst.

Het Communisme, waarvan de hoogste denkers, als Plato, droomden, —

Het Communisme, dat de bron en het doel was van Christus en het Eerste Christendom, —

Het Communisme, dat voortleefde in het hemelsche beeld van het Christendom en alle hoogste Godsdiensten, —

Het Communisme, waarvoor in alle tijden van het privaatbezit de laagste onderdrukte klasse altijd streed, in de middeleeuwen en in de nieuwe geschiedenis, —

Het Communisme, dat onze groote Utopisten zich voorstelden, —

Het Communisme, waarvoor onze strijders in alle landen vielen, —

Het Communisme, dat onze eerste groote Leider, Marx, voorzag en wist, en waarvoor hij den grondslag legde, —

Het Moderne Communisme der gansche Wereld, der geheele Menschheid, het op de wetenschap en de techniek gegronde, — wordt geboren.

En wij, zaligen, zien het en strijden ervoor.

Reeds leeft het in één land, Rusland.

En als een gouden schijn zien wij over geheel Europa het Licht der Revolutie overal uitbreken, en het Licht van het Wereldcommunisme opstijgen als het Licht der nieuwe Eeuwigheid.

Wanneer het Proletariaat één is, wanneer het Proletariaat aller Volken zich verzamelt en alle Imperialismen als één Imperialisme bestrijdt, dan, alleen dan, zal het zegevieren.

Vereenigt het zich niet tot Eén Geheel, dan verdwijnt voor een tijd weder dat gouden Licht.

Het is nu onze taak, als theoretikus van het Proletariaat, met klaar en rustig oog de mogelijkheid van de Wereldrevolutie voor het Proletariaat te onderzoeken en te bewijzen.

Wanneer een God het lot der menschen bestuurde, wanneer hij het lot der menschen voorbeschikte en verwezenlijkte volgens een bepaald plan, dan zou hij de overwinning van het Socialisme niet beter hebben kunnen voorbereiden.

Het Kapitalisme zelf heeft door zijn Imperialisme de voorwaarden voor die overwinning geschapen.

Het Imperialisme is de boei die het Kapitalisme om zijn eigen productiekrachten slaat, en die nu verbroken wordt door het Kapitalisme zelf, door de productiekrachten van het Kapitalisme zelf, opdat deze zich vrij en oneindig, in overeenstemming met hun oneindige macht kunnen ontwikkelen.

Maar het Imperialisme kan niet worden verbroken, zonder dat het Kapitalisme wordt opgeheven.

Het Kapitalisme heft dus zichzelf op.

Hoe anders is het gegaan, dan onze groote meester, Marx, het zich voorstelde! Evenals hij de expansiekrachten

van het Kapitaal, die tot het monopolie en het Imperialisme voeren, onderschatte, evenals hij dus de geestelijke, zedelijke en stoffelijke krachten onderschatte, die het Proletariaat zou noodig hebben om het Kapitalisme te doen vallen, even zoo heeft hij de nieuwe oorzaken der Revolutie niet gezien, niet kunnen zien.

Hij meende, dat het Kapitaal economische krisissen zou veroorzaken, en dan door het Proletariaat omvergeworpen zou worden.

Maat in werkelijkheid stuit het Kapitaal in zijn uitbreiding over de aarde op politieke hindernissen ¹⁾, die het slechts kan overwinnen door vernietiging van zijn eigen krachten op een reusachtige schaal. Dit doet het proletariaat ontzettend lijden, en brengt het dus tot de Omwenteling, tot de Omverwerping van het Kapitaal.

Alles, letterlijk alles is nu voorhanden wat de revolutie noodig, veel, oneindig veel wat haar uitvoerbaar maakt.

De menschen en de middelen, de materieele en de geestelijke krachten voor haar verwezenlijking zijn alle aanwezig.

De Nood, de eerste en sterkste, ja de eigenlijke en eenige voortbrenger aller revoluties, de nood van miljoenen, van de massa, van de meerderheid der volkeren is aanwezig.

En niet slechts in een klein deel der wereld, maar internationaal. In alle landen der aarde.

En de hartstochten zijn aanwezig, door den oorlog, door den nood in het leven geroepen. De smart, de verontwaardiging, de haat.

De smart over de verliezen en de verwoestingen, de verontwaardiging tegen de kapitalistische klassen en hare heerschers, die den oorlog teweegbrachten, de haat tegen het Kapitalisme in het algemeen.

De psychologische, de menschelijke factoren, die de revolutie moeten maken, zijn dus aanwezig. En zij zullen nog heftiger ontbranden. Want dit is een proces in wording, en hoe langer de oorlog duurt, des te meer zal het toenemen.

En de materieele middelen zijn aanwezig. Want het

1) En toch door economische oorzaken: door de „overproductie” aan kapitaal, die alle staten dwingt tot uitvoer van kapitaal, tot koloniale politiek, tot Imperialisme, en die ze zodoende in oorlog brengen.

Kapitalisme en het Imperialisme hebben de produktiekrachten gecentraliseerd, de productie en de distributie geconcentreerd en geregeld.

Wonder boven wonder, de stoffelijke productiekrachten, die het Imperialisme zelf tijdens den oorlog geschapen heeft, het zijn niet meer de middelen van het oude Kapitalisme, waarmee men weer een kapitalistischen staat zou kunnen opbouwen. Het is alsof een God, een toovenaar ze had gegrepen, en ze van kapitalistische middelen had omgetooverd in geheel andere.

De staat, de kapitalistische staat, heeft zijn eigen middelen van leven, zijn middelen van bestaan, ja zijn eigen bestaan, zijn wezen zelf gegrepen en veranderd, en tot andere middelen, tot voorbereidingen van een ander wezen, van een nieuw bestaan gemaakt.

De Menschheid heeft in haren strijd, door haar eigen strijd, de kiem eener nieuwe maatschappij voortgebracht.

En niet alleen heeft de kapitalistische staat, het Imperialisme en de oorlog, voor het Proletariaat de materieele en de psychologische voorwaarden voor het Socialisme geschapen, hij heeft ook de kapitalistische klassen verzwakt. Zij hebben elkander verscheurd en verarmd. Oneindig veel zwakker dan vroeger, staan zij nu tegenover het Proletariaat der Wereld, en kunnen het Proletariaat niet langer onder hunne heerschappij houden. Maar aan het Proletariaat der wereld heeft het Imperialisme de wapenen in handen gegeven, waarmee het het Kapitalisme kan overwinnen, en vernietigen. Het geheele Proletariaat der wereld is gewapend.

En een reeks van volken is door den oorlog geannexeerd, onderdrukt en van zijn vrijheid beroofd, en kan slechts de bevrijding verwachten van een overwinning van het Proletariaat. Deze volkeren verzwakken de kapitalistische klassen nog meer en versterken het Proletariaat.

En het is in den oorlog gebleken hoe snel de grondslag der Maatschappij kan worden veranderd.

En de macht zelfs waarop alle contra-revolutionairen hunne hoop bouwden, het Tsarisme, is gevallen.

En meer dan alle andere middelen, moreel meer, een voorbeeld is aan het Proletariaat gegeven. De Russische Revolutie. En de eerste groote revolutionaire leiders zijn opgestaan voor het wereldproletariaat.

De middelen dus, de geestelijke en de stoffelijke, de menschen en de dingen, zijn aanwezig.

Het is nu onze taak deze nader en in het bijzonder te onderzoeken en te verklaren, opdat het Internationale Proletariaat inzie, dat de Revolutie mogelijk is. Opdat het internationale Proletariaat uit de waarheid de kracht voor de Revolutie sceppe.

Wanneer wij nu over de uitvoerbaarheid der revolutie beginnen te spreken, dan moet in de eerste plaats worden opgemerkt, dat wij hierbij geen onderscheid maken tusschen Revolutie tijdens en Revolutie na den oorlog.

De Revolutie kan, en zal hoogstwaarschijnlijk, zoo goed als zeker, komen tijdens den oorlog, door de nederlagen, den nood, door het eindelooze bloedbad waaruit geen redding is. Het revolutionaire Proletariaat moet zich daartoe in ieder land tegen de eigen regeering wenden, en een onmiddellijken vrede eischen en afdwingen. Ten tweede moet het internationaal tot een overeenkomst komen. Het moet daartoe de nieuwe Internationale stichten.

Wanneer de vertegenwoordigers van het revolutionaire Proletariaat aller landen samenkomen, dan moeten zij een gemeenschappelijken oproep aan de proletariërs aller landen richten, om den arbeid in de munitiefabrieken neder te leggen ¹⁾, en de wapenen tegen den buitenlandschen vijand niet langer te gebruiken.

Dit zou ongetwijfeld in alle landen de Revolutie beteekenen.

Door den toenemenden nood in alle landen kan het Proletariaat nog tijdens den oorlog tot deze Revolutie komen.

De Revolutie kan ook eerst komen na den oorlog.

Voor ons doel blijft dat echter hetzelfde. Want de voorwaarden voor de Revolutie zijn in alle landen reeds nu aanwezig.

En ten tweede: wanneer wij van de wereldrevolutie spreken, dan moet worden opgemerkt, dat wij alle landen der wereld, maar in de eerste plaats Engeland en Duitschland op het oog hebben, waar de materieele voorwaarden, de productiekrachten geheel rijp zijn voor het Socialisme. In de andere landen zal de Revolutie ongetwijfeld ook uitbreken, en zegevieren, maar zeker is, dat, wanneer de Revolutie in

1) Dit is gedaan door de „Zimmerwalders” in Stockholm, in 1917.

Engeland en Duitschland zegeviert, zij in de andere landen van Europa en Noord Amerika gemakkelijk overwinnen zal.

En ten derde moet nog opgemerkt worden, dat wij noch over den duur der Revolutie, noch over haar karakter iets vooruit zeggen. Want het is mogelijk, dat de strijd tegen het Militairisme, het Imperialisme en den Oorlog, die het Socialisme brengen zal, jarenlang duurt, het is mogelijk dat hij snel zegeviert.

Wel is het zeer waarschijnlijk, dat de strijd zeer, zeer lang duren zal, en dat hij zal bestaan uit een afwisseling van overwinningen, stilstand en nederlagen. Want de krachten der tegenover elkaar staande klassen zijn geweldig, en de hen drijvende krachten zijn geweldig. Maar over zijn duur spreken wij hier niet. En wij noemen den geheelen strijd de Revolutie.

En wat het karakter van den strijd aangaat, ook hier is niets met absolute zekerheid te zeggen. Marx vermoedde, dat in Engeland de overwinning van het Socialisme zonder gewelddadige middelen mogelijk zou zijn. En wie zou niet met het diepste vuur hopen, dat het eeuwige heil der menschen kwam zonder bloedvergieten.

Maar in alle landen, ook in Engeland, is het Proletariaat gewapend en staan de klassen gewapend tegenover elkaar ¹⁾.

1) En toch, als het gewapende Engelsche Proletariaat wilde, als het als één man opstond tot de Revolutie, dan zou zij nog in Engeland mogelijk zijn zonder langen zwaren strijd. De Engelsche regeering heeft met traditioneel vooruitzicht en met de traditioneele zucht naar compromissen, alle mannelijke inwoners vanaf het 21ste, alle soldaten en matrozen vanaf het 19de, en alle vrouwen vanaf het 30ste levensjaar het stemrecht gegeven. De laatste, voor de vrouwen onrechtvaardige maatregel ware licht te veranderen, en dan stond aan EEN WERKELIJK REVOLUTIONAIRE SOCIALISTISCHE ENGELSCHER PARTIJ de weg vrij om het enorm talrijke Engelsche Proletariaat op een revolutionair programma te vereenigen, de massa der kleine burgers te winnen, en, daar de boeren weinig macht hebben, (jaren geleden reeds was niet meer dan een tiende der Engelsche bevolking werkzaam in den landbouw) de kapitalistische klassen zonder zwaren strijd te overwinnen. In Engeland, waar men niet om de theorie, maar alleen om de praktijk geeft, en waar de toestand nu geheel wijst op het Socialisme als de eenige practische oplossing der sociale kwesties, want productie en distributie zoo technisch schitterend geregeld is en waar men zelfs al tot de verdeeling van den grond is gekomen, hangt nu alles af van een werkelijk revolutionaire partij, zij het dan ook een kleine, en van haar program en van de leiding. — Dit laatste, maar op andere wijze, is het geval in Duitschland, in de Vereenigde Staten, ja, in ieder kapitalistisch ontwikkeld land. —

Voor de jeugd ontsluit zich een wereld, zooals nog nimmer sedert het bestaan van het menschengeslacht.

Dus de gewapende, gewelddadige Revolutie is overal waarschijnlijk.

Wij spreken dus van de Revolutie in den meest algemeensten zin, en verstaan er onder zoowel de vreedzame als de gewelddadige Revolutie, zoowel de langdurige als de korte, zoowel die tijdens den oorlog, als die na den vrede.

Na dit vooropgesteld te hebben, willen wij overgaan tot het onderzoeken van de uitvoerbaarheid der Revolutie.

Het Kapitalisme is, om den oorlog te kunnen voeren, gedwongen geworden de wereld-productie en -distributie te regelen.

Het heeft de industrie, de mijnen, den landbouw, de spoorwegen, de scheepvaart, de banken of aan zich getrokken, of onder zijn beheer gebracht. Het heeft de verdeling van de noodzakelijkste levensmiddelen en van zeer vele grondstoffen in handen genomen.

In alle oorlogvoerende landen, maar ook in de nog neutrale staten van Europa en Noord-Amerika, en voor een deel zelfs in Azië, Afrika, Zuid-Amerika en Australië.

Wat men voor onmogelijk hield, wat de Kapitalisten en de reformistische Sociaaldemocraten voor onmogelijk hielden, een totale gecentraliseerde regeling der productie en distributie in den kapitalistischen staat, het is aanwezig.

EEN VASTE REGELING VAN HET GROOTSTE DEEL DER MAATSCHAPPELIJKE ECONOMIE IS AANWEZIG.

De nood, de ijzeren noodzakelijkheid, heeft in drie jaren, de oorlog heeft in drie jaren, door den nood, datgene tot stand gebracht, waarvoor in vreedstijd misschien nog een halve eeuw noodig was geweest: de maatschappelijke regeling van den arbeid.

Het Socialisme echter berust op de maatschappelijke regeling van den arbeid, der productie, en der distributie.

DE GRONDSLAG VOOR HET SOCIALISME IS DUS AANWEZIG.

Het Kapitalisme in zijn hoogste ontwikkeling, het Imperialisme, de strijd om de wereldmacht, heeft den grondslag: de centrale regeling der wereldproductie en der wereld-distributie voor het Socialisme gelegd.

Het Proletariaat staat plotseling voor datgene wat het eerst over tientallen van jaren verwachtte: de materiele middelen om het Socialisme te vestigen en op te bouwen.

Maar in dit opzicht is er nog meer aanwezig.

Voor den oorlog waren er in alle landen oneindig veel groote en kleine bedrijven, die nog niet samenwerkten. Maar tijdens den oorlog zijn een overgroot aantal van hen, hetzij vrijwillig, of door den staat gedwongen, overgegaan tot het vormen van kartels en trusts. Vooral in Duitschland, maar ook in Engeland en in de Vereenigde Staten.

Het Proletariaat moet dus toegrijpen, en deze middelen behouden. Het moet niet toelaten, dat deze middelen, de maatschappelijke beheersching der industrie, van den handel, den landbouw, het transport, en van de banken der wereld, de maatschappelijke regeling der productie en der distributie der wereld, weer de zaak worden van het kapitalistisch privaatsbezit, kapitalistische wanorde en anarchie.

Het moet zeggen: Productie en Distributie zijn een zaak der gemeenschap der wereld, en zij blijven het.

Maar de productie en de distributie zijn in den oorlog wel door den staat geregeld, wel onder het beheer van den staat gekomen, maar de productiemiddelen en de distributiemiddelen zijn niet het eigendom van den staat. Zij behoren nog aan de privaatkapitalisten.

In de handen der heerschers, der kapitalistische, der imperialistische klassen, is de staat echter een middel tot onderdrukking, tot overheersching en uitbuiting der arbeiders, ook wanneer hij de distributie en productie regelt.

Want hij regelt de productie toch voor de kapitalisten. Voor hen blijft de winst. En hij laat bij de distributie het leeuwenaandeel der producten toch aan de kapitalisten. De arbeider krijgt zeer weinig bij de distributie.

Hier moet dus een verandering gebracht worden. De Proletariërs der wereld, in de eerste plaats de Proletariërs van Engeland en Duitschland, moeten zorgen, dat de staatsproductie en distributie anders geregeld wordt. Dat zij gelijkmatig worden. Van allen voor allen, in evengroote mate, gelijkelijk.

En hoe zullen zij dit anders doen, dan daardoor, dat zij het privaatsbezit der productiemiddelen opheffen, en aan den staat brengen? En hoe kunnen zij dit bewerken, dan doordat zij den staat aan zich trekken, en zelf heerschers worden over den staat?

Hoe anders dan daardoor, dat zij de politieke macht veroveren, en de dictatuur van het proletariaat vestigen?

Dat zij de oude staatsmacht vernietigen en in zijn plaats een nieuwe, proletarische staatsmacht stellen ¹⁾.

Dat ook dit mogelijk is, zullen wij verderop aantoonen.

Maar in elk geval: de grondslag, de materieele grondslag voor de nieuwe maatschappij is aanwezig.

Het Kapitalisme, het Imperialisme, heeft de productie en de distributie maatschappelijk geregeld over de geheele aarde.

Daardoor is het bewijs geleverd, dat een socialistische wereld-maatschappij bestaan kan.

Wij hebben dus bewezen, dat de materieele voorwaarden voor het Socialisme aanwezig zijn.

In de tweede plaats moeten wij nu nog aantoonen, dat het Proletariaat den staat moet veroveren, uit persoonlijke, uit menschelijke, uit psychologische oorzaken.

Het Kapitalisme heeft in dezen oorlog zijn eigen productiekrachten te gronde gericht.

Millioenen en millioenen arbeiders, kleine burgers en boeren zijn gedood, millioenen verminkt.

Weduwen en weezen bevolken de staten. Onmetelijke ellende vervult de landen.

Geweldige kapitalen zijn vernietigd. Waren zijn niet of niet noemenswaard geproduceerd. Er is gebrek aan grondstoffen. De machines zijn versleten of onbruikbaar geworden. De geheele industrie is op den oorlog ingericht. De transportmiddelen verkeeren in een slechten toestand. Geheele vloten liggen op den bodem der zee.

De akkers zijn niet of slecht verzorgd, zij brengen minder op dan voor den oorlog. Mest ontbreekt, en het vee is minder in getal en vooral in kracht.

De wereldproductie aan levensmiddelen is onvoldoende, en wordt steeds kleiner. Misschien dreigt er zelfs een wereldhongersnood.

Millioenen van kleinburgers zijn geruïneerd. Millioenen arme boeren hebben hun bezittingen verloren.

Enorme schulden drukken op de volken. De belastingen alleen zijn veel grooter dan de staatsinkomsten voor den

1) Om dezen dan later met de volmaking van het Socialisme en Communisme langzamerhand te doen verdwijnen.

oorlog. De staat kan de schulden annulleeren. Maar dan is de privaatkapitalist geruïneerd. Hij kan ze probeeren te betalen. Maar dan wordt de bevolking tot op het merg uitgezogen. In elk van beide gevallen dreigt de arbeidersklasse de ondergang.

Een economische en financieele crisis nadert, oneindig grooter dan er ooit was. En over de geheele wereld. De algemeene armoede zal voortduren.

Wanneer de millioenen, de twintig tot dertig millioen soldaten uit den oorlog terugkeeren, hoe zullen zij werk vinden? Terwijl de grondstoffen ontbreken, de machines versleten, of de fabrieken op den oorlog ingericht zijn?

Er zal een strijd om de grondstoffen ontstaan, een economische oorlog na den oorlog met de wapenen, maar in geen geval zullen er voorloopig genoeg grondstoffen zijn. De prijzen zullen voor het Proletariaat onbereikbaar blijven.

Het Proletariaat zal getroffen worden door werkeloosheid, ellende, armoede en honger.

En niet slechts het Proletariaat, maar ook de kleine burgers en boeren.

EN BOVENDIEN, EN BEHALVE DIT ALLES, KOMT HET NIEUWE IMPERALISME, ZOOALS WIJ AANGETOOND HEBBEN, MET NIEUWE TOERUSTINGEN, NIEUWE EISCHEN.

En bovendien dreigt, niet in de verre toekomst, maar in de onmiddellijke nabijheid, een nieuwe wereldoorlog, nieuwe wereldoorlogen, als gevolg van dezen eersten.

De psychische, de geestelijke voorwaarden voor de Revolutie, de wereldrevolutie, zijn dus evenzeer aanwezig als de materieele.

Maar, zal men zeggen, juist de algemeene armoede, het ontbreken van grondstoffen en machines en kapitaal, zijn een hindernis, en niet een voorwaarde voor het Socialisme.

Men was toch immers altijd van meening, dat het Socialisme slechts kon voortkomen uit den rijkdom.

Dit is slechts een schijnbare weerlegging.

Want ook de kapitalistische klasse moet uit deze armoede, uit deze bouwvallen een nieuwe maatschappij opbouwen. Zij moet probeeren een nieuwe kapitalistische maatschappij te stichten met dezelfde, door den oorlog schaarsch geworden middelen, als waarmee het Proletariaat een socialistische maatschappij grondvesten moet.

Kapitaal en arbeid staan BEIDE voor DEZELFDE ruïnes, en

moeten beide hiermee en hieruit een nieuwe maatschappij oprichten.

Wanneer de verwoesting geen beletsel is voor de kapitalisten, dan kan zij het ook niet voor het Proletariaat zijn.

De vraag is maar, wie het beste in staat is een nieuwe maatschappij op te bouwen.

En dan is het antwoord: het Proletariaat kan nu veel beter, veel sneller, een socialistische maatschappij stichten dan het Kapitaal een kapitalistische.

Hoe zal het Kapitaal zich probeeren te redden, hoe zal het de moeilijkheden overwinnen, hoe, op welke wijze, door welke maatregelen zal het de nieuwe kapitalistische maatschappij vestigen?

Het moet tegelijkertijd een nieuwe maatschappij stichten, dat wil zeggen de oude weer oprichten, en nieuwe meerwaarde scheppen. Het moet nieuwe meerwaarde scheppen, grooter dan zijn onproductieve uitgaven.

Het moet terzelfder tijd miljoenen en miljoenen nog niet ontslagen soldaten onderhouden, miljoenen arbeiders werk en loon geven, miljoenen werkelozen voeden, miljoenen verminkten, miljoenen weduwen en weezen ondersteunen, miljoenen verarmde kleine burgers en arme boeren helpen.

En terzelfder tijd moet het enorme schulden betalen.

En terzelfder tijd nieuwe toerusting en nieuwe oorlogen voorbereiden!

Het vestigen der nieuwe maatschappij, en het wederoprichten der verwoeste, —

Het scheppen van nieuwe winst, grooter dan de verliezen, —

De hulp, de werkelijk afdoende hulp aan al deze miljoenen arbeiders, werkelozen, verarmden en ongelukkigen, —

Het betalen van de renten der schulden, —

De nieuwe toerusting voor imperialistische militaire doeleinden, voor nieuwe, noodzakelijke oorlogen, —

Dit alles ter zelfder tijd, —

Dat is voor het Kapitaal onmogelijk. Het Kapitaal kan na den vrede dit alles niet tegelijk doen. Het kan de milliarden en milliarden die daarvoor noodig zijn, niet opbrengen.

Waarom niet?

Omdat het Kapitaal het Kapitaal helpen en ontzien moet.

Omdat het de milliarden en milliarden niet van zich zelf kan afnemen, niet zichzelf onteigenen kan, noch wil.

Omdat het de productie niet voor het welzijn van allen, maar alleen voor de meerwaarde van enkelen kan inrichten. Omdat het de productie niet door de arbeidsplicht aller menschen, en door de concentreering aller arbeidsmiddelen tot de hoogste macht kan verhoogen. Omdat het ze alleen maar voor de machtigsten regelen moet.

Het kan de fabrieken en productiemiddelen niet onteigenen om de hoogste produktie te bereiken. Het kan het Kapitaal, den rijkdom niet onteigenen, om alle armen en werkloozen en hongerigen te helpen.

Het kan zijn schulden niet annulleeren, om de renten op te heffen.

Het kan zichzelf niet zulke zware belastingen opleggen, als nu noodig zou zijn.

Het kan de oorlogstoerusting niet opgeven, en het hierdoor vrijwordende kapitaal voor de productieve arbeid gebruiken.

Het kan niet eens de weelde opheffen, om ten minste dit kapitaal vrij te maken.

Het Kapitaal kan dit niet, juist omdat het door meerwaarde voortgebracht, en meerwaarde voortbrengende meerwaarde is, omdat het voor de meerwaarde, dat wil zeggen voor zich zelf zorgen moet.

Het kan zich zelf, het kan zijn levende productiekrachten nu niet op voldoende, voor den nood voldoende wijze weer oprichten, omdat het zich zelf is.

Het kan zich zelf niet weer oprichten, niet nieuw grondvesten, omdat het zich zelf is.

Het blijkt dus dat het kapitaal in een krisis geraakt is, waaruit het zich niet meer bevrijden kan.

Het blijkt, dat de vernietiging van zijn eigen levende en doode productiekrachten door den oorlog tot een krisis geworden is uit welke slechts de Revolutie voortkomen kan, waaruit slechts de Revolutie de productiekrachten nieuw oprichten kan.

Het blijkt, dat het Imperialisme de boei is, die het Kapitaal zijn productiekrachten aanlegt, en waarvan het zich zelf niet bevrijden, die het zelf niet verbreken kan.

Uit welke het Proletariaat het bevrijden moet.

Zeker, het Kapitalisme zal probeeren zich te bevrijden. Het zal ondanks alle moeilijkheden probeeren verder te leven. Het zal probeeren uit de puinhoopen van den oorlog een nieuwe kapitalistische maatschappij op te bouwen. Het zal probeeren ZICH TE REDDEN.

Een oude maatschappijvorm gaat niet ten onder zonder de uiterste pogingen tot zelfbehoud.

Maar op welke wijze zal het dit probeeren?

Op een voor het Proletariaat absoluut onvoldoende wijze.

Er is slechts eene wijze, de traditioneele, de van oudsher gebruikelijke voor het Kapitaal. Door de sterkere uitbuiting, onderwerping, slavernij van het Proletariaat.

DOOR HET UITPERSEN VAN ENORME MEERWAARDE UIT HET PROLETARIAAT.

Tot het oprichten der nieuwe Maatschappij uit de ruïnes der oude, —

Tot het scheppen der nieuwe winst, grooter dan de verliezen, —

Tot de hulp aan de millioenen werklozen, verminkten, weduwen en weezen, —

Tot de nieuwe belastingen en de renten der schulden, —

Tot de nieuwe toerusting, voor nieuw Imperialisme en nieuwen oorlog, —

Tot dit alles bestaat er slechts één middel: Nieuwe Meerwaarde. Nieuwe Meerwaarde in ongehoorde, in oneindige hoeveelheid.

Maar Nieuwe Meerwaarde kan alleen uit het Proletariaat geperst.

Men zal de arbeiders, die werk krijgen, laten werken als nog nooit te voren ¹⁾.

Men zal den millioenen arbeiders niet voldoende loon geven.

Men zal de millioenen werklozen niet voldoende voeden.

Men zal den millioenen soldaten, die voorloopig nog in dienst blijven, niet genoeg soldij geven, om zich en hunne gezinnen te onderhouden.

Men zal de millioenen geruineerde kleine burgers en boeren, de millioenen verminkten, weduwen en weezen niet voldoende helpen.

En men zal het Proletariaat, den kleinen burgers en boeren, belastingen opleggen zooals nog nooit te voren.

1) Door het Taylor-systeem bijv.

Welk middel heeft het Kapitalisme hiertoe?

Den Staat.

De Staat zal het Proletariaat, de arme boeren en kleine burgers, en weduwen en weezen, en verminkten DWINGEN in ellende en armoede te leven.

Hij zal probeeren een deel der arbeiders te koopen, een deel der arbeiders beter te behandelen, de arbeiders dus onderling te verdeelen.

Hij zal de productie regelen in het belang van het Kapitaal. Hij zal de burgerlijke dienstplicht in stand houden. Hij zal de fabrieken en werkplaatsen onder staatsbescherming stellen. Hij zal de arbeiders tot staatsarbeiders, tot industriesoldaten maken. Hij zal ze tot slaven maken der ondernemersbonden, der syndicaten, en trusts. Hij zal een staats-socialisme invoeren, dat de arbeiders volkomen tot slaven maakt ¹⁾.

De staat zal de allersterkste uitbuiting mogelijk maken, doordat hij het staken onmogelijk maakt.

En welk middel heeft hij om dit alles door te zetten?

Het leger.

Hij heeft het leger, hetzelfde leger, dezelfde legers die nu voor het Kapitaal strijd voeren, om imperialistische veroveringen te maken; het Duitsche, het Engelsche, het Amerikaansche leger. Hetzelfde leger, dezelfde legers, waaronder de arbeiders zich in 1914 schaarden, om elkander ten bate van het Kapitaal te vermoorden. Dit zelfde leger, deze zelfde legers, (maar nu waarschijnlijk een elite, samengesteld uit bourgeois en boeren,) zullen de kapitalisten nu gebruiken om na den oorlog de arbeiders totaal tot slaven te maken, en de nieuwe kapitalistische maatschappij op te bouwen.

Bij iedere economische, bij iedere politieke staking, bij iederen opstand, zullen de legers optreden, en met de kanonnen en geweren, die de arbeiders zelve in den oorlog maakten, gebruikten en veroverden, de arbeiders dwingen.

En dat zullen dezelfde legeraanvoerders doen, die den

1) Onder de Staatssocialistische Maatschappij verstaat men de Maatschappij, waarin de Staat vele bedrijven voor de Kapitalisten beheerscht, regelt en controleert, en in vele of alle andere bedrijven de Kapitalisten door wetten en voorschriften tegen de Arbeiders ondersteunt.

Het onderscheid tusschen het Staatssocialisme en het proletarische Socialisme is dus, dat het eerste de Kapitalisten almachtig en de Arbeiders tot slaven maakt, en dat het tweede de Arbeiders almachtig maakt en de geheele Menschheid bevrijdt.

oorlog voerden tegen den buitenlandschen vijand: de Hindenburgs, de Fochs, de Haigs, de Perkins' ¹⁾).

In een woord: het Kapitaal, de kapitalistische heerschers zullen het Kapitaal probeeren te redden, daardoor, dat zij den staat en het leger gebruiken tot het maken van de grootst mogelijke meerwaarde voor zich, door de vreeselijkste onderdrukking, en den vreeselijksten nood van het Proletariaat.

Op die manier alleen is het mogelijk dat het Kapitaal zich redt, en een nieuwe kapitalistische maatschappij vestigt.

Maar het Proletariaat, de arbeiders en de werkelozen, de verminkten, de kleine burgers en boeren, de weduwen en weezen kunnen dit niet toelaten.

Zij moeten zich verheffen, opstaan tegen deze wijze.

En daar er voor het Kapitaal geen andere wijze is, moeten zij opstaan tegen het Kapitaal zelf.

En daar er voor het Kapitaal geen ander middel is dan de staat, moeten zij opstaan tegen den staat.

Zij moeten de revolutie maken tot opheffing van den staat, en van het Kapitaal.

De strijd tegen het Imperialisme is werkelijk geworden tot den strijd voor het Socialisme, tot de Sociale Revolutie.

Maar kan het Proletariaat datgene doen, wat het Kapitaal niet kan? Kan het dit, kan het dit beter en vlugger? Kan het al de millioenen arbeiders loon geven, en helpen? Kan het terzelfder tijd zich zelf en de geheele bevolking, en de geheele menschheid helpen? Kan het datgene wat het Kapitaal niet kan?

Ja, het kan het.

Het kan het, omdat de vele hindernissen, die er zijn voor het Kapitaal, voor de kapitalistische klasse, voor het Proletariaat niet bestaan.

Weliswaar is het ook voor het Proletariaat een zeer moeilijke taak, om uit een zoodanige verwoesting, uit zulke eindelooze puinhoopen een nieuwe maatschappij op te bouwen. Het proletariaat komt als het ware in een failliete zaak.

1) Dit is het wat Hindenburg eigenlijk meende, toen hij in een proclamatie tot de arbeiders zeide: „Denkt niet aan datgene, wat na den oorlog komt”. Hij wilde zeggen: „Wacht zoolang met denken, tot ik de handen vrij heb om u te bestrijden”.

Maar het Proletariaat kan het toch veel beter en vlugger dan het Kapitaal.

Want het behoeft het Kapitaal niet te sparen. Den voorhanden rijkdom, de voorhanden productiemiddelen, kan het gebruiken voor allen, voor de geheele menschheid.

Want het kan ten eerste de productiekrachten onteigenen, en, terwijl het industrie, handel, transport, banken, en landbouw zelf in handen neemt, deze, door een kolossale, allesomvattende, centraliseerende regeling, ordenen. Daardoor zal het reeds veel meer arbeid uitsparen, veel meer arbeidsverspilling voorkomen, en aan veel meer arbeiders werk verschaffen dan het Kapitaal zou kunnen. Terwijl dit zou zorgen voor het voordeel van enkele groepen, keizers, koningen, bankiers, industrieëlen, reeders, jonkers enz., en dus gedwongen zou zijn, daardoor alleen reeds, slechts een deel van den arbeid te regelen, en te bevoordeelen, en dus den GEHEELEN arbeid en de geheele massa der menschen verwaarloosde, zal het Proletariaat zorgen voor den geheelen Arbeid, en voor allen.

Het Proletariaat zal ook geen economischen oorlog te voeren hebben. Het zal dus den handel, het transport, den ruil internationaal kunnen regelen, wat het Kapitaal niet kan. Ook daardoor zal het veel productiever werken. Het Proletariaat zal zelfs den arbeid internationaal regelen, organiseeren en centraliseeren.

Het Proletariaat zal de vermogens onteigenen, en zoo de middelen vinden om millioenen werkelozen, geruïneerden, verminkten, weduwen en weezen afdoende te helpen, en om de industrie, het transport, den handel, het krediet, overeind te helpen, te herstellen, en te vergrooten.

Het Proletariaat zal geen belastingen te betalen hebben, omdat het de schulden zal annulleeren.

Het Proletariaat zal niets voor nieuwe oorlostoerusting, of voor nieuwe oorlogen te gebruiken of uit te geven hebben.

Het Proletariaat zal geen uitgaven te maken hebben voor weelde.

Het Proletariaat zal, inplaats van het staatssocialisme, dat slechts den monopolisten dient, het werkelijke Socialisme invoeren, dat allen ten goede komt.

Het Proletariaat zal, door een planmatige regeling der geheele productie en distributie, en doordat het slechts het noodzakelijkste voortbrengt, en de algemeene arbeidsplicht invoert, de productie geweldig verhoogen.

Het zal dus in veel korter tijd veel beter een nieuwe maatschappij stichten, dan het Kapitalisme het zou kunnen doen.

Wij zwijgen hier van de vele andere middelen, waarmee het dit bereiken zal, die echter eerst geleidelijk komen. Van het onderwijs met productieven arbeid tot een harmonisch geheel verbonden, van de verhoogde techniek in industrie en transport, van den wetenschappelijk gedreven landbouw, van de complete beheersching der natuur en der maatschappij. Wij noemen slechts het voornaamste, noodzakelijkste, eerste.

Men ziet dus: de materieele en de psychische voorwaarden, de geestelijke nood en de stoffelijke middelen, de mogelijkheid dus, de uitvoerbaarheid der opheffing van het Kapitalisme, is aanwezig.

De nood is er, de vreeselijkste nood.

En de bedreiging met nog vreeselijker nood, met nog vreeselijker slachting in de naaste toekomst.

En de vreeselijkste onderdrukking van het geheele arbeidende volk.

En het Doel is gegeven, waarheen het arbeidende volk zich moet richten.

Want de maatschappelijke grondslag voor het Socialisme, de maatschappelijke productie en distributie, is ontstaan. De Kapitalisten zelf moeten tot het Socialisme overgaan. Zelfs de kapitalistische Staat moet na den oorlog de productie van industrie, en landbouw, het transport, en den handel regelen, controleeren, en voor een groot deel zelf in handen nemen. De kapitalistische staat moet zelfs door reusachtige belastingen tot onteigening van een deel der vermogens overgaan. Het Proletariaat heeft dus slechts voort te bouwen op dien grondslag. Terwijl het op dezen maatschappelijken grondslag de nieuwe maatschappij opbouwt, beweegt het Proletariaat zich dus in de richting die de ontwikkeling der maatschappij reeds ingeslagen heeft, en inslaat.

En boven allen en alles, als grootste, den doorslag gevende kracht, als lichtend gesternte voor het geheele Proletariaat der wereld:

HET PROLETARIAAT IS DE EENIGE KLASSE DIE NU WER-

KELIJK DE MAATSCHAPPIJ WEER KAN OPRICHTEN. HET PROLETARIAAT ALLEEN KAN DAT.

Maar nog eens:

Om de productiemiddelen, om de vermogens te ont-eigenen, om allen te helpen, en de geheele productie te regelen, is de verovering der politieke macht, de opheffing van het Kapitaal, en van den kapitalistischen staat, de vestiging van het Socialisme noodzakelijk.

Maar, zal men zeggen, de Russische Revolutie is reeds gedeeltelijk mislukt, zij is door Duitschland in deelen van Rusland reeds neergeworpen, en loopt gevaar geheel te mislukken. Zal dan de West-Europeesche, de wereldrevolutie, niet ook mislukken?

Het antwoord daarop moet ten eerste zijn: De voorwaarden der West-Europeesche, en vooral der Engelsche en Duitsche revolutie, zijn geheel anders dan die der Russische. Men kan ze niet met elkander vergelijken. Het Russische Proletariaat was in verhouding tot de geheele bevolking zeer klein in getal. Rusland is geen land van proletariërs, het is in de eerste plaats een boerenland. De Revolutie heeft gezegevierd door de hulp der arme boeren. En hoewel de Bolschewiki een geweldige en schitterende poging deden om de Revolutie geheel te doen zegevieren, konden zij deze economische verhouding toch niet snel genoeg veranderen, en waren zij dus nog te zwak om terstond de volkomen overwinning te behalen, alleen tegen den aandrang aller contra-revolutionaire machten van het binnen- en buitenland. Engeland en Duitschland hebben een industrieel Proletariaat, dat alle andere klassen overtreft, en dat, wanneer het slechts de juiste taktiek volgt, allen overwinnen kan.

De Russische Revolutie is voor West-Europa een voorbeeld, een symbool, een leerares, en een voorloopster. Zij heeft den weg aangetoond. Zij heeft een program opgesteld. De eigenlijke, de werkelijk geheel proletarische Revolutie moet West-Europa zelf maken.

Maar in de tweede plaats moet gezegd worden: De Russische Revolutie is slechts, ten deele, in de Oekraïne, in Finland enz. mislukt, omdat het West-Europeesche Proletariaat nog niet opstond. Ware het West-Europeesche Prole-

tariaat opgestaan, dan stond nu de eerste socialistische Republiek der Soviets in haar volle glans en verhevenheid ¹⁾.

Maar het West-Europeesche Proletariaat zal, (tijdens of na den oorlog) opstaan, het zal na langen strijd, met hulp der Russische Revolutie, overwinnen, en dan zal ook de volkomen overwinning van het Russische Proletariaat volgen.

Maar, zal men zeggen, de werkelijk revolutionairen zijn in West-Europa zoo weinig in getal. Zij zullen niet kunnen overwinnen. Men zie ook hier slechts weder naar de Russische Maximalisten. Ook zij waren tijdens den oorlog, vóór de Revolutie, een minderheid. De nood heeft ze tot meerderheid gemaakt. Evenzoo zal de nood de revolutionairen van West-Europa tot meerderheid maken. En dan, wij herhalen het, zullen de Russische Revolutionairen met de West-Europeesche Revolutionairen te samen overwinnen.

Maar, zal men zeggen, zijn de West-Europeesche arbeiders dan niet te klein in aantal? Zoo zij al elke klasse afzonderlijk overtreffen, overtreffen alle klassen te samen niet hen?

Hierop moet geantwoord worden: de West-Europeesche proletariërs hebben een geweldige macht, alleen al door hun aantal.

In Duitschland wordt het aantal industriele arbeiders op 15 millioen gerekend. In Engeland is hun aantal in verhouding tot de bevolking nog veel grooter. Daarbij moet men dan nog de landarbeiders rekenen, die het revolutionaire Proletariaat, zooals wij zullen aantonen, met zich sleepen kan.

En hun organisaties, de politieke en de vak-organisaties, waren geweldig. In Engeland waren 5 millioen, in Duitschland 3 tot 4 millioen man georganiseerd. En in de andere landen naar verhouding. En in alle landen van West-Europa sleepten zij in den politieken strijd reeds een reusachtig groot deel der bevolking mee. Het Proletariaat van West-Europa behoeft slechts door de zon der Revolutie be-

1) In het vierde hoofdstuk zullen wij de Russische Revolutie en de van haar sterk verschillende voorwaarden der West-Europeesche Revolutie uitvoerig behandelen.

schenen te worden, het behoeft slechts aangegrepen te worden door den schok der Revolutie, en zijn geheele latente macht zal zich openbaren.

Maar kan het Proletariaat alleen de Revolutie maken?

Het staat toch alleen! Het heeft niet een andere revolutionaire klasse, naast zich, zooals in Rusland de arme boeren.

Het is de minderheid.

Kan het alleen de geweldige georganiseerde kracht van het Kapitaal en van den kapitalistischen staat overwinnen en onderwerpen?

Ja, dat kan het.

Want de strijd zal nu zijn tusschen het Groot-Kapitaal, en het Proletariaat.

En hierin zal het Proletariaat nu overwinnen.

De strijd zal gaan om de Meerwaarde. Wie zal de Meerwaarde krijgen, in handen nemen, het Groot-Kapitaal, of de Arbeid¹⁾?

Twee wegen staan open: Of het Groot-Kapitaal krijgt haar, door de vreeselijkste onderdrukking van het Proletariaat, het Staatssocialisme, of het Proletariaat krijgt ze, door de invoering van het werkelijke Socialisme.

Het einde van den strijd hangt in West-Europa, vooral in Engeland en Duitschland, af van de lagere middenklassen.

Het Groot-Kapitaal zal wel is waar gedwongen zijn zich zelf vele belastingen op te leggen.

Maar de schulden en de behoeften van den staat zijn zoo geweldig, dat het, om het behoud en de uitbreiding van het Kapitaal of het Kapitalisme te verzekeren, ALLE andere klassen vreeselijk zal moeten onderdrukken, ook de middenklasse.

Het zal niet voldoende zijn de arbeidersklasse vreeselijk uit te buiten.

Het zal noodig zijn ook den middenstand, de kleine burgers en boeren, de zwaarste lasten op te leggen, en de loonen der beambten en aangestelden zoo laag mogelijk te houden.

1) Nooit hadden de theoriën van Marx, die over de Meerwaarde, den Klassenstrijd, en het historisch Materialisme een grootere beteekenis voor het Proletariaat, dan nu, nu het, gesteund op hem, de eindoverwinning nadert.

Dit alles, verbonden met den verschrikkelijken nood, het gebrek aan grondstoffen, en aan arbeid, zal de middenklassen naar de zijde van het Proletariaat drijven ¹⁾).

Het Groot-Kapitaal heeft nu de geheele meerwaarde noodig voor zich zelf.

Het Groot-Kapitaal heeft nu de geheele meerwaarde noodig voor zijn kapitalistischen Staat, die zijn middel is om de andere klassen onder zijne heerschappij te houden.

Het deel der meerwaarde, dat de lagere middenklassen kregen, was altijd klein.

Maar nu, na dezen oorlog, en onder het Imperialisme, zal bijna niets voor deze middenklassen over blijven.

Aan deze klassen, aan de lagere, verreweg de talrijkste deelen dezer klassen biedt de socialistische „Staat” nu meer dan de kapitalistische.

Hun biedt het Proletariaat nu meer dan het Groot-Kapitaal.

Het werkelijke Socialisme is beter voor hen dan het Staatssocialisme.

Het deel van de meerwaarde, dat zij van het overwinende Proletariaat, van het Socialisme krijgen, is grooter dan wat zij krijgen van het Groot-Kapitaal.

Het Proletariaat moet zeggen tot de middenklassen, tot ALLE waarlijk arbeidende klassen:

Wij zullen het Groot-Kapitaal, en de Productie-middelen onteigenen, wanneer wij overwinnen. Dan zullen wij ze tot gemeenschappelijk eigendom maken, en ze gebruiken voor allen, ook voor u.

Gesteld voor de keuze, door het imperialistische Kapitalisme onderdrukt te worden en vernietigd, of door het Proletariaat te worden gered, zullen miljoenen en miljoenen der middenklassen de kant van het Proletariaat kiezen.

Het Proletariaat kan zoo, op den duur, de meerderheid der bevolking op zijn zijde brengen.

Dit alles kan het Proletariaat echter alleen dan, wanneer het waarlijk voor het volle Socialisme opkomt, dat wil

1) Door de oorlogswinsten en oorlogsleeningen is gedurende den oorlog de concentratie en de macht van het Grootkapitaal nog enorm toegenomen. Daardoor is de noodzakelijkheid om het Grootkapitaal te onteigenen voor de geheele maatschappij nog dringender.

zeggen, wanneer het strijdt voor de Sociale Revolutie, voor de verwezenlijking van het Socialisme ¹⁾.

Het Proletariaat moet tot alle onderdrukten zeggen: Het imperialistische Kapitalisme verplettert u onder lasten, nood, honger, militarisme, moord. Wij helpen u en wij bevrijden u.

Het moet tot de kleine burgers en kleine boeren, tot de lagere ambtenaren en aangestelden zeggen: Het imperialistische Kapitalisme onderdrukt u en vernietigt u door lasten, nood, honger, werkeloosheid, militarisme, oorlog, en door nieuwen moord in de toekomst. Wij daarentegen bieden u nu aan een vast bestaansminimum, en later, wanneer wij het Socialisme geheel zullen hebben gevestigd, een vrij met de besten en hoogsten gelijk bestaan.

Wanneer gij ons helpt het Kapitaal te onteigenen, de banken, de grootbedrijven in industrie, handel, transport en landbouw te onteigenen, te socialiseeren, dan verzekeren wij u ONMIDDELIJK uwe middelen van bestaan, en later, LANGZAMERHAND EN IN WEST-EUROPA WAARSCHIJNLIJK ZEER SNEL, een volkomen vrije, aan alle anderen gelijke positie, en een leven als vrije, allen gelijkwaardige arbeiders, in de productie, den ruil, de administratie der socialistische gemeenschap.

Wanneer gij ons helpt het Kapitaal te onteigenen, dan verzekeren wij u inplaats van lasten, nood, honger, militarisme, en steeds nieuwe oorlogen en moord in de toekomst, nadat wij overwonnen zullen hebben, vrijheid, welvaart, geluk, vrede, menselijkheid. Inplaats van beestachtige ruwheid door den oorlog en den strijd, de hoogste menschelijke ontwikkeling door samenwerking, broederlijke eendracht, en vrede.

Terwijl het imperialistische Kapitalisme u lasten, nood, honger, militarisme, steeds nieuwe oorlogen, en moord geeft, schenken wij u vrijheid, welvaart, vrede, menselijkheid en geluk.

Millioenen en millioenen in West-Europa weten wat het Socialisme beteekent, zij weten wat de onteigening der grootbedrijven en van het Kapitaal beteekent. De tientallen jaren van propaganda hebben hun werk gedaan, hunne uitwerking gehad. En door den nood, den vreeselijken nood

1) Over de taktiek die het Wereldproletariaat hierbij volgen moet, spreken wij in het vierde hoofdstuk, waar wij de russische Revolutie behandelen.

van den oorlog en het Imperialisme, zullen zij begrijpen dat het nu gaat om de keuze, en dat slechts EENE keuze mogelijk is: Kapitalisme en Imperialisme, of Socialisme.

Gesteld voor de keus: Onderdrukking, vernietiging, en ondergang door het imperialistische Kapitalisme, of redding en bevrijding door het Socialisme, zullen zij het Socialisme kiezen.

Neen, het Proletariaat is machtig genoeg, door zijn aantal, door zijn organisatie, door het aantal zijner bondgenooten.

Wanneer het Proletariaat maar vastbesloten zijn program voor de Revolutie opstelt, en zich het Socialisme stelt als eenig doel.

Het Groot-Kapitaal, het Kapitaal van Duitschland eener-, van Engeland-Amerika anderzijds, het Groot-Kapitaal der Monopolies, Banken en Trusts strijdt om de Verovering der Wereld.

Het Proletariaat verheft zich tegen beide, en de strijd wordt er een tusschen Groot-Kapitaal der Wereld en Proletariaat der Wereld.

Tusschen het zeer geschokte Kapitaal van Duitschland en Engeland, gesteund door het nog zeer machtige Kapitaal van de Vereenigde Staten ¹⁾ ééner-, en het Wereldproletariaat anderzijds.

De strijd gaat om de Wereld-Dictatuur. Van het Kapitaal of van den Arbeid. Van Imperialisme of Socialisme.

De vreeselijke nood waarin het Imperialisme de wereld brengt, maakt de Eenheid van het Wereldproletariaat en den steun der lagere middenklassen, aller arbeidende klassen, mogelijk.

En zoo verheft zich dan vóór ons, voor onze oogen, in naaste nabijheid, de Mogelijkheid der Omwenteling, der Verwezenlijking van het Socialisme.

Grijpbaar als een gouden berg, zichtbaar als een gelukkig land, staat het Socialisme het wereldproletariaat voor oogen; het kan het bereiken en voor altijd veroveren. Het voorwerp van het verlangen, de hoop, den strijd is dáár.

Aan de ééne zijde de geheele Natuur. Aan de andere het Proletariaat. — Aan de eene zijde de Aarde, aan de andere de Arbeid. —

1) De grootste vijand van het Wereld-Proletariaat zijn nu en worden altijd meer de Vereenigde Staten. Daar ligt nu het grootste gevaar.

Zal de Vereeniging van beide plaats hebben? Zal het Proletariaat de Wereld veroveren? — Zal het de Menschheid tot een Eenheid maken?

Zal de vrije bloei der Menschheid bereikt worden, de vrije bloei van ieder individu door de volkomen beheersching der Natuur, door den samenwerking van alle menschen? —

Zal de Menschheid niet meer onder de natuurkrachten in de handen van het Kapitalisme en van het Imperialisme verpletterd worden? —

Het hangt alles van het Proletariaat zelf af, of het moedig genoeg is en bewust genoeg. — En of het één is!

Er is slechts één vijand, één gevaar voor het Proletariaat van West-Europa, en der wereld. Dat is de oneenigheid.

Wanneer het internationale Proletariaat het ééne Imperialisme verkiest boven het andere, wanneer het nationale Proletariaat zich door zijn nationale heerschers en zijn sociaal-patriottische, reformistische of pseudo-marxistische leiders laat omkopen en bedriegen, wanneer het zich aansluit bij het Kapitalisme van een der groepen en bij haar Imperialisme en Staats-Socialisme, wanneer een deel van het Proletariaat de Revolutie in den steek laat, wanneer dus een deel van het Proletariaat het andere verraadt, wanneer het eene deel het andere niet te hulp komt, en het eene na het andere dus door het internationale Imperialisme geslagen wordt, wanneer het internationale Proletariaat niet tot Eenheid komt, ja, dan zal het Proletariaat verslagen worden, dan zal de Revolutie weer mislukken, en dan zullen wij een nieuw tijdperk van Kapitalisme, Imperialisme en Militarisme beleven en moeten verdragen.

Maar een nationaal en internationaal door en in de revolutie VEREENIGD Proletariaat kan nu het Imperialisme ten val brengen, en de nieuwe socialistische maatschappij oprichten.

De Revolutionairen moeten dus alles doen, opdat deze Eenheid tot stand komt.

Opdat nu deze Eenheid, deze nieuwe Internationale, tot stand kome, die alleen de Revolutie uitvoeren, en het Socialisme vestigen en opbouwen kan, zullen wij de grondlijnen, de beginselen van een algemeen program pogen te schetsen, waarmee het internationale Proletariaat de Revolutie in West-Europa, Noord-Amerika en de Wereld zou moeten maken.

INTERNATIONAAL REVOLUTIONAIR PROGRAM.

- De Staatsmacht in de handen van het Proletariaat.
- De Wetgeving door het Proletariaat.
- Verzekering van een Bestaans-Minimum aan alle Arbeiders en hen die met Arbeiders gelijk te stellen zijn.
- Beheer over en Regeling van de geheele Productie, van den Handel, het Transport, door het Proletariaat.
- Beheer over en Regeling van de Distributie der Producten door het Proletariaat.
- Arbeidsplicht voor allen.
- Annulleering der Staatsschulden.
- Confiscatie van de Oorlogswinsten.
- Belasting uitsluitend op Kapitaal en Inkomen, de eerste stijgend tot Onteigening van het Vermogen.
- Onteigening der Banken.
- Onteigening van alle groote Bedrijven.
- Onteigening van den Bodem.
- Rechtspraak door het Proletariaat.
- Afschaffing van alle Tollen en Tarieven.
- Afschaffing van het militaire Stelsel, Bewapening van het Proletariaat ¹⁾.

VERKLARING VAN DIT PROGRAM.

Het eerste artikel van dit program geeft het Proletariaat het middel om den ouden kapitalistischen staat d. w. z. zijne machtsmiddelen, zijn bureaucratie, politie, rechtbanken en leger op te heffen en te vervangen door proletarische.

Het tweede artikel geeft het de macht de nieuwe maatschappij, de sociale Republiek, te stichten en op te bouwen.

Deze middelen en deze macht moeten alleen aan het Proletariaat gegeven worden, omdat dit de eenige klasse is, die het Socialisme verwezenlijken kan.

¹⁾ Op veel punten is dit Program gelijk aan datgene dat door de Sociaal-democratische Partij in Holland aan de conferentie in Kiental is voorgelegd, als grondslag voor de internationale actie.

Door het voorbeeld der russische revolutie geleerd, hebben wij vele der voornaamste punten veranderd of toegevoegd.

Natuurlijk zou het Proletariaat aan andere elementen der bevolking, die zich aan het Proletariaat trouw getoond hebben, deze rechten kunnen geven.

Het derde artikel is het artikel waarop de revolutie berusten moet. De arbeiders, het Proletariaat als geheel, dat door de kapitalistische klasse wordt prijsgegeven aan den honger, de werkeloosheid, de ellende, en de armoede, krijgt door dit punt de zekerheid, dat de revolutie hem den grondslag van zijn bestaan verzekert, b. v. door verdeling der levensmiddelen, woningen enz.

Deze grondslag moet echter ook den kleinen burgers en boeren, den verminkten, den weduwen en weezen, den van hun zonen of kostwinners beroofden, en allen die door den oorlog geen voldoende bestaan meer hebben, gewaarborgd zijn.

Zooals wij reeds zeiden: de oogenblikkelijke, afdoende hulp voor het oogenblik, de volkomen bevrijding voor de toekomst, moet aan ALLE onderdrukten beloofd worden.

Op deze wijze is dit artikel van het program de voorwaarde voor de overwinning der Revolutie. Want de arbeiders, de door den oorlog getroffen kleine burgers en boeren, kunnen, wanneer zij tezamen optreden, het Kapitalisme ten val brengen, het Socialisme verwezenlijken. Zij hebben, wanneer zij hun belangen inzien en zich vereenigen, de meerderheid.

Het vierde en vijfde punt: Regeling der geheele productie, van den handel, het transport, en van de distributie door het Proletariaat, zijn de eenige middelen waardoor, in verbinding met het zesde punt: Arbeidsplicht voor allen, een Socialistische Maatschappij uit de puinhoopen der oude kan worden opgebouwd.

Terwijl de kapitalistische Staat het Staatssocialisme wil invoeren, waarborgen zij het werkelijke Socialisme. Zij moeten dus onmiddellijk volgen op de verzekering van het bestaan aan alle arbeiders, en vóór alle andere komen.

De vier volgende artikelen: Annulleering van alle staatschulden, confiscatie van de oorlogswinsten, belastingen uitsluitend op kapitaal en inkomen, de eerste tot vermogensonteigening toe, onteigening van alle banken, moeten de middelen leveren om ten eerste artikel 3 uit te voeren, en ten tweede om de nieuwe maatschappij te vestigen en op te bouwen.

Het spreekt van zelf, dat bij de belastingen op inkomen een minimum gesteld moet worden, waaronder geen belastingen geheven worden.

Het elfde punt: Onteigening der grootbedrijven omvat de grootbedrijven van de industrie, de mijnen, den handel, het transport, en vormt, in verband met de onteigening der banken, den grondslag voor het Socialisme. Het is niet in tegenspraak met het vierde en vijfde artikel. Want hier is sprake van de regeling, het beheer, de controle der GEHEELE productie en distributie, d. w. z. van de controle der productie van ALLE bedrijven, ook der kleine. Het onteigenen der kleine bedrijven kan, door hun groot aantal, evenwel nog niet terstond geschieden.

Wat den landbouw aangaat, moet de onteigening van den bodem, het verklaren van den bodem tot gemeenschappelijk bezit, in beginsel gesteld worden. In de werkelijkheid is zij echter nog niet uitvoerbaar. Slechts het groot-landbouwbedrijf moet reeds nu onteigend worden, en geëxploiteerd door de gemeenschap zelf, of door coöperatief voor de gemeenschap werkende landarbeiders en kleine boeren.

Maar het middel- en kleinbedrijf zou over het algemeen zeker nog in geen land onteigend kunnen worden, evenmin als men deze in handel en bedrijf terstond onteigenen kan. Daartoe zijn deze bedrijven te talrijk, en ontbreken de landbouwmachines voor het grootbedrijf nog te zeer. Daar, in het klein- en middenbedrijf, zouden de coöperatie, de intensieve cultuur, het machinale bedrijf, voorloopig bevorderd moeten worden, en eerst nadat alle voorwaarden voorhanden waren, zou men tot de onteigening kunnen overgaan.

De grens tusschen groot- en kleinbedrijf zou, in verschillende landen, provincies en bedrijven, verschillend zijn. Men zou in het eene land, provincie of bedrijf, een geheel andere maatstaf van onteigening nemen dan in het andere.

De rijke grondbezitter en de rijke boer zouden toch door de belastingen, de gemiddelde boer bovendien nog door de onteigening der hypotheekbanken voldoende kunnen getroffen worden.

De pacht zou niet meer aan den rijken grondeigenaar, maar aan den socialistischen staat betaald worden.

En daar de geheele handel gecentraliseerd en centraal geregeld zou zijn, had de gemeenschap de producten van den bodem toch in ieder geval in de hand.

Tot de kleine boeren en landarbeiders moet het Proletariaat zeggen: Wij geven u zooveel mogelijk nu reeds de groote bedrijven en de groote bezittingen, tot een communistisch coöperatief grootbedrijf. En wij zullen zoo snel mogelijk, zoodra de productiekrachten, machines, enz. het ons veroorlooven, d.w. z. langzamerhand, het geheelen grondbezit en het geheele landbouwbedrijf coöperatief-communistisch omvormen, waarin gij dan allen uwe aan alle anderen evenwaardige plaats bekomt. Hebt geduld, en helpt ons door uw politieken en economischen arbeid deze taak, deze maatschappelijke verandering tenuitvoerbrennen.

Tot de gemiddelde boeren moet het Proletariaat zeggen: Wij garandeeren u den toevoer van machines, mest, voeder, zoo snel als het na den oorlog slechts mogelijk is. Wij garandeeren u uwen afzet. Wij zullen uwe coöperaties en bedrijven op iedere wijze en uit alle macht bevorderen. Wij laten u uwe bedrijven en bezittingen zoo lang, tot wij in staat zullen zijn, geleidelijk, met uwe hulp, het grondbezit communistisch, alle bedrijven tot grootbedrijven en ook communistisch te maken. Dan zult gij als coöperatief arbeidende boeren in groote, op maatschappelijken grondslag communistisch arbeidende bedrijven de gemeenschap dienen, en niet langer het privaatkapitaal.

Wij zullen deze verandering geleidelijk, al naar den aard der krachten, der machines etc., waarover wij beschikken, zoo snel mogelijk, in overleg met u, ten uitvoer brengen.

Deze maatregel doet den kleinen boeren en landarbeiders geen beloften, die toch niet nagekomen kunnen worden, en die, niet uitgevoerd, deze elementen weer tot de contra-revolutie zouden brengen.

Op deze wijze, door dezen maatregel, in verbinding met den maatregel van het derde artikel van dit program, zal men de groote massa der kleine boeren tot vrienden der Revolutie, de groote massa der gemiddelde boeren ten minste niet tot haar directe vijanden maken.

Deze regeling der agrarische kwestie, die door de ontwikkeling der productiekrachten en verhoudingen voorgeschreven wordt, is de éénig mogelijke.

Het dertiende artikel: Rechtspraak door het Proletariaat, geeft de revolutionaire klasse alléén de macht de sociale

republiek, de nieuwe maatschappij voor aanvallen te behoeden.

Het voorlaatste artikel: Afschaffing aller tollën en tarieven, beoogt het volkomen vrije verkeer tusschen de volken, de opheffing van een groote oorzaak van vijandschap tusschen hen, en de internationale regeling der productie en der distributie.

De laatste eisch: Afschaffing van het militaire stelsel, bewapening van het Proletariaat, is de kroon op het program. Zijn eerste deel heft het kapitalistische militarisme, den kapitalistischen oorlog, het Imperialisme op, en terzelfder tijd het sterkste middel, dat het Kapitalisme had om de proletarische klasse in slavernij te houden. Zijn tweede deel geeft den proletariërs de middelen in handen om de Revolutie van binnen, en tegen alle machten die haar van buiten zouden willen vernietigen, te beschermen.

Hiermede is dit program voldoende toegelicht.

Het is absoluut noodzakelijk, dat de Revolutionaire Sociaal-democraten zich zoo snel mogelijk, zoo mogelijk terstond, een internationaal program scheppen. Wanneer de Revolutie niet gelijktijdig en ééngesind wordt gemaakt, wanneer zij in een reeks van ongeordende opstanden verloopt, dan zal zij mislukken, en in bloed verstikt worden.

Het voorbeeld der Russische Maximalisten toont aan, wat een duidelijk, vóór de Revolutie vastgesteld program vermag.

Het toont echter ook, wat er gebeurt, als de buitenlandse revolutionairen niet gelijktijdig en met hetzelfde program opstaan.

Het program moet zijn alleen-revolutionair. Dat wil zeggen, het moet alleen eischen, voorwaarden inhouden, die de Revolutie mogelijk maken.

Het moet dus weglaten alle eischen van enkel hervormenden aard, als de achturedag, de arbeidswetgeving, etc.

Het moet dus ook weglaten al die mooie dingen die eerst na de overwinning uitgevoerd kunnen worden, als gelijk onderwijs aan allen, verbinding van productieven arbeid met onderwijs, regeling van het woningvraagstuk, enz., kortom, alle bijzonderheden der wetgeving.

Want het program moet zoo eenvoudig mogelijk zijn, opdat alle arbeiders het kunnen begrijpen, als uitsluitend de Revolutie ten doel hebbend, opdat het de arbeiders aller landen vereenige voor de Revolutie.

Het program moet verder van dien aard zijn, dat alle Socialistten zich erop vereenigen kunnen. Ook daarom moeten bijzonderheden over wetgeving weggelaten worden, die al naar de ontwikkeling der verschillende landen verschillend kunnen zijn.

Ten slotte is het noodzakelijk dat het ALLEEN de werkelijk revolutionairen vereenigt, en alle niet werkelijk revolutionairen door zijn inhoud alleen reeds uitsluit.

Aan al deze eischen beantwoordt dit program.

Tenslotte hebben wij nog een opmerking te maken, die van het allerhoogste belang is voor het Proletariaat.

Het Proletariaat moet bedenken, dat na den oorlog de staking, zelfs de algemeene staking, niet ALLES bereiken kan, omdat er door het ontbreken van kapitaal, grondstoffen, en machines, slechts weinig vraag naar arbeid zal zijn.

Wanneer het Proletariaat echter ontwapend is, zal de heerschende klasse het zoo ontzettend knevelen, de nood, de honger, de werkeloosheid, zullen het zoozeer doen lijden, dat het zal MOETEN overgaan tot opstanden. Dan zal er een vreeselijk bloedbad onder de proletariërs worden aangericht, want de heerschende klassen zullen troepen onder de wapens houden uit de contra-revolutionaire klassen. Dan zal het Proletariaat waarschijnlijk neergeslagen worden.

Wanneer daarentegen het Proletariaat zijn eischen vóór de demobilisatie stelt, de eischen van dit, of van een ander dergelijk program, dan zal de heerschende klasse voor de overmacht van het Proletariaat en de met hen verbonden elementen wijken, en zal zonder bloedvergieten aan de eischen worden toegegeven.

Ook daarom moet het revolutionaire Proletariaat zoo snel mogelijk, d. w. z. onmiddellijk, een program vaststellen.

Wij meenen, dat een dergelijk revolutionnair program van nu af aan het strijdprogram aller partijen worden moet. Dat het, maar dan natuurlijk zeer uitgebreid, het Erfurter program vervangen moet.

Wij geven dit program en zijn toelichting natuurlijk slechts als voorstellen.

Het is de zaak van de nieuwe Internationale het program zelf vast te stellen, en onmiddellijk te publiceeren.

Daartoe roepen wij de revolutionairen van alle landen, de nieuwe Internationale op.

Zoo staat dan, behalve de noodzakelijkheid, ook de mogelijkheid van de West-Europeesche, en daarmee van de Wereld-revolutie vast.

Een machtig Proletariaat, machtig door zijn aantal en door zijn organisatie, is aanwezig, en zijn hulptroupen zijn aanwezig.

En er is een maatschappij, rijp voor het Socialisme, die reeds tot het Staatsocialisme overging.

En de weg naar die Maatschappij, het program van actie, is duidelijk voor het Proletariaat.

De vereeniging van beide, de beheersching van de maatschappij door het Proletariaat, is mogelijk. Het Socialisme schittert in de naaste toekomst.

De vraag is: Zal het Proletariaat de lichamelijke en de geestelijke kracht hebben om het Groot-Kapitaal aller Staten, het Wereld-Imperialisme te overwinnen.

Opdat nu het West-Europeesche Proletariaat door het voorbeeld, dat het russische Proletariaat het reeds heeft gegeven, zijn weg zie, zullen wij nu de russische Revolutie behandelen.

IV.

De Russische Revolutie.

Als een lichtend en klaar voorbeeld rijst de Russische Revolutie voor de Europeesche en Amerikaansche arbeiders op, die nu de wereldrevolutie zullen maken.

Een voorbeeld hun door de ontwikkeling van het Imperialisme gegeven, om hen van te voren te leeren hoe zij te handelen hebben, hoe zij tot de Eenheid en de Overwinning komen kunnen.

Daarom zullen wij hier de Russische Revolutie behandelen, opdat het Wereldproletariaat zie, in hoever het met de Russische Revolutie mede kan gaan, in hoever het er van afwijken moet ¹⁾.

Het Russische industrieele Proletariaat is, in vergelijking met de bevolking van het reusachtige rijk, zeer klein.

De overgrootte massa der Russische bevolking bestaat uit boeren, en onder hen een zeer groot aantal zeer arme boeren. De arme boeren zijn de meerderheid der boerenklasse.

Toen nu het Tsarisme, steunend op het groot-grondbezit, dat in Rusland machtig, en het groot-industriele kapitalisme, dat in Rusland, in vergelijking met het reusachtige rijk, zwak was, de lasten van den geweldigen wereldoorlog niet kon dragen, de industrie en het transport faalden, en de honger uitbrak, werd het Tsarisme omvergeworpen door de grootte bourgeoisie, het kleinburgerdom, den middenstand der boeren, de arme boeren, en het Proletariaat.

Deze klassen beproefden toen te samen Rusland als bur-

1) De Russische revolutie is de eerste Revolutie, die door Marxisten, volgens de marxistische theorie werd gemaakt. Alle andere theorieën, de anarchistische, de syndikalistische, de reformistische, de pseudo-marxistische (van Kautsky) zijn bij de Revolutie onbruikbaar gebleken.

gerlijke republiek verder te doen bestaan, den oorlog verder te doen voeren.

De partij der boeren, de Sociaal-Revolutionairen, en de Reformisten, de Sociaal-Patriotten, (de Menschewiki) deden daar aan mee.

De kleine partij der waarlijk revolutionaire arbeiders (de Bolschewiki) verzette zich ertegen.

Aan hun hoofd stond de man die altijd, zijn leven lang, de Revolutie, de Sociale Revolutie van het Proletariaat, de Revolutie voor het Socialisme gesteld heeft boven het voordeel van het oogenblik, en die zich daardoor boven alle politici van het Proletariaat in alle werelddeelen sinds Marx verheft: Lenin.

Is het russische Proletariaat de voorhoede van het Wereldproletariaat, Lenin is de voorvechter dezer voorhoede.

Latere geslachten, die al zijn woorden en daden kennen, die hem van uit de verte geheel vergelijken kunnen met de andere personen van zijn tijd, zullen hem geheel kunnen beoordeelen. Maar ik meen dat hij zich boven alle andere leiders van het Proletariaat verheft, en dat hij alleen met Marx gelijk te stellen is.

De kracht van zijn geest en van zijn ziel evenaren die van Marx. Overtreft Marx hem in theoretische kennis, in dialectische scherpte, hij overtreft Marx door zijn daden.

Zijne taktiek, voor, tijdens en na de Revolutie verheft zich ver boven de geheele politiek van het Proletariaat tot nu toe.

En evenals Marx hebben wij hem lief. Evenals bij Marx boezemen zijn geest, zijn ziel, onmiddellijk liefde in.

De eenvoud, de oprechtheid, de moed, de waarheid van zijn wezen zijn daarvan de oorzaak.

Hij is de Leider der Russische Revolutie, Hij moet worden de Leider der Wereld-Revolutie.

De Bolschewiki zeiden tot het Russische Proletariaat, dat zij niet met de Russische bourgeoisie, de grondbezitters, en de welgestelde boeren de burgerlijke Revolutie moesten maken, maar met de arme boeren de Proletarische.

Zij stelden een program voor de sociale Revolutie op, waarvan de hoofdpunten waren: de macht aan de arbeiders, de grond aan de arme boeren, en vrede.

Toen nu de kapitalisten, de rijke boeren, en de reformisten, evenzeer als het Czarisme, Rusland door den oorlog naar den ondergang voerden, sloten de arme boeren en het geheele Proletariaat zich bij de Bolscheviki aan, wierpen de regeering omver, en maakten zich meester van de macht.

EN DEZE MACHT GEBRUIKTEN ZIJ OM HET SOCIALISME TE STICHTEN.

EVENALS ZIJ MOETEN DE WEST-EUROPEESCHE EN AMERIKAANSCHEN ARBEIDERS DOEN.

ZIJ MOETEN OF TERSTOND DE GEHEELE KAPITALISTISCHE REGEERING, ZIJ HET MONARCHIE OF DEMOKRATIE, OMVERWERPEN, OF EERST DE BURGERLIJKE EN DAN DE UIT BURGERLIJKE EN REFORMISTISCHE SOCIAAL-PATRIOTTISCHE ELEMENTEN BESTAANDE REGEERING.

De Russische Revolutionairen, de arbeiders en de kleine boeren veroverden de politieke macht.

En zij namen de politieke macht alleen voor zich.

Zij gaven het stemrecht en het recht gekozen te worden alleen aan het Proletariaat.

ZIJ VERDEELDEN RUSLAND IN DISTRICTEN, WAAR UIT DE RADEN DER ARBEIDERS (SOVIETS), EN DER AAN HEN GELIJK GESTELDEN DISTRICTS-ARBEIDERSRADEN GEKOZEN WORDEN, UIT DE DISTRICTS-ARBEIDERSRADEN DE CENTRALE RAAD VOOR HET GEHEELE RIJK, EN UIT HET CONGRES DER RADEN HET UITVOEREND COMITÉ.

Alle leden der Gemeente-, Districts- en Centrale Raden en alle leiders der departementen, evenals alle beambten en ambtenaren, worden voor korten tijd gekozen, en zijn voortdurend verantwoording schuldig ¹⁾.

En alle deze plaatsen, evenals in 't algemeen alle ambten en bedieningen, worden laag betaald.

En alle raden houden dikwijls hunne vergaderingen.

DIT LENIG EN BEWEGELIJK LICHAAM DER ARBEIDERSRADEN IS DE EERSTE SOCIALISTISCHE REGEERING.

¹⁾ Dit om te verhinderen, dat een nieuwe bureaucratie, een nieuwe zelfstandige macht zich boven de arbeiders verheft.

VAN DIEN RAAD GAAT HET LICHT DER NIEUWE WERELD UIT.

DE ARBEIDERSKLASSE DER WERELD HEEFT IN DEZE ORGANISATIE VAN ARBEIDERSRADEN HAAR ORGANISATIE, HAAR CENTRALISATIE, HAAR VORM EN HAAR WEZEN GEVONDEN.

VOOR DE REVOLUTIE EN VOOR DE SOCIALISTISCHE MAATSCHAPPIJ.

Wat Marx zeide, dat de Arbeidersklasse de Regeeringsmachine van den kapitalistischen Staat niet eenvoudig overnemen kan, maar haar eigen vormen vinden moet, is nu in de daad omgezet.

Ee organisatie en de centralisatie, de vorm en het wezen der proletarische Revolutie, de grondslag der socialistische Maatschappij bestaan.

DE RUSSISCHE REVOLUTIE, DE RUSSISCHE MAXIMALISTEN, HEBBEN DOOR DEZE INRICHTING HET VOORBEELD AAN DE ARBEIDERS DER WERELD GEGEVEN.

Met dit voorbeeld voor oogen kan het Wereldproletariaat de Wereldrevolutie maken.

HET PROLETARIAAT DER WERELD MOET OVERAL ALS MIDDEL TOT DE REVOLUTIE EN ALS NIEUWE VORM ZIJNER MAATSCHAPPIJ, VÓÓR, TIJDENS EN NA DE REVOLUTIE ARBEIDERSRADEN OPRICHTEN, ARBEIDERSRADEN DER GEMEENTEN, DER PROVINCIES OF DISTRICTEN, DER RIJKEN OF NATIES, EN DEZE MOETEN ALLEEN DE MACHT HEBBEN.

ARBEIDERSRADEN DER NATIES, DER VOLKEN, IN DE PLAATS VAN KAPITALISTISCHE REGEERINGEN. DAT IS DE VORM DER REVOLUTIE EN DER NIEUWE MAATSCHAPPIJ DIE DE ARBEIDERS OVERAL MOETEN VORMEN.

De Russische revolutionairen gaven de macht alleen aan de arbeiders en aan de met de arbeiders gelijkgestelde arme boeren.

Zij onteigenden den bodem, en gaven hem aan de arme boeren.

Zij maakten vrede.

Terwijl het Kapitalisme de Menschheid vermoordde en de

aarde vernietigde, maakte het Proletariaat, het Socialisme, Vrede.

Zij onteigenden de groote bedrijven, zij onteigenden de banken, de groote transportmiddelen.

Zij annulleerden de staatsschulden.

Zij onteigenden de vermogens.

Zij voerden de algemeene arbeidsplicht in.

Voor het eerst in de wereld, sinds het moderne Kapitalisme bestaat, werden de arbeiders, de voortbrengers van het Kapitaal zijn eigenaren. De Arbeidersklasse kwam in het bezit van haar eigen producten: de productiemiddelen. Het geheele Kapitaal kwam in handen van hen die het maakten, van de eenige rechtmatige eigenaars.

De Russische Revolutionairen voerden in de eenheids-school, hetzelfde gratis onderricht voor allen. Zij stelden alle hogere onderwijs-instellingen voor allen open.

Zij voerden de controle der arbeiders over de fabrieken en werkplaatsen in.

Zij brachten alle bedrijven onder de controle der gemeenschap.

Zij begonnen de groote bedrijven zelf te exploiteeren, als gemeenschappelijke bedrijven.

Zij begonnen de groote landbouwbedrijven door communistisch arbeidende coöperaties van arme boeren te doen exploiteeren.

Zij begonnen den ruil, het transport en de productie stelselmatig, volgens een vast plan gecentraliseerd te regelen. Zij voerden het gemeenschappelijk bezit en de gemeenschappelijke productie in.

Zij begonnen het GEHEELE maatschappelijk productieproces tot een groot planmatig Geheel te maken. Eveneens de distributie.

In geheel Rusland groeiden en groeien nu de communistische bedrijven op. Het geheele bankwezen is in bezit der Sowiets. Een reeks van industriele en transport- en handels-grootbedrijven is in bezit van en wordt geleid door de socialistische gemeenschap.

Een reeks van landbouwbedrijven werkt door den arbeid van socialistische en communistische arme boeren, wien deze grond werd toegewezen, voor de socialistische gemeenschap.

Een begin is gemaakt met den socialistischen ruil, den socialistischen handel.

Kortom: de Socialistische Maatschappij is gesticht.

En zouden, wat de Russische Arbeiders konden en kunnen, de Engelsche en de Duitsche arbeiders niet kunnen?

Zij zullen het nog veel beter kunnen!

Zij kunnen hun Banken, hun Productie- en Transportmiddelen nog veel beter onteigenen.

Zij kunnen nog veel beter het Socialisme, de Socialistische Gemeenschap stichten.

En met hen het geheele Europeesche en Noord-Amerikaansche, het Wereld-Proletariaat.

Want de groot-bedrijven zijn bij hen veel machtiger en talrijker.

En zij hebben de organisaties om dadelijk de banken, de fabrieken, de transportmiddelen in hun handen te nemen.

Zij hebben de macht, de geoefendheid.

Zij hebben de intellectueele krachten, en zij zullen de intellectueelen der bourgeoisie dwingen.

Zij hebben een net van vereenigingen, in alle bedrijfstakken, over het geheele land.

De arbeiders, de vakvereenigingen der arbeiders in Rusland verheugen zich in het begin van het Socialisme, den Socialistischen Arbeid, niet voor privaat-kapitalisten en meesters, maar voor de gemeenschap en gelijken.

De intellectueelen, die in den aanvang, met de groote bezitters der fabrieken, den socialistischen arbeid saboteerden, hebben zich in grooten getale aangesloten of onderworpen.

De Socialistische Arbeid, de socialistische arbeidsverhoudingen ontwikkelen zich. Met moeite natuurlijk, maar zij ontwikkelen zich.

En met en door hen ontstaat de socialistische geest, de socialistische ziel. Het communistische karakter. Met den socialistischen arbeid ontstaat het communistisch gevoel, de communistische vreugde, het communistisch verlangen, het communistisch geluk, het communistische hart.

En het lijdt geen twijfel, of binnenkort zullen de hoogste geestesuitingen, het hoogste nieuwe weten en de hoogste nieuwe kunst uit het begin van het Communisme, uit den dageraad, uit de knop te voorschijn komen breken.

Wat niemand ooit gedacht had dat nu uitbreken, geboren worden zou: de Socialistische Maatschappij, zij staat, uit het bloed der Russische arbeiders geboren, in knop voor ons.

Door de worsteling der Russische arbeiders en arme

boeren ontstaat voor het Proletariaat en het arbeidende volk, der Wereld, Dageraad.

De Bolschewiks verheffen voor het Wereldproletariaat het groote allen beschijnende, de gansche Natuur en Maatschappij verlichtende Licht. Zij gaan het Wereldproletariaat voor en wijzen het, in hun eigen vormen en daden, de vormen die het moet aannemen, en de daden die het moet doen.

Wat niemand ooit gedacht had, gebeurt. In [de oneindige rijkheid der Natuur en Maatschappij lag iets anders verscholen dan allen dachten. Niet Engeland, niet Duitschland was het, dat het begin van het Socialisme bracht, maar Rusland. Door een ongeevenaard gunstigen samenloop van omstandigheden, verbinding van verhoudingen, was het Rusland waar het Communisme het eerst ontstond, en waar het nu bestaat.

En het Socialisme, de communistische maatschappij, zou zich reeds tot volkomenheid ontplooiën in Rusland, zij zou langzaam door de kracht der arbeiders in hun handen groeien als niet..... de wording van het Socialisme eene internationale moest zijn.

De Bolschewiki wisten dat, en zij hebben bij het sluiten van den vrede met Duitschland al het mogelijke gedaan om ook het andere, internationale Proletariaat, het Proletariaat van alle andere naties in beweging, tot Revolutie te brengen. Zij wisten wel, dat anders hun eigen Revolutie groot gevaar liep.

Maar de Revolutie van Europa en Noord-Amerika kwam nog niet. Door historische en economische oorzaken, door den politieken en economischen toestand dier werelddeelen, zoo verschillend van dien van Rusland, liet de Revolutie voorloopig nog op zich wachten.

Maar dat belette de Bolschewiki niet hun boven alles verheven taak voort te zetten. Zij begrepen, dat in de eerste plaats de Russische Revolutie gered moest worden, als lichtend gesternte voor het Wereldproletariaat. Zij begrepen, dat er in den toestand van algemeene verslagenheid, corruptie en vernietiging van het Wereldproletariaat door den wereldoorlog, er maar één ding noodig was voor het Proletariaat der Wereld: het geven van een voorbeeld, dat toonde, dat juist uit de algemeene verslagenheid, uit den Wereldoorlog, het Socialisme geboren wordt.

Ondanks alles, wat zich tegen hen verzette, moest één

ding behouden blijven: het begin van de Socialistische Maatschappij, de Socialistische Maatschappij zelf.

De arbeiders van de geheele wereld moesten zien, dat juist uit den grootsten, den laatsten strijd van het Kapitalisme, den strijd van het in twee groepen verdeelde Kapitalisme om het bezit der aarde, dat juist uit dezen strijd, die IN SCHIJN het Proletariaat en het Socialisme vernietigde, dat juist uit dezen strijd het Socialisme te voorschijn treedt.

En toen dus Duitschland, wat de Bolschewiki verwachtten, in schijn den vrede met hen sloot, maar in waarheid, om hen te vernietigen, hun de Oekraïne ontrukte, hun graanschuur, waar de Sovjets, evenals in geheel Rusland, gemakkelijk meester waren, en hun Polen, en Litthauen, Lijfland, Esthland, Finland ontstal, en den Kaukasus, en zich gereed maakte nog meerdere stukken uit hun lichaam te scheuren, toen lieten zij dit stil begaan, en trokken zich terug in het hun overblijvende gedeelte, en stichtten daar de Socialistische Maatschappij, en deden alles wat zij konden, hoewel het hun door gemis aan graan vooral (uit de Oekraïne en Siberië) zeer moeilijk werd, om de Socialistische Maatschappij te doen groeien en te ontwikkelen, ten minste te bewaren en in stand te houden.

Want zij wisten, dat zij alleen op deze wijze met het geheele internationale Proletariaat, met het Duitsche en het Engelsch-Amerikaansche, één bleven.

En zij wisten, dat zij alleen op deze wijze de vijanden bleven van het geheele internationale Imperialisme, van het Engelsch-Amerikaansche en van het Duitsche.

Zij trokken zich terug en offerden een deel van hun land op om zich aan geen van beide Imperialismen te onderwerpen.

Zij trokken zich terug en offerden een deel van hun land op om met *alle* arbeiders der wereld één te blijven.

Zij gaven het eerste voorbeeld van de Internationale Eenheid.

Dit is de eerste Internationale Eenheid van het Wereld-Proletariaat ¹⁾.

Een grooter, verhevener, de Menschheid in haar hoogste wezen, in haar hoogste ontwikkeling, waardiger schouw-

1) Ook ik heb, theoretisch, de noodzakelijkheid *dezer* Eenheid in „Het Imperialisme, de Wereldoorlog en de Sociaaldemokratie” bewezen.

spel, — groot om zijn ontzaglijken omvang, en zijn invloed op de geheele wereld, verheven om zijn zedelijke betekenis voor de arbeiders en de geheele menschheid, — bestaat er in de geschiedenis der wereld niet.

Het Socialisme wordt voorafgegaan, wordt aangekondigd door een Heraut, het Socialisme waardig ¹⁾.

Er bestaat geen reden, waarom de Russische Revolutie, het stichten van de Socialistische Maatschappij in Rusland, niet volkomen zou zijn geslaagd, als niet het Buitenland tusschen beide was gekomen.

Wel is deze wording van het Socialisme, uit een grootendeels agrarisch land, in strijd met de orthodoxe wetenschap, die leert, dat alleen uit een kapitalistisch, industrieel hoog ontwikkelde maatschappij het Socialisme kan voortkomen. Maar de ontwikkeling in Natuur en Maatschappij is altijd rijker dan de wetenschap omvat. Zij brengt altijd nieuwe dingen voort. In Rusland bestonden klassen en klassenverhoudingen die een uitzondering zijn. Een reeds tamelijk talrijk, zeer revolutionair Proletariaat, en een zeer groot aantal zeer arme, zoo goed als niets bezittende boeren (beide klassen sterker dan alle andere), een bedorven klasse van grootgrondbezitters en bureaukraten, een zwakke klasse van kapitalisten.

Waarom zouden de twee eerste klassen te samen niet een socialistische maatschappij kunnen stichten? Waarom zouden zij niet langzamerhand alle bank-, industriele, handels- en transportbedrijven socialistisch kunnen regelen?

1) Wij zwijgen hier van de verachtelijke bourgeoisie, die juist twintig tot dertig millioen menschen vermoord en verminkt voor haar winst, en die nu jammert als de Russische Republiek, om het socialisme te redden, eenige contra-revolutionairen terechtstelt. Wij zwijgen hier geheel van de fouten, mislagen en misdaden die onder bescherming der revolutie begaan werden. Men beoordeelt het eerste Christendom niet naar Judas. Wanneer het Kapitalisme sterft, zal veel verkeerd geschieden. Die misdaden, die fouten zijn echter het gevolg van het Kapitalisme, niet van het Socialisme.

Wij zwijgen hier ook van de leiders der Duitsche sociaaldemocratie, de Duitsche in de eerste plaats, die de Bolsheviki lasterden en veroordeelden. Wij willen ook met hun namen de daden der Bolschewiki niet bezoedelen. Genoeg zij het te zeggen, dat de Duitsche arbeiders getracht hebben de Socialistische Maatschappij te vernietigen, dat zij in Finland en de Oekraïne de revolutionaire arbeiders hebben vermoord, en dat de Duitsche meerderheid dit steunt en toejuicht, en de minderheid (Kautsky vooraan) de Russische revolutionairen, die in een doodelijken strijd staan, zooveel mogelijk tracht te verzwakken.

Waarom niet alle landbouwbedrijven langzamerhand tot coöperatief werkende grootbedrijven vereenigen? Waarom niet den geheelen warenruil en het loon, en de productie, en de bezitsverhoudingen en het onderwijs socialistisch maken? Waarom niet langzamerhand de geheele Maatschappij socialistisch inrichten? Zij hadden de macht, niemand in *Rusland* kon tegen hen op. En zij allen, en zij alleen waren gewapend.

Er was alleen noodig geduld bij hen zelf. Maar dat zouden zij wel hebben, want dit gaf *hun* vooruitgang en welvaart.

Zeker, zij zouden geweldige moeilijkheden en ook geweldigen tegenstand te overwinnen hebben. Van de zijde der bezittende klassen, de rijkere en rijke boeren, den adel, de kapitalisten, van een deel van den middenstand. Van de arme boeren zelf, die nog langen tijd individualistisch gezind zouden blijven. Maar onoverkomelijk waren deze moeilijkheden niet.

Er was slechts geduld noodig en tijd.

De poging moest in ieder geval gedaan worden.

Maar opdat er tijd zou zijn, was het noodzakelijk, dat geen buitenlandsche machten hen aanvielen, hun het land, het brood en het koren ontroofden, en zoo de Contra-Revolutie bij hen versterkten.

En *dit* was onmogelijk. Het was en is en blijft onmogelijk, Arbeiders, Arbeiders der Wereld, dat, wanneer in een land het Socialisme ontstaat, dit niet door andere landen, door alle andere landen aangevallen wordt.

Het was, en is, en blijft onmogelijk, Arbeiders, dat het Socialisme slechts in één land ontstaat. Het moet ontstaan in meerdere, in vele, in alle, ten minste in de den doorslag gevende landen te gelijker tijd. De Arbeiders moeten zich internationaal vereenigen om het te samen te gelijker tijd te stichten.

Dit leert ons de Russische Revolutie. *Dit is de eerste les, die het Russische voorbeeld ons geeft.*

En nu ontwikkelde zich dit geweldige schouwspel: De Duitschers scheuren stukken uit Rusland's lichaam. Door het wegscheuren der Oekraïne ontstaat nood en gebrek. De prijzen stijgen. De speculatie met de korenvoorraden neemt reusachtige afmetingen aan.

Een deel der boeren, ontevreden met de door de Ge-

meenschap betaalde prijzen, scheidt zich af van de Arbeiders.

Door den nood hokken de sociale hervormingen, in 't bijzonder de verdeeling van den grond en de overgang van den landbouw in communistisch bedrijf. Een deel der boeren, de Sociaal-Revolutionairen, scheidt zich van de Bolschewiks af en tracht Rusland weer in den oorlog met Duitschland te brengen en zoo de Revolutie, het voorbeeld voor de wereld te doen mislukken. Engeland, Frankrijk, Japan en de Vereenigde Staten dringen Rusland binnen, trachten andere stukken aan Rusland te ontnemen (Siberië en de noordelijke kust), en de tegenrevolutie in Rusland te doen zegevieren. Aan alle kanten steekt de tegenrevolutie het hoofd op. Zij, die alleen met vreemde hulp overwinnen kan.

Door alle helsche machten der wereld besprongen, door alle machten der oude wereld in binnen- en buitenland, houdt de kern der Socialistische Gemeenschap der Menschheid stand, en tracht te groeien en zich te ontwikkelen, tracht ten minste te leven, voor het Wereldproletariaat het lichtende Voorbeeld te blijven, en wacht slechts op de Europeesche Revolutie.

Maar, zooals gezegd, de Wereldrevolutie laat nog op zich wachten, en de Russische Revolutie is in barren nood.

De Europeesche, de Wereldrevolutie komt, maar zij komt later, door de andere verhoudingen en krachten dan in Rusland.

Wij willen nu ten slotte nog op het verschil in deze verhoudingen en voorwaarden der West-Europeesche en der Wereldrevolutie met de Russische wijzen, opdat het West-Europeesche Proletariaat inzie, waardoor de Wereld-Revolutie eerst later dan de Russische komen kan en waarin zij van de Russische afwijkt.

Het eerste groote onderscheid tusschen de Russische Revolutie en de West-Europeesche, is dit. De Russische Revolutionairen konden de Revolutie alleen maken met de hulp der arme boeren. Deze waren revolutionair. Zonder de hulp der boeren zouden de arbeiders haar niet hebben kunnen maken. Ook niet met den grootsten moed.

En buitendien is er in Rusland een zeer groote hoeveelheid groot-grondeigendom, van den Staat, van het vorstenhuis, van den adel, de grootgrondbezitters, en de kloosters. De Russische arme boeren wilden dien grond, de revolutio-

naire arbeiders wilden hun dien geven, de arme boeren sloten zich dus bij de arbeiders aan.

Hier ligt het groote onderscheid tusschen West-Europa en Rusland. In West-Europa, en juist in de voornaamste de bij de revolutie den doorslag gevende landen, Engeland en Duitschland, bestaan die massa's arme bezitlooze boeren niet in die mate, en er zijn in West-Europa, eenige landen en streken uitgezonderd, ook niet die groote hoeveelheden grond in handen der grootgrondeigenaars. Integendeel, in vele streken van West-Europa, b.v. in Duitschland, Frankrijk, Skandinavië, Holland, België, is het midden- en kleinbedrijf overheerschend.

Hier moeten dus de arbeiders de Revolutie maken zonder de boeren of althans met een, in verhouding tot Rusland, klein aantal van hen. Daar had het Proletariaat een machtigen revolutionairen steun, hier staat het alleen, of zoo goed als alleen. Hier moet het alleen op zich zelf vertrouwen.

Dit is de eerste oorzaak, waarom in West-Europa de Revolutie eerst later komt.

Het tweede onderscheid is: In Rusland was de regeering, de bureaucratie, verrot, in West-Europa, en juist vooral in Engeland en Duitschland, is zij zeer sterk. In Rusland was de kapitalistische klasse zwak, in West-Europa, en vooral in Engeland en Duitschland, is zij zeer sterk. In Rusland was de organisatie van het kapitalisme zwak, in West-Europa en vooral in Engeland en Duitschland, is zij sterk.

De proletarische klasse stond dus in Rusland tegenover betrekkelijk zwakke tegenstanders, in West-Europa staat zij tegenover zeer sterke.

De proletarische klasse stond in Rusland met een talrijke hulpmacht, de arme boeren, tegenover een zwak kapitalisme, in West-Europa staat zij tegenover een zeer sterk kapitalisme, alleen.

De strijd is dus veel zwaarder in West-Europa, dan in Rusland.

De arbeidersklasse in West-Europa is naar verhouding tot de overige bevolking veel talrijker dan in Rusland, maar niet zoo talrijk als de arbeiders met de arme boeren in Rusland te samen.

In West-Europa vindt de arbeidende klasse een sterkeren grondslag om het Socialisme op te bouwen, dan in Rusland. Want ten eerste waren het bankwezen, de voornaamste takken van groot-industrie, transport, en handel reeds vóór den oorlog (vooral in Engeland en Duitschland) rijp voor een socialistische maatschappij, en ten tweede heeft het Imperialisme in den oorlog de productie en distributie in West-Europa en Noord-Amerika geheel georganiseerd, en gecentraliseerd. En deze organisatie is technisch zeer sterk, en kan zoo door het Proletariaat als grondslag voor een socialistische inrichting der maatschappij worden overgenomen. Deze organisatie was in Rusland of in het geheel niet, of gebrekkig.

De Russische maatschappij was voor den oorlog niet rijp voor het Socialisme, en haar organisatie is tijdens den oorlog verzwakt, de West-Europeesche maatschappij was voor den oorlog reeds rijp voor het Socialisme, en haar organisatie, haar concentratie is tijdens den oorlog versterkt.

De Russische arbeiders stonden dus voor de taak een socialistische maatschappij op te bouwen, met een klein Proletariaat, maar geholpen door een groot aantal boeren, met zeer zwakke materiele economische middelen, de West-Europeesche arbeiders staan voor die taak met een groot sterk georganiseerd Proletariaat, maar alleen, met zeer sterke economische middelen.

De Russische arbeiders stonden in klein aantal, maar geholpen, met zwakke middelen tegenover zwakke tegenstanders.

De West-Europeesche arbeiders staan in groot aantal, maar als revolutionaire klasse alleen, met sterke middelen, tegenover zeer sterke tegenstanders.

De organisaties der west-europeesche arbeiders zijn door den oorlog, gedurende den oorlog, uit elkaar geslagen en door de verwijdering van elkander verzwakt. De organisaties van het Kapitaal, in 't bijzonder die der Regeeringen zijn geweldig versterkt.

Door deze oorzaken komt de Revolutie hier later. En door deze oorzaken is de strijd in West-Europa zwaarder dan in Rusland.

Door deze oorzaken is de revolutie in West-Europa ook geheel anders dan in Rusland.

Het Proletariaat in West-Europa staat alleen *als revolutionaire Klasse*.

De boeren zijn niet uit zich zelf revolutionair zooals in Rusland. Ook niet de groote massa der West-Europeesche kleine boeren ¹⁾. Ook de kleine burgerij is niet uit zich zelf revolutionair. Zelfs de oorlog heeft deze klassen nog niet tot waarlijk revolutionairen gemaakt.

Het Proletariaat in West-Europa staat alleen *als revolutionaire klasse*.

En toch staat het Proletariaat in West-Europa, wanneer het de juiste taktiek volgt, niet alleen *in* de Revolutie.

Want juist daardoor, dat het in West-Europa zulk een georganiseerde macht heeft, zoo sterk georganiseerd is, juist daardoor dat de materiele grondslag van het Socialisme in West-Europa bestaat, juist daardoor staat het niet alleen *in* de Revolutie, maar kan het op anderen rekenen.

Het Proletariaat zal, wanneer het slechts de juiste taktiek volgt, het juiste program opstelt, een geweldige hulp, een schaar van millioenen en nog eens millioenen aanhangers krijgen.

Het zal, wanneer het het juiste program, het werkelijk proletarisch program opstelt, wanneer het openlijk verkondigt EN DOOR DE DAAD BEWIJST, dat het nu terstond het volkomen Socialisme invoeren wil, alle lagere arbeidende klassen tot zijn aanhangers en bondgenooten maken. De lagere kleine burgerij, de lagere beambten en ambtenaren, de kleine boeren.

Want deze klassen worden door het Imperialisme verpletterd.

Deze klassen zijn niet *uit zichzelf* revolutionair in West-Europa. Zij zullen niet zelve uit eigen beweging de revolutie maken, zooals de arme boeren van Rusland, maar zij zullen zeker *wèl* de bondgenooten van het Proletariaat zijn.

Want alle deze klassen, de *arbeidende* klassen worden nu door den oorlog verpletterd, en zullen door de gevolgen van den oorlog en door het Imperialisme verpletterd worden.

De kleine bourgeoisie en de kleine boeren schommelden in West-Europa al lang tusschen het Kapitalisme en het socialistisch Proletariaat heen en weer.

¹⁾ Er is geen West-Europeesch land, waar de arme boeren in groot aantal met de sociaal-democratische arbeiders mede gingen.

Tot nu toe werden zij voor het grootste deel door het Kapitalisme aangetrokken.

Maar door de gevolgen van den oorlog en van het Imperialisme zullen zij tot het Proletariaat gaan.

En door hen zal het Proletariaat de meerderheid bekomen.

De gevolgen van den oorlog zijn ook voor deze klassen zoo vreeselijk, dat alleen het Socialisme hen redden kan.

Dit hebben deze andere *arbeidende* klassen slechts in te zien. Dan zullen zij te kiezen hebben tusschen het Imperialisme en Kapitalisme die hen verpletteren, en het Socialisme dat hen redt. Voor de keuze gesteld door het Kapitalistisch Imperialisme door belastingen, duurte, militarisme en nieuwen oorlog vernietigd of door het Proletariaat en het Socialisme gered te worden, zullen zij het Socialisme kiezen.

Het Proletariaat heeft slechts tijdens of na den oorlog, nu of spoedig, op te staan en het werkelijke Socialisme te proklameeren, en Millioenen en Millioenen van deze Klassen zullen zich bij hen aansluiten.

Dit is het groote onderscheid met Rusland, dat uit de grootere technische ontwikkeling en uit de grootere organisatie en macht van het Proletariaat in West-Europa voortkomt.

Het Proletariaat moet, wij herhalen het wegens de geweldige beteekenis die deze zaak voor het Proletariaat, de Revolutie en het Socialisme heeft, tot alle arbeidende klassen zeggen: Het Imperialisme, de Oorlog vernietigen u. Wij verzekeren u *in ieder geval*, ook wanneer gij geen werk, geen grondstoffen, geen waren hebt, uw bestaan.

Het Proletariaat moet tot de kleine burgers en beambten en aangestelden zeggen: Het Imperialisme verplettert u door zijn oorlog, zijn moord, zijn belastingen, lage loonen, honger en armoede. Het Socialisme, dat de vermogens ont-eigent, alle grootbedrijven brengt in de handen der Gemeenschap, produktie en distributie centraal regelt, en internationaal tot een reusachtig Geheel maakt over de geheele aarde, biedt u aan: Geene of lage belastingen, regelmatig vasten arbeid en loon, een eervolle plaats in de maatschappij, gelijk aan die van alle medeburgers, vrede, geluk en welvaart.

Tot de kleine burgers moet het Proletariaat zeggen: Wij laten u voorloopig uwe plaats. Wij verzekeren den winkelier zijn waren tot verkoop, den handwerker zijn grondstoffen, beiden hun winst. Wij hebben het grootbedrijf in handen, wij geven u waren en grondstoffen tot verkoop. Gij zijt voorloopig onze aangestelden tot den warenruil. En langzamerhand regelen wij ook uw bedrijven als grootbedrijven, en dan wordt gij allen gelijke medeproducenten, of de aan ons allen gelijke beambten, belast met den ruil der produkten.

Tot de ambtenaren en de beambten moet het Proletariaat zeggen: Het imperialistische Kapitalisme onderdrukt en vernietigt u door den oorlog, in den oorlog, en er na. De socialistische gemeenschap zal u geven uw plaats in de gemeenschap, bij de administratie van haar banken, haar grootbedrijven van industrie, handel, transport en landbouw, haar nationale en haar internationale lichamen daarvoor. Gij zult een plaats bekleeden even geeerd, even vast, en gelijk aan die van alle voortbrengers en verdeelers.

En tot de kleine en tot een deel der gemiddelde boeren moet het Proletariaat zeggen: Het imperialistisch Kapitalisme vernietigt u door oorlog en moord, belastingen en hooge pacht. Het vermindert de productiviteit van uw grond, het berooft u van uw kinderen en arbeidskrachten, en van uw vee. Het zal dit blijven doen, ook na den oorlog.

Het Socialisme zal u voorloopig uw bedrijf laten; het bevrijdt u daarentegen geheel of gedeeltelijk van lasten en pacht, het bevrijdt u van uw pachtheer en wordt zelf uw pachtheer, verzekert u werktuigen, veevoeder en mest, verzekert u uw arbeidskrachten, en die van uw kinderen, verzekert u een markt, verzekert u vrede. Voor zoover grootgrondbezit voorhanden is, deelt het dit terstond aan u toe, om gezamenlijk coöperatief, communistisch te bebouwen voor de gemeenschap. En naarmate de ontwikkeling van onze productiekrachten ons daartoe in staat stelt, zullen wij al uw bedrijven gaandeweg veranderen in coöperatief arbeidende communistische grootbedrijven, waarin gij allen even groote, even machtige, aan ons allen en alle leden der gemeenschap gelijke arbeiders, voortbrengers zult zijn.

En tot al deze klassen moet het Proletariaat zeggen: Wij kunnen dit, als gij ons helpt. Want dan hebben wij al het kapitaal, al de rijkdommen der Maatschappij, alle groote bedrijven in handel, transport en industrie in handen.

Het lijdt geen twijfel of velen van deze door het Impe-

rialisme onderdrukte klassen zullen dit aannemen, en door het vreeselijk lijden en den vreeselijken druk tot het Proletariaat komen. Wij wezen er reeds eenmaal op, dat dit b. v. in Engeland, als het Proletariaat de juiste taktiek volgt, zelfs gemakkelijk zal gaan.

Dit is weder het groote verschil van West-Europa, [vooral van Engeland en Duitschland, met Rusland. Daar kon het Proletariaat een dergelijke taal niet voeren, want Rusland was arm aan kapitaal, aan productiekrachten, aan grootbedrijven.

Hier echter zijn èn de enorme kapitaalmassa, èn de enorme productiekrachten, èn de geweldige organisatie van beide.

Hier kan men dus door het imperialistisch Kapitalisme met zijn gevolgen, zijn dood en verderf, te stellen tegenover het Socialisme, zijn voorspoed, zijn gelijkheid en zijn vrede, alle lagere werkende klassen, allen die niet onmiddelijk deel hebben aan of belang hebben bij het Kapitaal, aan zijn zijde krijgen.

Maar ook juist hier kan het voorbeeld der Russische Bolschewiki aan het West-Europeesche, het Wereldproletariaat weder veel leeren.

Want waardoor kregen de Russische Bolschewiki den steun der arme boeren?

Doordat zij werkelijk eischten, en met de daad veróverden: De macht aan de arbeiders, den grond aan de boeren, en vrede.

Geen enkele partij deed dat. Allen, de kadetten, de sociaal-revolutionairen (in hun eerste phase) en de Menschewiki (de Reformisten), bedrogen het arbeidende volk, doordat zij met de grondbezitters en de groot-kapitalisten een verbond sloten.

De Bolschewiki kregen den steun der arme boeren, doordat zij de Revolutie tegen alle bezittende klassen maakten en het Socialisme invoerden.

En zoo moet het Proletariaat ook in West-Europa doen. Nu reeds tijdens den oorlog en er na.

Wanneer het Proletariaat met de kapitalisten een verbond sluit, dan zal het geen steun van de kleine burgers, de kleinere boeren, en de ambtenaren krijgen. Want deze klassen zullen spoedig inzien, zullen binnenkort gevoelen, evenals zij het in Rusland onder het bestuur van Kerenski

deden, dat het Proletariaat hen niet bevrijdt, maar hen met de kapitalisten onderdrukt door het Imperialisme. Zij zullen zich dan van het Proletariaat afkeeren.

Want verbonden met het Imperialisme kan de arbeidersklasse geen vrijheid, geen vrede, geen vasten arbeid, en geen zekerheid van bestaan geven. Het moet verderf en zware lasten geven. Een verbond met de kapitalisten zal alle arbeidende klassen van het Proletariaat verwijderen.

Alleen wanneer het Proletariaat het Socialisme invoert, kan het vrijheid, zekerheid en vrede geven.

Er bestaat hier geen tusschenweg.

Het Proletariaat moet dus, evenals het in Rusland deed, alle macht aan zich brengen, de vermogens en bedrijven onteigenen, de geheele productie en distributie in zijn handen brengen, kortom de socialistische Maatschappij grondvesten.

Dan zal het voldoende hulp hebben om de Revolutie tot de overwinning te brengen, de hulp van alle arbeidende klassen.

Maar er is hier nog meer, dat het West-Europeesche Proletariaat van het Russische voorbeeld leeren kan.

De Bolschewiki overwonnen niet alleen door den steun der arme boeren, maar meer nog, en in de eerste plaats, door de absolute Eenheid der Arbeidersklasse, van het eigenlijke Proletariaat.

En deze Eenheid der Arbeiders onder elkander bereikten zij ook alleen, doordat zij het Socialisme als doel hadden. Want nooit zouden alle arbeiders zich bij hen aangesloten hebben, als zij niet de volkomen bevrijding der arbeiders zich als doel hadden gesteld.

Deze Eenheid van het geheele Proletariaat in de Revolutie, deze Eenheid veroorzaakt alleen door het Socialisme als eenig absoluut doel deze Eenheid veroorzaakt door de Revolutie als éénig middel, deze Eenheid is het tweede wat de Russische Revolutionairen den Arbeiders van West-Europa leeren.

Er dreigt der arbeidersklasse, en der Revolutie in West-Europa een reusachtig gevaar.

Dit gevaar komt, even als in de vijf en twintig laatste jaren altijd, van de Reformisten, van de Sociaal-Patriotten.

Evenals zij het Proletariaat van de Revolutie hebben afgebracht, en tot den oorlog, tot een verbond met de bourgeoisie,

zoo is er nu gevaar, dat zij met de bourgeoisie het Proletariaat of een deel ervan zullen brengen tot het Staats-socialisme.

De kapitalisten zullen na den oorlog, willen zij niet ten onder gaan door hun schulden of door den ondergang der productie, gedwongen zijn vele bedrijven tot staatsbedrijf te maken, andere onder staatscontrole te stellen, de geheele productie en distributie te blijven regelen en centraliseeren.

Den arbeiders zal dan het stakingsrecht ontnomen, hun loonen beperkt, en hun werktijd en inspanning tot het hoogst mogelijke uitgebreid worden. Kortom, de arbeiders zullen staatsslaven worden.

De Reformisten, de Sociaal-Patriotten, — de programs der Engelsche, Duitsche, Fransche en Italiaansche Reformisten bewijzen het reeds, — zullen de kapitalisten hierin helpen. Op één voorwaarde, — dat een deel der arbeiders, de leden der groote vakvereenigingen en der sociaal-patriottische partijen, bevoordeeld worden, wat hooger loon, wat beter arbeidsvoorwaarden krijgen dan de andere arbeiders.

Voor dien prijs zal het Kapitalisme gaarne den steun van de Sociaalpatriotten koopen, en van een deel van het Proletariaat.

Dit gevaar dreigt in Engeland van de Labour-Party en de Trade Unions, in Duitschland van de Meerderheid en de Onafhankelijken, van de Gewerkschaften en van de Deutsche Sociaaldemocratie, in Frankrijk van de Meerderheid en het Centrum der partij en van de Syndicats Ouvriers, in de Vereenigde Staten van de vakvereenigingen en de Sociaal-Democratische Partij. Dit gevaar dreigt in alle landen.

De arbeidersklasse wordt dan verdeeld. Een deel gaat met het Kapitalisme en Imperialisme. Een ander deel met de Revolutie.

Dan is de Revolutie verloren. Want de arbeidende klasse is dan machteloos. Zij krijgt dan ook geen steun van de andere werkende klassen, de kleine burgers en kleine boeren, omdat het Staatssocialisme ook deze onderdrukt, omdat zij niet in staat is hen te helpen en hen overlaat aan de onderdrukking door het imperialistische Kapitaal.

Alleen wanneer het Proletariaat geheel één blijft, geen deel zich laat meesleepen tot het Staatssocialisme, en, zooals wij aantoonen, één blijft in de Revolutie, dan heeft het de macht om met de andere arbeidende deelen der bevolkingen het Kapitalisme te overwinnen.

Deze absolute Eenheid in de Revolutie van het Proletariaat, dit is de tweede les der Russische Revolutie¹⁾.

En ten slotte is er nog een les die het Russische voorbeeld geeft aan het West-Europeesche, het Amerikaansche, het Wereldproletariaat.

Het Russische Proletariaat is bijna, is ten deele nedergeslagen door het niet meedoen in de Revolutie door het Duitsche, het Engelsche, het Fransche, het Italiaansche, het Amerikaansche, door het Wereldproletariaat.

Het loopt nog altijd gevaar daardoor neergeslagen te worden. Indien het neergeslagen wordt, dan geschiedt dit daardoor alleen.

Maar tot het laatste oogenblik, door alle machten van het Kapitaal, door alle machten der geheele Wereld besprongen, houdt het Russische Proletariaat aan de Revolutie vast, en het wil, zelfs ondergaande, het West-Europeesche, het Wereldproletariaat nog een voorbeeld geven.

Dit vasthouden aan, dit volhouden in, dit zoo noodig ondergaan voor de Wereldrevolutie, dit internationale Eén-zijn, dit Eén-zijn met het Internationale Proletariaat, dit Internationalisme met de daad, dit is de laatste en hoogste leering, die het Russische Proletariaat aan het Wereldproletariaat geeft.

Te midden van het bloedbad van het Kapitalisme de Eenheid van het Proletariaat, te midden van den Wereldstrijd aller Volken de Eenheid van de Kiem der nieuwe Menschheid.

De Russische Revolutie is door haar vastberadenheid, haar voorzichtigheid en moed, door haar program en haar theorie, door haar organisatie-vorm der Arbeiders-Raden (Soviets) en door haar daden — door haar daden meer dan al, — door haar omverwerpen van het Tsarisme en het Kapitalisme, haar onteigening van het Kapitaal, haar begin van organisatie van het Socialisme, haar vereeniging van alle arbeiders en arme boeren, haar vasthouden aan de natio-

1) Waarschijnlijk zullen alle pogingen der Reformisten om met het Imperialisme en het Staatssocialisme mede te gaan, falen. Falen, doordat de arbeiders en de arbeidende klassen voelen, dat zij op deze wijze niet bevrijd worden van den nood, maar door de Reformisten worden onderdrukt en verpletterd.

nale Revolutie, als eenig middel en doel, aan de Eenheid der arbeiders van Rusland en van alle naties, aan de Internationale Revolutie het Voorbeeld voor West-Europa, Noord-Amerika, de geheele Wereld.

Het kan niet anders, of door dit voorbeeld zal het Wereld-Proletariaat tot de Eenheid komen, en het Wereld-Socialisme na heeten langen strijd in de geheele wereld worden opgericht.

V.

Samenvatting.

I.

De Wereldrevolutie is noodzakelijk.

Want het Imperialisme aller Naties, het Wereld-Imperialisme, is even vreeselijk voor het Wereldproletariaat.

Daarom moet het Internationale Proletariaat zich vereenigen om het Wereld-Imperialisme te vernietigen.

Maar het Imperialisme kan niet vernietigd worden, wanneer het Kapitalisme niet vernietigd wordt.

Daarom is de Sociale Revolutie, de Revolutie tot vernietiging van het Kapitalisme en tot stichting van het Socialisme noodzakelijk.

II.

Want er is geen uitweg uit het Imperialisme en zijn oorlogen voor het Kapitalisme.

En er is dus geen uitweg uit het Imperialisme voor het Proletariaat.

Het Imperialistisch Kapitalisme heeft alle naties der wereld in twee groepen gedeeld om de wereld te veroveren.

Drie geweldige volken, Duitschland, Engeland en de Vereenigde Staten, hebben de leiding in den strijd dezer twee groepen.

Maar er laat zich in afzienbaren tijd geen vreedzame beslechting denken van dezen strijd.

Want alle drie de geweldige volken, en al de volken die met hen verbonden zijn, willen de Wereldheerschappij voor een der volken, of voor hen die met hen verbonden zijn, willen de Wereldheerschappij voor een der volken of een der groepen.

En er bestaat geen middel tot beslechting van dezen strijd dan de oorlog.

Wel zoekt de Bourgeoisie, en met haar de Reformisten, de Sociaal-Patriotten, en de Pseudo-Marxisten naar oplossingen, maar deze oplossingen hebben geen kracht, en dienen slechts om het Proletariaat der Wereld te verblinden, en in knechtschap te houden. Noch Verplicht Scheidsgerecht, noch de Wereldbond der Volken en de Wereldvrede, noch het Zelfbeschikkingsrecht der Volken, noch de Democratie, noch al de kleine middelen die aangegeven worden, kunnen het Kapitalisme redden uit den innerlijken tweestrijd waarin het geraakt is. Uit de geweldige massa meerwaarde die het opstapelt, uit den drang naar expansie die daarvan het gevolg is, uit de veroveringen die het maken moet, uit de oorlogen waarin het daardoor komt, uit de zelfvernietiging die daarvan het gevolg is.

Geweldige opstapeling van meerwaarde, zelfvernietiging van deze meerwaarde en van haar bronnen, levende en doode, dat is het onoplosbare conflict waarin het Kapitaal gekomen is.

Het Wezen van het Kapitalisme, Oneindige Meerwaarde-ophooping en Strijd om Expansie, is met zichzelf in een onoplosbaren strijd geraakt.

De Proletariërs kunnen dezen strijd, deze oorlogen niet verdragen. Zij moeten opstaan om aan de vreeselijke onderdrukking en moord te ontkomen.

En zij kunnen aan het Imperialisme slechts ontkomen, als zij het Kapitalisme vernietigen.

Dus hun opstand, hun strijd, is de Revolutie tegen het Wereldkapitalisme, de Sociale Revolutie van het Proletariaat, de Wereldrevolutie.

III.

En deze Revolutie is mogelijk, is uitvoerbaar wegens deze oorzaken:

Het Kapitalisme is rijp voor het Socialisme.

De oorlog heeft den grondslag voor het Socialisme gelegd.

Het Kapitalisme moet zelf tot het Socialisme overgaan, tot het Staatssocialisme weliswaar.

Dus het Proletariaat handelt in de richting der ontwikkeling der Maatschappij, wanneer het het Socialisme sticht.

En de materieele en psychische gevolgen zijn voor het

Proletariaat zoo vreeselijk, dat het tot de Omwenteling komen moet.

De vernietiging der levende en doode productiekrachten, de smart, de haat, de honger, het niet eindigende bloedbad, voeren het Proletariaat tijdens of na den oorlog daartoe.

En het Internationale Proletariaat is in zijn organisaties zoo sterk, dat het de Revolutie uitvoeren kan.

Het volgende Program zou naar onze meening door het Internationale Proletariaat aangenomen moeten worden:

De Staatsmacht in de handen van het Proletariaat.

De Wetgeving door het Proletariaat.

Verzekering van een Bestaans-minimum aan alle Arbeiders en hen die met Arbeiders gelijk te stellen zijn.

Beheer over en Regeling van de geheele Productie, van den Handel, het Transport, door het Proletariaat.

Beheer over en Regeling van de Distributie der Producten door het Proletariaat.

Arbeidsplicht voor Allen.

Annulleering der Staatsschulden.

Confiscatie van de Oorlogswinsten.

Belasting uitsluitend op Kapitaal en Inkomen, de eerste stijgend tot Onteigening van het Vermogen.

Onteigening der Banken.

Onteigening van alle groote Bedrijven.

Onteigening van den Bodem.

Rechtspraak door het Proletariaat.

Afschaffing van alle Tollen en Tarieven.

Afschaffing van het militaire Stelsel, Bewapening van het Proletariaat.

Met dit Program zou het internationale Proletariaat alle onderdrukten en arbeidende klassen met zich mede kunnen sleepen.

Met dit program zou het dus overwinnen.

IV.

En aan het Wereldproletariaat is reeds het voorbeeld der Revolutie gegeven,

De Russische Revolutie is het schitterende voorbeeld voor het Proletariaat der Wereld.

Want zij heeft getoond dat er slechts twee middelen zijn om te overwinnen:

De Eenheid van het Proletariaat, van het Nationale en van het Internationale.

En: de Eenheid in de Revolutie.

Wanneer het Proletariaat nationaal niet één is, dan wordt het geslagen door de nationale, wanneer het internationaal niet één is, door de internationale bourgeoisie.

Wanneer het Proletariaat niet voor de volledige Revolutie, voor de volkomen Omwenteling der kapitalistische Maatschappij opstaat, en tot de overwinning strijdt, dan brengt het niet de redding aan het Proletariaat, en aan de andere uitgebuite klassen, en trekt het alle arbeiders en de andere uitgebuite klassen niet met zich.

Maar de Russische Revolutie heeft nog meer geleerd.

Zij heeft den vorm gevonden, waarin het Proletariaat overwinnen kan: de Raden van Arbeiders (Soviets), in ieder dorp, iedere stad, iedere provincie, ieder land.

De Raden van Arbeiders, die de geheele economische en politieke macht hebben.

De Raden van Arbeiders, die het Kapitalisme vernietigen en het Socialisme stichten, die het Kapitalisme onteigenen, en aan het Socialisme alle macht en bezit geven, de Raden van Arbeiders, die het Socialisme economisch en politiek opbouwen.

De Raden van Arbeiders, die de Vorm en het Wezen der nieuwe Maatschappij, der nieuwe Menschheid zijn.

Die nu nog slechts het strijdende, het overwinnende Proletariaat in zich opnemen, maar die eenmaal de gehele Menschheid in zich opnemen zullen.

De Raden der Arbeiders, van den Arbeid en niets dan den Arbeid, die eenmaal de hoogste, de heilige Lichamen der Menschheid zullen zijn.

De Eenheid van het Nationale Proletariaat.

De Eenheid van het Internationale Proletariaat.

De Vereeniging, de Organisatie van het Proletariaat in de Arbeidersraden.

Dat zijn de drie grootste dingen, die de Russische Revolutie aan het Wereldproletariaat leert.

Wanneer het West-Europeesche, het Noord-Amerikaansche, het Wereldproletariaat één is, de Nieuwe Internationale voor de Wereldrevolutie sticht, —

Wanneer het Een is in de Revolutie, —

Wanneer het zich organiseert in de Arbeidersraden, en alle economische en politieke macht aan deze brengt, —

Dan zal het Internationale Proletariaat de Wereldrevolutie tot de Overwinning voeren.

Reeds zien wij in niet verre toekomst, in nabijheid vóór ons: de Nieuwe Internationale, de Arbeidersraden aller landen der Wereld.

Reeds zien wij voor ons in nabije verte, den Centralen Arbeidersraad der Wereld.

Reeds zien wij vóór ons de Internationale Arbeidersraden, de voorloopers der Nieuwe, Vrije, — der Communistische Menschheid.

8620
1968*

